

PŘÍBĚH ZRADY A LÁSKY

Sk 29,90 Kč **26,90**

KRÁLOVNA ROMANTIKY

2

BARBARA 2/96 CARTLANDOVÁ

KLETBA KLANU
McCRAIGŮ

BARBARA CARTLANDOVÁ

Kletba klanu McCraigů

PŘELOŽIL JAROSLAV HÖFER

Kapitola první

1822

„JSEM TAK POTĚŠENÁ, ŽE JSTE SI k nám zase našel cestu, pane Falkirku.“

„Už jsem tady opravdu dlouho nebyl, paní Barrowfieldová. Jestli si vzpomínám správně, tak přinejmenším šest let.“

„Přesně sedm. Před sedmi lety jste se na nás přišel podívat naposled. Ale, jak říkám, nikdy nezapomenu žádný obličej, natož pak obličej přítele, a vás jsem vždycky za přítele považovala, pane Falkirku.“

„To je pro mě pocta, paní Barrowfieldová.“

Muž ze Skotska se hřmotně, odulě ženě lehce uklonil, a jako kdyby se chystal přejít přímo k jádru věci, odkašlal si a spustil:

„Určitě je pro vás záhadou, proč jsem se dnes za vámi vypravil.“

„Na něco takového jsem ani nepomyslela,“ odpověděla paní Barrowfieldová se smíchem. „I když si koneckonců nemůžu namlouvat, že byste tu byl kvůli mým krásným modrým očím. Stejně to ale musíme oslavit.“

Ještě během řeči vstala z prastaré rozvrzané židle u krbu a otevřela příborník.

Vyndala láhev portského a dvě skleničky, přinesla je na kulatém podnosu návštěvníkovi a postavila je vedle něho na stůl. Muž se nervózně rozhlédl, jako kdyby mu nábytek připadal příliš vratký a bál se, že takovou zátěž neunes.

Místnost, kde se nacházeli, byla zařízena chudě a ještě špatně. Nábytek by zoufale potřeboval znovu nalakovat. Kolem se však povalovalo plno laciných tretek, jaké si často pořizují ženy středního věku, a jasně plápolající oheň dodával pokoji cosi jako zdání útulnosti.

„Ujal byste se role hostitele, pane Falkirku?“ požádala muže paní Barrowfieldová se stopou po koketerii v hlase.

Sáhl po láhvi, chápavě si prohlédl etiketu a nalil paní Barrowfieldové plnou skleničku, sobě však ani ne do poloviny.

„Jste zdrženlivý,“ poznamenala žena.

„V mém postavení velice záleží na tom, abych si udržel čistou hlavu,“ vysvětloval pan Falkirk.

„To naprosto chápu. A jakpak se daří Jeho Jasnosti?“

Pan Falkirk odpověděl až po krátké odmlce:

„Právě na pokyn Jeho Jasnosti jsem tady.“

„Jeho Jasnosti?“ Paní Barrowfieldová zved-

la tázavě obočí. „Doufala jsem, že chcete vykonat nějaký dobročinný skutek v zastoupení paní vévodkyně.“

Pan Falkirk se zatvářil překvapeně, a tak paní Barrowfieldová začala vykládat:

„Matka Jeho Jasnosti, vévodkyně Anna, věnovala sirotčinci velkou pozornost, na to si jistě dobře vzpomínáte. Na Vánoce nám posílala krocany a skoro každoročně mi svěřila nějaké peníze navíc, abych to tady trochu vylepšila. Jenže to všechno její smrtí skončilo.“

„Musím přiznat, že příspěvky na sirotčinec unikly mé pozornosti,“ připustil muž.

„To mě také napadlo.“ V tónu ženiny řeči se ozval lehký náznak pokárání. „Ale doufala jsem, že nová vévodkyně na tradici naváže.“

Paní Barrowfieldová znovu upila vína a hned pokračovala:

„Ostatně, je to rodinná záležitost, vidíte. Sirotčinec založila vévodkyně Harriet, babička Jeho Jasnosti, když zjistila, že jedna z kuchařek přišla do jiného stavu. Nechtěla ji vyhnat ven na mráz, a proto nechala postavit tenhle sirotčinec Bezejmenných.“

Zasmála se.

„Jo, to bývaly doby, pane Falkirku. Před válkou bývalo dost peněz i štedrých lidí, kteří věděli, jak se sluší s nimi naložit.“

Pan Falkirk zavrtěl hlavou.

„Dnešní situace není právě snadná, paní Barrowfieldová, a jsem si jistý, že to chápete.“

„To mi nemusíte připomínat,“ odpověděla žena ostře. „Šetřím a skrbím, skrbím a šetřím, ale je mi to čím dál míň platné. Příjmy sirotčince zůstávají pořád stejné, kdežto ceny rostou. Jídlo je dnes dvakrát dražší, než když jsem byla malá.“

„To je svatá pravda,“ zabručel Skot.

„Když jsem sem nastoupila jako pomocnice, bylo mi patnáct, a to už jsem za sebou měla tři roky praxe v jiném ústavu. Tehdy jsem věřila, že si tady polepším.“

Paní Barrowfieldová se sarkasticky rozesmála.

„Můžu vás ujistit, pane Falkirku, že by mě ani nenapadlo, že bych tady mohla zůstat až do konce života, ale zkysla jsem tu. Mám tu na starosti úplně všechno, jenže nemám skoro nikoho k ruce, protože si to nemůžeme dovolit.“

„Neměl jsem ani tušení, že je to tak zlé, paní

Barrowfieldová. Proč se tedy členové dohlížecí rady neobrátní na Jeho Jasnost?“

„Ti?“ zvolala žena hrubě. „Buď jsou mrtví, nebo je jim všechno fuk.“

Když uviděla nechápavý výraz v tváři pana Falkirka, začala vysvětlovat:

„Plukovník McNab zemřel před dvěma roky. Pan Cameron je na tom špatně se zdravím a táhne mu na osmdesátku. Lord Hirschington žije na venkově a od smrti Její Jasnosti se tu ani jednou neobjevil.“

„Můžu vám slíbit, že hned po návratu do Skotska budu o vašich potížích informovat Jeho Jasnost.“

„Byla bych vám za to velice povděčná,“ pravila paní Barrowfieldová už docela jiným tónem. „Uhodl byste, kolik tu mám teď dětí?“

Pan Falkirk zavrtěl hlavou.

„Devětatřicet!“ zvýšila hlas paní Barrowfieldová. „Devětatřicet a kromě mě tu není prakticky nikdo, aby se o ně postaral. To není správně! Ne, pane, není. Já už stárnu. A nezvládnu toho tolik jako kdysi.“

Dopila portské ze skleničky a sáhla po láhvi.

Pan Falkirk se zadíval na její brunátný obličej, váčky pod očima a dvojitou či trojitou bradu, která jí narostla od doby, kdy ji viděl naposled. Dohadoval se, že se tato žena vínem utěšuje pravidelně.

A kdyby tu nebylo levné portské, kterým si nechtěl kazit žaludek, byl by přesvědčen, že si žena přihýbá ginu, kterému se alespoň podle jeho názoru naprosto oprávněně říkalo „zhouba matek“.

Nic z toho, co mu blesklo hlavou, se však nepromítlo v jeho výrazu. Dál seděl klidně v křesle, měřil si pohledem správkyňu sirotčince a v duchu si říkal, že je nejvyšší čas, aby přešel k problému, kvůli němuž ji navštívil.

Na spáncích mu už šedivěly vlasy a se svou postavou bez gramu přebytečného tuku vypadal velmi důstojně. Byl správcem majetku vévody z Arkcraigu a vysloužil si obdiv mnoha lidí.

„Samozřejmě, že seznámím Jeho Jasnost s vašimi potížemi, ale přišel jsem za vámi proto...“

Než mohl pokračovat, paní Barrowfieldová ho přerušila:

„Můžete říct Jeho Jasnosti, že ztrácíme pověst dodavatelů silných, zdravých učňů pro ty, kdo je potřebují. Zrovna minulý týden tu byl majitel několika krejčovských dílen a po-

vídal mi: „Potřebuji dva z vašich nejlepších chlapců, paní Barrowfieldová, a ne takové vychrtlé, chudokrevné pápěrky, jaké jste mi dodala loni.“ Zeptala jsem se ho, co se stalo s těmi, které jsem mu poslala minule, a on mi povídá, že to ví jen nebesa, že prý byli pořád nemocní a on že takové lidi nepotřebuje. Proto je propustil - a bez doporučujících dopisů.“

Pan Falkirk se tvářil zamyšleně.

„Tak tohle by se, paní Barrowfieldová, v sirotčinci, nad kterým drží ochrannou ruku rodina Jeho Jasnosti už přes třicet let, stávat nemělo.“

„Ale to vám právě chci zdůraznit, pane Falkirku. Kdybyste řekl, že je to ostuda pro pověst Jeho Jasnosti, měl byste pravdu. I když žije daleko od nás, my si tady Skotska a jeho šlechty velice vážíme.“

„Děkuji, paní Barrowfieldová.“

„Proto jsem doufala,“ pokračovala žena, „že byste mohl novou vévodkyni přesvědčit, aby nás navštívila.“

„Vévodkyně je mrtvá!“

„Mrtvá?“

Ústa paní Barrowfieldové zůstala otevřená a pan Falkirk si o ní pomyslel, že vypadá jako vylekaná krůta.

„Ano, mrtvá,“ opakoval tiše. „Její Jasnost zemřela před několika týdny ve Francii.“

„No tohle... Jsem z toho celá pryč. Vždyť to byla teprve novomanželka. Počkejte, byla vdaná za Jeho Jasnost jen něco přes rok.“

„Deset měsíců, abychom byli přesní,“ podotkl pan Falkirk suše.

„A teď se ta ubohá dáma vydala za Stvořitelem. To je ale smutné, až by se člověku chtělo plakat. Opravdu. A já jsem ji nikdy ani neviděla.“

Nastalo ticho. Pan Falkirk je rychle přerušil, jako by se bál, aby mu paní Barrowfieldová nekladla další otázky:

„Jeho Jasnost se už vypravila na sever. A před odjezdem z Londýna mi uložil, abych cestou za ním s sebou vzal jednoho z vašich sirotků.“

„Jednoho z mých sirotků?“ vyhrkla žena. „Předpokládám, že Jeho Jasnost potřebuje jednoho z chlapců na práci v kuchyni nebo ve skladu. Nejlepší by asi...“

„Ne, Jeho Jasnost mi dala přesné instrukce,“ přerušil ji rázně pan Falkirk. „Přeje si jedno z vašich děvčat, ale musí mu být už alespoň šestnáct.“

„Alespoň šestnáct? Děláte si legraci?“ Paní Barrowfieldová zvýšila hlas. „Víte stejně dobře jako já, pane Falkirku, že tu směji zůstat jen do dvanáctých narozenin, a pokud to jde, tak ani o den déle. Spíš se je snažíme udat ještě mladší, když se najde zájemce.“

Na okamžik se odmlčela a pak pokračovala:

„Neměla bysem to říkat, ale o děvčatech odsud se ví, že mají dobré vychování. Když nic jiného, alespoň uměj mluvit se staršími a výše postavenými s úctou, a to se dneska o většině mladých lidí říct nedá.“

„To máte pravdu,“ přikývl pan Falkirk. „Ale Jeho Jasnost je přesvědčena, že byste mu byla schopna poslat přesně takové děvče, jaké potřebuje.“

„Jestli jsem správně rozuměla tomu, co naznačila vévodkyně Harriet, ve Skotsku máte lidí na vybranou. Její Jasnost si vzala dvě z mých děvčat, když otvírala palác v Londýně. A byla s nimi, jestli se nepletu, velice spokojená.“

Usmála se samolibě a pokračovala:

„Jedna z nich se po několika letech přišla na mě podívat. Byla už vdaná, vzala si loka-je. Pěkná holka to byla. Vždycky jsem si říkala, že ta se vdá, jestli ovšem najde muže, kterému by nevadil její nešťastný původ.“

„Jste si úplně jistá, že nemáte nikoho ve správném věku?“ Návštěvník byl neústupný.

„Úplně jistá. Děti jsou tu většinou malé a jen nebesa vědí, jak těžké je všechny uhlídat a postarat se, aby byly čisté. A nemám ani tušení, co bych si bez Tary počala.“

„Bez Tary?“ opáčil pan Falkirk. „Myslíte tím to děvče, co mě pustilo dovnitř?“

„Ano, to je ona. Stará se o ty nejmenší. Rozmazluje je, říkám jí to pořád, ale to víte, starou rozumnou hlavu na mladá ramena neposadíš.“

Paní Barrowfieldová se znovu hlasitě zasmála.

„Za staré správcové to bylo úplně jiné. Ta byla přesvědčená, že udrží klid, jen když všichni dostanou pořádně rákoskou. Hodným, zlobivým, prostě všem jim nasekala a musím přiznat, že mi občas připadá, že její metody zabíraly mnohem líp než ty moje. Jsem na ně až přehnaně laskavá - to je má největší slabina.“

„Jsem si jistý, že když soucítíte s těmi nešťastnými dětmi, mluví to jenom ve váš pro-

spěch, paní Barrowfieldová," poznamenal pan Falkirk. „Ale hovořili jsme o té Taře.“

„Chtěla jsem jen zdůraznit..." Paní Barrowfieldová se v půli věty odmlčela. „Snad nechcete... snad nemáte v úmyslu..."

Udeřila prázdnou sklenicí o stůl, až zadrnčela.

„Ne, pane Falkirku, to nedovolím, v žádném případě! Taru si vzít nenechám. Je to jediný člověk, na kterého je tu spolehnutí. Vždyť já tady skoro nikoho jiného nemám. Pár bezmocných babek, který by jinde práci nesehnaly. Nadělej mi víc starostí než užítku a mně se už snad ani nerentuje jim za to platit. Můžete si odvést kterýkoli dítě, třeba všechny, jestli chcete, ale Taru mi tu nechte.“

„Kolik je jí let?" vyzvídal muž.

„Počkejte... Jde jí asi na osmnáct. Ano, je to tak. Přišla sem v létě 1804, rok poté, co zase vypukla válka s tím lumpem Napoleonem. Vzpomínám si na to moc dobře, protože tenkrát byl hrozný mráz a jídlo strašně drahé. Uhlí se tenkrát prodávalo za dvojnásobek obvyklé ceny!"

„Takže Taře je už skoro osmnáct... Obávám se, paní Barrowfieldová, že jestli tu není nikdo jiný, musím se zařídit podle příkazů Jeho Jasnosti a odvézt ji s sebou do Skotska.“

„Jen přes mou mrtvolu!" vykřikla žena. „To nepřipustím. Nezůstanu přece tady sama s devětatřiceti ubrečenýma, zlobivýma dětma. Většina se jich nedokáže postarat ani sama o sebe.“

Hluboce se nadechla a zbrunátněla tak, že se Skot při pohledu na ni začal obávat, jestli se o ni nepokouší mrtvice.

„Jestli půjde Tara, půjdu také! Pak si to tu můžete třeba strčit za klobouk!"

Usadila se v křesle, jako kdyby ji nohy neunesly, a začala se ovívat kusem papíru, který sebrala na stole.

„Velice mě mrzí, paní Barrowfieldová, že jsem vás rozčilil," řekl pan Falkirk, „ale víte stejně dobře jako já, že mi nezbývá než splnit instrukce Jeho Jasnosti.“

„Ale to není spravedlivý!" vybuchla hlasem, který měl až podezřele blízko k slzám. „To není spravedlivý! Já tu mám starosti až nad hlavu, nikdo mi nepomůže a nikoho nezajímá, co se se mnou stane! Jeho Jasnost má ve Skotsku děvčat dost, a tak mi přece nemusí brát to jediný, co se mi může hodit... Tady, v sirotčinci postaveným na památku jeho zesnulé babičky.“

Hlas paní Barrowfieldové se zlomil. Pan Falkirk jí rychle naplnil skleničku portským a vložil jí ji do ruky.

Vděčně ji pozvedla a vypila polovinu jediným douškem. Pak se opřela o opěradlo, zalapala po dechu a snažila se nad sebou opět získat vládu.

„Jedno vám ale slíbím," začal pan Falkirk tiše. „Nechám vám tu dost peněz na to, abyste si mohla najmout lepší pomocníky, než máte teď. A až se vrátím do Skotska, postarám se, aby vám Jeho Jasnost poslala větší obnos na provoz sirotčince.“

Cítil, že jeho slova paní Barrowfieldovou do určité míry uklidnila, přesto však jen dál netečně civěla do ohně a těžce oddechovala.

„Možná byste mi mohla o tom děvčeti ještě něco povědět. Má nějaké jiné jméno?"

„Jiné jméno?" opáčila paní Barrowfieldová opovržlivě. „Copak jste zapomněl, pane Falkirku? Tady je sirotčinec Bezejmenných. Pochopitelně žádné jiné jméno nemá stejně jako ta ostatní ubohá stvoření, co mi sem každý týden, každý den vnucují znova a znova.“

Zamručela a pak pokračovala:

„Minulý týden za mnou přišel doktor Harland a povídá mi, že prý má pro mě dalšího malého parchanta. Klidně si ho můžete nechat, já na to. Tady není ani kout, ani díra, kam by se vešla myš, natož pak dítě.“

Ale jděte, paní Barrowfieldová, naléhá on. Přece byste nedovolila, aby tenhle přebytkový človíček skončil v řece. A já zase, že je mi fuk, kde skončí. A můžete si říkat, co chcete, moje slovo tady platí.“

„A odnesl si ho?" zajímal se pan Falkirk.

„Ne, přibrala jsem ho k ostatním," povzdechla si unaveně. „Už jsem si myslela, že jsem ho přesvědčila, ale vtom Tara prohlásila, že by mohla uložit to děcko do postýlky k jinému. Namačkala je tam obě. Pak jsem jí vynadala, že je blázen a jenom si přidělává práci.“

„Ale to jí nevadilo.“

„Jenže mně to vadí," odsekla paní Barrowfieldová. „Musím teď krmit jedno dítě navíc, ale od nikoho nedostanu ani penny na jídlo pro něho. Kde mám na to brát, opakuju těm starším v jednom kuse, jenže oni pořád brečí a nařikají, že mají hlad.“

Pan Falkirk vytáhl z vnitřní kapsy svého elegantního cestovního pláště peněženku.

Vytáhl z ní několik bankovek a položil je na stůl před paní Barrowfieldovou.

„Tady máte dvacet liber," pronesl pomalu. „Musí vám to stačit do doby, než zase přijedu do Skotska a postarám se, aby to tady v budoucnu vypadalo lépe."

Neušel mu záblesk lačnosti v ženiných očích a napadlo ho, za kolik z těchto peněz nakoupí jídlo pro sirotky - a kolik si nechá na víno. Teď se ale nedá nic dělat, řekl si v duchu, nezbyvá mi než tenhle odulý měch nasáklý alkoholem uklidnit.

„Chtěl abych, abyste mi dřív, než pro Taru pošlete, pověděla všechno, co o ní víte."

„Vy si ji opravdu chcete odvést?"

„Moc mě to mrzí, paní Barrowfieldová, ale nic jiného dělat nemůžu, když jiné děvče jejího věku nemáte."

Paní Barrowfieldová bezmocně rozhodila rukama a rozmrzele se zeptala:

„Co byste chtěl vědět?"

„Kdy sem přišla, přesně na den. Předpokládám, že si vedete záznamy."

Nemohl nevidět, jak se jí zablýsklo v očích, a pochopil, že pokud nějaké záznamy měla, teď už dávno nejsou v pořádku, a že by se z nich dozvěděl jen velmi málo.

Paní Barrowfieldová by ráda převedla rozhovor jinam, a tak se rozpovídala:

„S Tarou to náhodou bylo všechno jinak než s ostatními dětmi. Narodila se tady. V tomhle domě."

„Jak se to stalo?"

„Bylo to prapodivné. Stalo se to v létě 1804, asi tak začátkem července. Seděla jsem na stejném místě, kde teď, a najednou slyším hrozné rány na venkovní dveře. Takové by probudily i mrtvého. Vyskočím - byla jsem tehdy mladší a mohla jsem ještě běhat - a utíkám se podívat, co je to za rámus."

Paní Barrowfieldová se odmlčela, aby dopila portské, a pak pokračovala:

„Venku bylo plno lidí a dva muži podepírali ženu, která byla buď mrtvá, nebo alespoň v bezvědomí."

„Co se stalo?" zajímal se pan Falkirk.

„Nehoda. Na ulici ji porazil kočár. Přejel přes ni kolem, ale kočár ani nezastavil."

Paní Barrowfieldová pozvedla skleničku a dovolila panu Falkirkovi, aby jí dolil.

„To víte, tyhle kočí - jsou drzí a bezohlední. Přece je znáte. Nezajímá je, komu ublíží."

„Vyprávějte dál," pobídl ji pan Falkirk.

„No, přinesli tu ženu a já jsem poslala jednoho kluka pro doktora. Bydlel jen o tři ulice dál. Byl to doktor Webber, ten se tenkrát sta-

ral o sirotčinec. Nepříjemný člověk - neměla jsem ho ráda."

„A co ta žena?"

„Myslela jsem si, že je mrtvá, ale než přišel doktor, začala sténat a naříkat. A já jsem nakonec celá překvapená zjistila, že na ni přišly porodní bolesti."

„Vy jste si hned nevšimla, že je těhotná?"

„Abych pravdu řekla, tak ne," připustila paní Barrowfieldová. „Možná jsem tehda ještě neměla tak vycvičené oči jako dneska. Měla na sobě volné šaty a byla docela štíhlá. Na tlustší ženě by to bylo mnohem nápadnější."

„A co bylo dál?"

„Trvalo celé hodiny, než přišel doktor. Buď ho nemohli najít, nebo se mu nechtělo. Čert ví, na co se tenkrát vymlouval. Ale já jsem dělala, co jsem uměla, a tak dítě už bylo skoro venku dřív, než přišel."

V hlasu paní Barrowfieldové se ozvala ironie. Po chvíli pokračovala: „Celá ta věc jako by se ho vůbec netýkala. Takoví prostě doktoři bývají, když předem nevědí, že dostanou dobře zaplacen. Nakonec to dítě odrodil, ale nadělal tu při tom strašný nepořádek."

Paní Barrowfieldová spolkla další doušek vína značně zadumaně, jako kdyby se ohlížela do minulosti.

„Nikdy předtím jsem u porodu nebyla. Bylo to pro mě otřesné a trapné zároveň. Víte, sama jsem nikdy neměla děti, ani jsem nebyla vdaná."

Pan Falkirk setrval v mlčení.

Uvědomil si, že je zdvořilé oslovovat správkyni sirotčince paní, i když na to nemá nárok.

„To je ale vedlejší," pokračovala žena. „Doktor položil dítě na stůl a povídá, že to dítě bude žít, jestli se o ně postarám, ale matka že je mrtvá."

„To ji nemohl zachránit?"

„Když se tak ptáte... ani se o to moc nesnažil. Já jsem si ji pořádně prohlédla, až když si pro ni přišli, aby ji pohřbili. A až tehdy jsem si uvědomila, že byla ještě mladičká a vlastně docela jiná, než by se dalo čekat."

„V čem jiná?" vyzvídal pan Falkirk.

„Víte, zdálo se sice, že nikomu nechybí a nikoho nezajímalo, jestli je živá nebo mrtvá, ale já bych stejně řekla, že to byla pravá dáma. Víte, vypadala, jako kdyby byla urozená. Byla hezká, to opravdu byla, měla narezlé vlasy a bílou pleť, jo, a taky šaty, které musely přijít na velké peníze. Určitě byly pěkně drahé."

„Nezůstaly vám tu někde?"

Žena zavrtěla hlavou.

„Tady nic dlouho nevydrží. Když je dětem zima, tak aby se ohřály, ukradnou všechno, na co přijdou. A spodničky, jestli nějaké měla - tenkrát se ještě moc nenosily -, určité někdo natrhal na obvazy. Ti malí uličníci v jednom kuse vyvádějí, a tak jim pořád odněkud teče krev.“

„Neviděla jste na ní nic, podle čeho by ji někdo mohl poznat? Nebo alespoň zjistit, odkud je?“

„Pokud vím, tak se o to zajímal doktor,“ poznamenala. „Šlo mu o to, aby dostal zaplacení, jestli to chcete vědět. Vyprávěl mi, že zjišťoval, jestli se někde v okolí neobjevila vyhláška o pohřešované, ale nikdo se nepřihlásil, aby se postaral o dítě, a tak si myslím, že se nic nedozvěděl.“

„Proč jste jí dala jméno Tara?“

„To jsem vám právě chtěla vysvětlit. Ptal jste se, jestli ta ženská u sebe měla něco, podle čeho by ji někdo mohl poznat. Jenže ona u sebe neměla ani kabelku, ale tu nejspíš někdo ukrad, když ji přejeli.“

Paní Barrowfieldová se dramaticky odmlčela a pak pokračovala:

„A dokonce se nenašla ani ta věc, kterou měla při sobě mít. Snubní prsten! Možná to bylo záměrné, protože právě šla se svým bezjmenným dítětem na to správné místo.“

„Ale proč jste ji pojmenovala Tara?“

„To jsem vám právě chtěla povědět. Ta mrtvá měla na krku medailonek. Asi si pomyslíte, že jsem sentimentální, ale nechala jsem si ho, i když bych ho, kdybych měla trochu rozumu, dávno prodala. Když není co jíst, pomůže člověku i shilling nebo dva.“

„Mohl bych ho vidět?“

Pokud byl pan Falkirk podrážděný ženinou užvaněností i tím, jak přebíhala od jedné věci k druhé, nedal to na sobě znát. Jeho výraz zůstal netečný, i když žena teď vrávoravě povstala a zamířila k příborníku, z něhož vzala láhev portského.

Byl to nekvalitní, levný kus nábytku se dvěma zásuvkami.

Paní Barrowfieldová vytáhla jednu z nich a pan Falkirk viděl i ze své židle, že je plná účtů, pomačkaných stužek, hřebců, vzorků látek a mnoha jiných bezvýznamných a téměř bezcenných předmětů.

Paní Barrowfieldová se chvíli v nich přehrabovala a konečně se vrátila ke stolu s malou šperkovničkou.

„Tak tady ukrývám ty své poklady,“ řekla s nepříjemným smíchem. „Dovedete si určitě představit, že zrovna moc jich tu nemám. A kdybych je nechala někde ležet, hned by po nich sáhl některý z těch darebů.“

Opět se posadila a otevřela krabičku.

Pan Falkirk viděl, že v ní leží několik modrých článků čehosi, co kdysi bývalo náhrdelník.

Viděl tam i brož bez špendlíku, levné cetky které se prodávaly za pár penny na každém tržišti, a zbytky věnečku, který, jak si pomyslel, si paní Barrowfieldová uschovala jako vzpomínku na mládí, i když dnes si už jen obtížně dokázal představit, že by i ona mohla prožít nějaké milostné dobrodružství.

„Tady to je!“ zajásala a uchopila malý medailonek na řetízku.

„Tak tohle měla ta ubohá žena na krku,“ řekla a podala jej panu Falkirkovi.

Byl zlatý, nepříliš kvalitní a určitě nebyl drahý.

Na vnější straně bylo napsáno slovo Tara, a když jej otevřel, našel v něm kadeř tmavých hnědých vlasů.

„Říkám vám jen pravdu, nic jiného,“ tvrdila paní Barrowfieldová. „Už jsem to zdůraznila jednou, pane Falkirku, každá jiná by ho na mým místě už dávno prodala, ale já jsem si myslela, že se to třeba bude jednou hodit. A taky je to určitě pro vás zajímavé.“

„Ano, to je, paní Barrowfieldová,“ přikývl pan Falkirk. „A určitě chápete, že bych si to rád odnesl.“

„Nedovedu si představit, proč by měla mít Jeho Jasnost zájem o takovou tretku,“ poznamenala paní Barrowfieldová. „A proč si chce to děvče vzít s sebou do Skotska? To jste mi zatím nevysvětlil.“

„Abych vám pravdu řekl, paní Barrowfieldová, tak sám nevím. Jenom plním příkaz, který mi dal vévoda, než odjel zpátky na sever.“

„Připadá mi to divné,“ namítla žena.

Pan Falkirk s ní v duchu souhlasil, ale nahlas by to nikdy nepřipustil.

„A teď byste snad mohla poslat pro Taru,“ připomněl s tichým naléháním. „Rád bych se s ní seznámil.“

„Kdy si ji odvezete?“

Její hlas zněl ostře, ale když uložila šperkovničku a sebrala ze stolu bankovky, pan Falkirk si byl naprosto jistý, že jí nabídl víc než dostatečnou útěchu.

„Dnes odpoledne. Vyjedu z Arkcraigského paláce a cestou se pro Taru zastavím.“

„To pojedete s vámi kočárem?“

„Jiný způsob, jak ji dopravit na sever, neznám. A jak předpokládám, moc zavazadel s sebou mít nebude, a tak se tam oba snadno vejdem.“

„Zavazadel? Tak těch bude mít opravdu málo,“ připustila paní Barrowfieldová.

„Kde bych se s ní mohl sejít, než půjdu...“ Pan Falkirk se zvedl ze židle.

Paní Barrowfieldová však zůstala sedět.

„Je mi trochu mdlo po všech těch špatných zprávách, které jste mi přinesl,“ postěžovala si. „Jděte prostě ke dveřím a zavolejte ji jménem. Hned vás uslyší.“

Pan Falkirk si uvědomil, že slabost paní Barrowfieldové způsobilo hlavně nemírné popíjení.

Proto nic nenamítl, jen přešel na druhou stranu pokoje a otevřel dveře do tmavé, ponuré haly.

Nebyl v ní žádný nábytek, jen pracovní stůl, na kterém po příchodu nechal ležet svůj klobouk, a židle, přes niž si přehodil svrchník.

Z obou stran slyšel hlučné hlasy a z prvního patra nad schodištěm bez koberce se ozýval pláč malých dětí.

Instinktivně vycítil, že najde Taru u vzlykajících dětí. Pomalu vystoupal po schodech a přidržoval se přitom zábradlí, které potřebovalo nejen vyleštit, ale i opravit.

Sirotčinec byl dvouposchodový a v době, kdy byl dokončen přesně podle představ vévodkyně Harriet, jej mnozí lidé považovali za vzor, jak by mělo takové zařízení vypadat.

Ale teď pan Falkirk shledával, že po třiceti letech nejenže zastarala budova, ale velice zchátralo i její vnitřní zařízení.

Domyslel si, že k největším škodám došlo však až v posledních několika letech.

Rozbitá okna se nezasklívala, pouze zaslepovala kartonem, na některá místa v podlaze bylo nebezpečné došlápnout. Dveře se hou-paly, protože byly upevněny v rozbitých závěsech.

Muž jediným pohledem zaznamenal všechny nedostatky a vstoupil do místnosti, z níž vycházel hluk. Ocítl se v dlouhé ložnici páchnoucí špínou, nemytými dětmi a mnoha jinými věcmi, které raději ani nechtěl pojmenovat.

Po obou stranách úzkého pokoje stály dlou-

hé řady postelí a v nich ležely zubožené děti. Některé se třásly a plakaly. Pana Falkirka napadlo, že jsou nedostatečně oblečené.

Na druhém konci místnosti seděla s nemluvnětem v náručí dívka, kterou poprvé uviděl, když ho pouštěla dovnitř.

Měla na sobě šedé bavlněné šaty s bílým límečkem a na hlavě šedý čepce, součást stejnokroje, který pro chovance ústavu vybrala vévodkyně Harriet.

Byl prostý a na první pohled bylo podle něho možné poznat, že je jeho nositel odkázán na dobročinnost.

Když pan Falkirk procházel ložnicí, všiml si, že všechny děti v postýlkách mají nakrátko ostříhané vlasy. Došlo mu, že pro toho, komu se dostalo té výsady být chovancem sirotčince Bezejmenných, je to zřejmě nezbytná potřeba.

Tara vstala z dřevěné stoličky a s dítětem v náručí se zdvořile uklonila.

Pan Falkirk si ji poprvé důkladně prohlédl.

Je příliš vyhublá, pomyslel si, a to je určité způsobeno nedostatkem jídla. Když se k němu obrátila tváří, viděl, jak jí z obličejů ostře vystupují lícní kosti.

Oči měla tmavomodré a velmi velké, orámované hustými řasami, které se zdály být u kořínků zlaté, ale na konci, kde se stáčely nahoru, výrazně ztmavly.

Ty oči by mohly být docela přitažlivé, pomyslel si pan Falkirk, kdyby jen ta dívka nebyla tak zoufale hubená a kdyby pod nápadně vystouplými lícními kostmi neměla propadliny, kvůli nimž vypadala skoro jako neopeřené ptáče.

„Chtěl jsem si s tebou promluvit, Taro,“ řekl.

Překvapeně si ho prohlédla. Pak se nečekaně jemným a melodickým hlasem obrátila k ostatním dětem:

„Buďte zticha, mí drazí, máme tady návštěvu, která si přeje se mnou mluvit. Sed'te pěkně v postýlkách a nechci slyšet ani slovo. Až návštěva odejde, budu vám vyprávět nějaký příběh.“

Zřejmě to byla pro děti vzácnost, protože hluk téměř okamžitě ustal. Děti, podle pana Falkirka tak čtyř až sedmileté, se uvelebily na postelích a slavnících nejružnějšího druhu a pozorovaly ho s vykulenýma očima, a nepochybně netrpělivě čekaly, kdy odejde.

Nemluvně v Tařině náručí se rozplakalo.

Pohoupala je a vsunula mu jeho prstík do pusy, takže ztichlo i ono.

Zvedla zrak k panu Falkirkovi.

„Ano, pane? Chtěl jste se mnou mluvit, pane?”

„Odvedu tě pryč, Taro.”

Uviděl, jak se jí rozšířily oči a objevil se v nich strach.

„Ale to ne, pane. Nemůžu tady přece nechat děti. Dovolil jste se paní Barrowfieldové?”

„Ano, dovolil.”

„A ona souhlasí?” zeptala se Tara nevěřicně.

„Nezbývá jí nic jiného než tě pustit. Vévoda z Arkcraigu nařídil, abys se mnou odjela do Skotska.”

„Do... Skotska?”

V Tařině hlasu se ozval úžas:

„Jenže... já jsem si myslela, že se mám stát... učenkou.”

„Nevím, co tam máš dělat,” přiznal pan Falkirk po pravdě. „Vím jen to, že si to vévoda přeje a že jsem dostal příkaz odvézt tě tam ještě dnes odpoledne, kdy odjíždím z Londýna.”

Bezmocně se rozhlédla po ložnici a zdálo se, že by nejraději vzala všechny děti s sebou.

„Dal jsem paní Barrowfieldové dost peněz, aby najala za tebe náhradu.”

Pak se i on rozhlédl po mlčících dětech, které ho upřeně pozorovaly, a pochopil, že bude obtížné, ne-li přímo nemožné nahradit to, co toto děvče v jejich životě znamenalo.

Bylo zřejmé, že paní Barrowfieldová k jejich pohodlí a spokojenosti přispívala jen zanedbatelně.

Byl starý mládenec a s dětmi nepřicházel do styku často, ale měl dost představitosti, aby si domyslel, že tito sirotci nepoznali jiný cit než ten, který jim dávala Tara.

Zdálo se, že mu četla myšlenky.

„Cožpak bych je mohla opustit, pane? Určitě byste si mohl vzít někoho jiného.”

„Mohu tě ujistit, že paní Barrowfieldová namítala totéž,” odpověděl, „ale myslím, že nenašla nikoho ve správném věku.”

Tara zatajila dech.

„Proč by si Jeho Jasnost měla přát zrovna mě?”

Pan Falkirk přešel její otázku mlčením, a tak rychle pokračovala:

„Máme tady Belgrave. Dostala to jméno podle náměstí, kde ji našli na schodech. Za

rok jí bude jedenáct a na svůj věk je už velká. Nestačila by ona?”

„Obávám se že ne.”

„Jste si tím jistý, pane? Už jsem ji naučila drhnout podlahu. Šít sice ještě neumí, ale už se učí.”

„Myslím, že není dost stará.”

„Kdybyste přišel před měsícem, byla by tu May. Ta by vám vyhovovala. Bylo jí už dvanáct a je skoro stejně vysoká jako já. Dobře pracuje a je to milé, příjemné děvče. Nikdy si nestěžovala, i když měla sebevětší hlad.”

„Ale May tu není a stejně by neměla dostatečný věk,” prohlásil pan Falkirk. „Myslím, Taro, že cesta do Skotska bude pro tebe velmi zajímavý zážitek.”

V jeho hlasu se ozvala neústupnost, která vyvolala v dívčiných očích zoufalý výraz.

„Kdy chcete, abych... odjela, pane?”

„Dnes odpoledne. Zastavím se tady pro tebe asi ve čtvrt na tři.”

„Ale, pane...”

V jejím vzlyku zaznělo tolik různých tónů, které působily mnohem dojemněji, než kdyby se vyjádřila tisíci slovy.

Potom tak tiše, že jí sotva rozuměl, zašepkala:

„A nemůžu... nějak... odmítnout?”

„Ne, Taro. Tenhle sirotčinec patří Jeho Jasnosti, vévodovi z Arkcraigu. Když požádá o některého ze sirotek, a může to být kterýkoli, nikdo z podřízených, ani paní Barrowfieldová mu nemůže nevyhovět.”

Tara si hluboce povzdechla. Zdálo se, že ten povzdech vyšel z hlubin samotné duše.

„Budu připravená, pane,” řekla klidně. Obdivoval její odvalu a snad i hrdost, která jí nedovolila dále protestovat.

Otočil se a vyšel z místnosti. A když za sebou zavřel, uslyšel dětské hlasy:

„Vyprávět! Vyprávět! Slíbilas nám vyprávění!”

Pan Falkirk sestoupil do přízemí velice opatrně, protože se bál, že schody neunesou jeho váhu.

Když se ocitl dole v bezpečí, sebral klobouk, přehodil si přes ramena svrchník a rázně zamířil k východu.

Vůbec už netoužil po další rozpravě s paní Barrowfieldovou. Navíc předpokládal, že stejně nebude v stavu mu něco nového říci a že s největší pravděpodobností dávno usnula.

Vyкроčil na ulici a odtud si znova prohlédl sirotčinec. Na první pohled bylo vidět, jak je

zanedbaný. Na okenních rámech zůstaly jen stopy po laku, hlavní vchod vypadal ostudně a klepadlo bylo téměř černé, neboť je už dlouho nikdo nevyleštil.

Vévodkyně Anna by se zhrozila! řekl si v duchu a rozhodl se, že jakmile dostane souhlas od vévody, uvede vše zase do pořádku.

TAŘE TRVALO PŮL HODINY, NEŽ USPOKOJILA DĚTI.

Místo jednoho příběhu nakonec musela vyprávět tři a všichni napjatě poslouchali.

Potom vstala ze stoličky.

„Tak to stačilo. Teď si uklid'te.“

„Ještě jednu, ještě jednu! Taro, vyprávěj nám ještě něco.“

Desítka hlásků se připojila k přání, ale dívka rozhodně zavrtěla hlavou.

„Musím jít něco uvařit k obědu,“ prohlásila důrazně, „nebo všichni zůstaneme o hladu.“

„Já mám hlad už teď,“ postěžovala si malá holčička.

„Já taky, já taky.“

Volání bylo jednomyslné, a tak Tara spěchala pryč, aby ji děti ještě nezdržely. Nechala je v ložnici samotné a seběhla po schodech.

Z dolní místnosti, kde si hrály starší děti, vycházel ohlušující rámus.

Ihned poznala, že se dva chlapci perou.

Práli se téměř neustále a ona jim v tom sotva mohla zabránit. Alespoň dnes dopoledne jí na to určitě nezbyval čas.

Zaklepala na dveře salonu paní Barrowfieldové, a když se nikdo neozval, vstoupila dovnitř.

Paní Barrowfieldová, jak správně předpokládal pan Falkirk, mezitím usnula.

V pokoji bylo horko a dusno. I kdyby totiž bylo venku sebevětší teplo, paní Barrowfieldová trvala na tom, aby jí v krbu hořel oheň.

Tara věděla, že to je pro ni určitý symbol pohodlí a klidu, který patřil jenom jí a jehož se nechtěla za žádnou cenu vzdát.

Po špičkách, aby ji nevzbudila, přešla k oknu a pootevřela je. Když však uviděla poloprázdnou láhev portského na stole, uvědomila si, že se paní Barrowfieldová neprobudí tak snadno.

Jak tam ta postarší žena ležela s otevřenými ústy v brunátné tváři a chrápala, zdála se být tlustá a nepříjemná. Tara vzala láhev, uložila ji zpět do příborníku a potom sebrala skleničky. Přitom si všimla šperkovničky na stole

a okamžitě pochopila, že člověk, který ji odváží do Skotska, si odnesl i medailonek, který patřival její matce.

Pomyslela si, že je to jediná věc, kterou opravdu vlastní, jediná věc, která ji odlišuje od devětatřiceti bezejmenných sirotek, kteří nemají žádný původ a nic, podle čeho by je někdo poznal, kromě přirozené podoby vlasů, očí a pleti.

Doufejme, že ho neztratí, pomyslela si nervózně.

Potom uložila šperkovničku na její místo a se špinavými skleničkami v ruce vykročila z místnosti a tiše za sebou zavřela.

V kuchyni našla jednu ze stařen, které jim chodily vypomáhat. Byla bezzubá a na jedno oko slepá, ale tvrdila o sobě, že je kuchařka a paní Barrowfieldová ji také za kuchařku považovala.

Polévka, kterou míchala v kotli nad ohněm, nepříjemně páchla a Tara si pomyslela, že chutnat bude ještě hůř.

Bylo však lepší ji sníst než zůstat úplně o hladu a navíc polévka byla jediné trochu výživné jídlo, které děti v poledne dostávaly.

Naštěstí však měli chléb, který pekař dovezl do sirotčince jenom díky tomu, že Tara minulý týden přemluvila paní Barrowfieldovou, aby mu zaplatila.

Jenom ona věděla, jak velká část peněz přidělovaných sirotčinci padne na pití, které udržovalo paní Barrowfieldovou spokojenou, protože nikdo jiný o tom přehled neměl.

Tara by si s tím zbytečně nelámala hlavu, vadilo jí však, že děti jsou z hladu nemocné a nemohou spát.

Aby ochránila jejich práva, občas se pustila s paní Barrowfieldovou do prudké hádky.

Správkyně byla příliš otupělá, než aby jí dlouho kladla odpor, a tak vždy nakonec kapitulovala a dala jí trochu peněz, které si původně chtěla nechat pro sebe.

Tara pečlivě rozkrájela bochník na stejné krajíce a připomněla si, že při jeho rozdávání musí dát pozor, aby starší hoši neobrali ty menší o jejich díl.

Budou se také pokoušet umluvit děvčata, aby byla tak hodná a nabídla jim část svého přídelu.

Jenom díky Taře neovládli celý sirotčinec nejsilnější a nejútočnější chlapci.

Nikdy vůči svým svěřencům neužívala násilí jako občas paní Barrowfieldová. Udržovala pořádek pouze silou své osobnosti.

Tu v sobě musela vypěstovat hlavně kvůli tomu, že jí nezbývalo nic jiného než si získat duševní převahu, protože ovládnout děti fyzicky nebylo prostě možné.

Když nakrájela chléb, zahlédla koutkem oka, jak si stařena honem něco ukrývá v koutě kuchyně.

Dobře pochopila, co se stalo. Přistoupila proto ke stařeně ze strany, na kterou neviděla, a vzala jí balíček, který si právě ukryla pod ošuntělým, polorozpadlým kabátem.

Byl to velký kus masa - samozřejmě toho nejlevnějšího - víc si nemohli dovolit. Měl z něho být základ pro vývar, který takzvaná kuchařka vařila již hodinu v kotli.

Stařena vztekle vyjekla, ale Tara to nevzala na vědomí.

Jen položila maso na stůl a začala je krájet na nejmenší možné kousky, a pak ještě znovu a znovu, až všechno maso bylo téměř rozdrcené.

„To je moje!“

Stařena jako by ta slova na ni vyplivla.

„Dobře víš, že to není pravda, Mary. Děti mají hlad. Jestli nedostanou najíst, umřou hladem.“

„A co má být? Copa vo ně někdo stojí?“

Na tuto otázku, kterou si často kladla sama sobě, Tara nedokázala najít odpověď.

„Nesmíš být příliš chamtivá, Mary,“ napomenula ji klidně. „Dobře víš, že by bylo neštěstí, kdyby nějaké dítě zemřelo, protože jsi mu ukradla jídlo.“

„Já mam taky prázdný žaludek, dyž večer přidu domu,“ zafňukala stařena. „A pro svý ubohý kočky nepřinesu nikdy nic.“

„Ty si nachytají myši,“ odsekla Tara. „Ale to děti nemůžou, stejně jako si nemůžou utrhnout ze stromu jablko.“

Povzdechla si.

„Víš, Mary, kéž by byl sirotčinec na venkově. Tam by se určitě žilo líp než tady v Londýně.“

„Londýn je dobrej, jen dyž má člověk prachy,“ poznamenala Mary nevrle.

„V takovém případě je dobře všude,“ odpovíděla Tara.

Vzala nadrobno rozsekané maso do hrsti a hodila je do kotle, kde se vařila polévka, a míchala je tak dlouho, dokud vzduch nenaplnilo úplně jiné aroma.

Přidala trochu soli a všimla si, že na stole zůstalo ležet několik malých cibulek, tak je tam přihodila také.

„Míchej dál, Mary,“ řekla. „Já zatím zavolám děti. Umylas jim misky?“

Mary neodpověděla, což znamenalo, že je neumyla a ani je umýt nehodlá.

Je to pořád kolem dokola, pomyslela si Tara s povzdechem. Na Mary se nemůžu ani na chvíli spolehnout, a ta druhá babka, která dochází odpoledne, prý aby vytřela podlahu a uklidila, je ještě horší.

Sirotčinec byl tak přeplněný, že v něm nebylo místo pro jídelnu.

Ta se používala jako další ložnice s matracemi na podlaze a několika postelemi. Děti proto jedly vstojе v hale, nebo si posedaly na schody.

Proto bylo pro Taru obtížné zjistit, zda každý dostal správný díl ze všech potravin, které sehnali.

Zazvonila a v tu chvíli se rozlétly dveře a do kuchyně se ze všech směrů přihnaly děti jako povodeň.

Jen ty nejmenší zůstaly nahoře a Tara si vzpomněla, že musí pohlídat konev s mlékem v rohu kuchyně.

Kdyby se k ní otočila zády, ponořily by si do ní hrnky a lžíce i děti, které byly považovány za příliš staré, než aby potřebovaly mléko.

Dalších pět minut se cítila, jako kdyby se pokoušela zabránit bouři na moři, aby nezvrhla loď.

„Ne, každý dostane jen jeden kus chleba! Frede, hned to polož, svůj díl už máš! Opatrně, Helen, nebo si vyleješ polévku. Nestrkejte se, na každého zbyde dost, jestli počkáte.“

Totéž říkala každý den a u každého jídla.

Děti nezlobily proto, že by ji snad neměly rády, nebo že by chtěly podvádět a okrádat ostatní, ale prostý pud sebezáchovy jim říkal, že když nebudou jíst, zemřou.

Vyškrábala z kotle poslední čajovou lžičku polévky a uviděla, jak si malý chlapec odnáší poslední kousek chleba z posledního krajíce na kuchyňském stole.

Znamenalo to, že pro ni nezůstalo nic, ale smířila se s tím jako již stokrát předtím.

Mohu si za to sama, posteskla si v duchu. Měla jsem si sníst svůj vlastní krajíček dřív, než jsem zavolala děti.

Na vlastní kůži poznala, že dlouho hladovět znamená příliš zeslábnout, a to zase zvyšovalo nebezpečí, že omdlí a upustí dítě. A ta představa jí naháněla strach.

Stále ještě měla naději, že dostane vyškrá-

bat plech od pečiva. Byl to luxus, který si paní Barrowfieldová vyhradila jen pro sebe, ale občas, když byla v dobré náladě, dovolila Taře, aby si vybrala zbytky.

Pro svou zaměstnavatelku Mary připravila dvě velké vepřové kotlety, úpravně je položila na čistý talíř a přidala k nim několik osmažených cibulek.

„Tady má čaj k zákuskům," zabručela Mary a rázně postavila konvici na podnos, až šálek i podšálek zazvonily.

„Děkuji, Mary, ale zapomněla jsi na brambory."

V polévce se původně vařilo několik brambor. Některé z nich se už začínaly kazit, nahnilé se totiž daly koupit levněji. Tři pěkné, velké a hladoučké, pro správkyni se hned ocitly vedle kotlet. Proti své vůli si Tara uvědomila, že se jí sbíhají sliny.

Třeba mi ten pán dnes večer objedná něco k snědku, napadlo ji, a odnesla podnos paní Barrowfieldové do salonu.

Kapitola druhá

TARA SE VYKLONILA Z KOČÁRU A ZVOLALA:

„Všechno kolem je tak zelené! Věděla jsem, že venkov je zelený, ale že bude tolik zelený, to jsem netušila!"

Pan Falkirk jí chtěl něco vysvětlit, jenže dívka nevycházela z údivu:

„A pole je zlaté - je opravdu zlaté!"

„Obilí," utrousil lakonicky pan Falkirk a pak se zeptal:

„To jsi ještě nikdy nebyla na venkově?"

Tara zavrtěla hlavou.

„Ne. Paní Barrowfieldová mi dřív občas dovolila jít se staršími dětmi na procházku do Hyde Parku, ale v poslední době jsme měly na starost příliš mnoho malých dětí, a tak jsem se nemohla uvolnit."

„Ale děti přece musí chodit ven."

„Hrají si na dvorku u sirotčince. Je sice malý a v zimě samé bláto, ale aspoň se tak dostanou na čerstvý vzduch."

Když mu odpovídala, obracela se k němu

tváří, hned však se zase vykláněla a dívala se z okna.

„Kéž by to tak mohly vidět děti," posteskla si polohlasně.

Pan Falkirk už dříve postřehl, že dívka stále zůstává v myšlenkách u dětí, které opustila.

Když si přijel vyzvednout Taru ze sirotčince, stal se svědkem cituplné scény, která mu připadala až podivně dojemná.

Malé děti se jí s pláčem držely a nechtěly ji pustit a i ty starší za ní skoro zoufale volaly, dokud kočár nezmizel z dohledu.

Dokonce i na paní Barrowfieldové se při pomýšlení, že ztrácí Taru, zřetelně projevíly známky dojetí. Pan Falkirk však nepochyboval, že lituje především sama sebe, protože se teď ocitla bez jediného pomocníka, na kterého se mohla spolehnout.

Ale ať byly důvody jakékoli, Tara se rozloučila jen s velkými problémy.

Když se konečně vymanila z natažených rukou mladších dětí a usadila se vedle pana Falkirka v kočáře, po tvářích jí stékaly potůčky slz.

Chvíli jí trvalo, než se zase ovládla, a teprve po hodné chvíli byla ze sebe schopna vypravit:

„Co... co si... děti beze mne počnou? Ty... mladší... určitě... zůstanou o hladu."

„Právě jsem ti chtěl něco oznámit, Taro," rozhovořil se pan Falkirk. „Uvědomil jsem si, že děti nemají co jíst a že celý sirotčinec je, bohužel, v žalostném stavu. Něco takového jsme neměli připustit."

Viděl, že si ho Tara prohlíží s bezmocným výrazem v posmutnělých očích. Nechtěl, aby se dále trápila, a tak začal rychle vysvětlovat:

„Podnikl jsem určité kroky a jsem přesvědčen, že s nimi budeš souhlasit."

„Jak... jaké kroky?" V Tařině hlasu se ozval vzlyk.

„Správkyně Arkcraigského paláce je po starší, ale velmi schopná žena. Vzpomíná si ještě, jak se za jejího mládí sirotčinec stavěl. Sloužila také pod vévodkyní Annou a pamatuje si, jak ta se osobně o děti zajímala."

„Když Její Jasnost zemřela, všechno se tam začalo hroutit," pokývala hlavou Tara.

„To jsem si také uvědomil. Proto jsem požádal paní Kingstonovou, aby najala kuchaře, který dětem nakoupí přiměřené množství jídla."

Radostný výraz úplně změnil Tařinu pohublou tvář.

Pan Falkirk se ujistil, že se nemýlí a že většinu peněz plynoucích do sirotčince z vévodovy úcty skutečně paní Barrowfieldová utrácela za alkohol.

„Paní Kingstonová také najme několik děvčat, které to tam všechno poklidí a pomohou při práci s dětmi.“

Odmlčel se a pak řekl skoro ostře:

„Jenom nemůžu pochopit, co se stalo s učiteli. Za vévodkyně Anny jich tam přece nebylo málo.“

„Dva z nich odešli do důchodu a místo nich nepřišla žádná náhrada,“ objasňovala Tara. „Poslední učitelka odešla před šesti měsíci, když zjistila, že nezvládne starší chlapce.“

Polkla a pak si téměř žalostně posteskla:

„Ne, že by tolik zlobili, ale ona to prostě s nimi nikdy neuměla.“

Prohlédla si s obavami pana Falkirka, jako kdyby se bála, aby ho něčím nerozzlobila, a dodala:

„Když mi vybylo trochu času, učila jsem ty mladší sama, jenže když jsem dostala na starost nemluvnata, bylo to velmi složité.“

„Tak jsi jim vyprávěla pohádky a příběhy.“ Pan Falkirk se pousmál. „A jsem si jistý, že to měly radši.“

„Proto jsem jim také vyprávěla pohádky a příběhy vždycky jen za odměnu. A abych udržela klid.“

„To určitě pomohlo. Ale promluvím si s Jeho Jasností a dohlédnu na to, aby do ústavu přijali dobré vychovatele, jako tomu bývalo dřív.“

„To by bylo skvělé!“ zajásala Tara. „Ach, propánajána, kéž bych mohla být při tom. Potřebovala bych se ještě toho tolik naučit.“

Pan Falkirk se na ni znovu usmál a řekl:

„Jsem si jistý, že za tvých časů jste si užili vyučování ažaž.“

„To zrovna ne. Pan reverend byl ke mně velmi laskavý, jenže loni zemřel.“

V jejím hlase se ozval smutek, který panu Falkirkovi prozradil, že smrt duchovního znamenala pro dívku ztrátu, která dosud nepřebolela.

„Odkud byl ten kněz?“ vyzvídala.

„Z presbyteriánského kostela v Chelsea. Myslím, že je nejspíš v Londýně jenom jeden.“

„To on řídil bohoslužby v sirotčinci?“

„Každou neděli, ale přicházel ještě dvakrát nebo třikrát týdně, aby nás poučil o Písmu.“ Tiše si povzdechla.

„Mluvil velmi zajímavě. Vždycky jsem se na něho těšila víc než na cokoli jiného. A také mi půjčoval knihy.“

„Takže čtení ti potíže nedělá.“

„Čtu moc ráda! Jenže když pan reverend zemřel, zůstala mi jenom bible, kterou mi dal.“

Obrátila se k panu Falkirkovi s plachým úsměvem a dodala:

„Někdy mi připadá, že ji umím nazpaměť.“

To by také vysvětlovalo, proč mluví nevyzpytky vybraným jazykem, pomyslel si muž.

Již si všiml, že dívka hovoří kultivovaně a používá mnohem vybranější slovní zásobu, než jaká se dala očekávat u mladého člověka vychovávaného v sirotčinci.

„Jeho Jasnost má na hradě velikou knihovnu,“ podotkl.

Uviděl v Tařině očích záblesk vzrušení. Ten však ihned zase pohasl a dívka si smutně posteskla:

„Nepředpokládám, že by mi Jeho Jasnost dovolila... abych se dotkla jeho knih.“

„Jsem si jistý, že ti je rád půjčí, pokud na ně budeš opatrná. A jestli ne, já jich mám také velmi slušnou sbírku. Pokud tě budou zajímat, budeš u mě vítána.“

„To myslíte vážně, pane?“

Pobavilo ho, jak se v hlase dívky ozvaly známky obdivu a vzrušení.

„Dokonce jsem si vzal pár knih s sebou,“ řekl. „Až dnes večer zastavíme, vybalím je a ty si vybereš, která tě bude zajímat, abys měla nějaké čtení na cestu. Jenom se bojím, aby pro tebe nebyly příliš těžké a nudné.“

„Nic z toho, co si smím přečíst, mi nepřípadá nudné. Mám knihy moc ráda a mrzí mě, že nám chyběly peníze na to, abych si občas koupila noviny. Moc jsem si je přála, jenže paní Barrowfieldová vždy říkala, že na ně nezbyvá.“

Ústa pana Falkirka zpřísněla.

Už dříve se rozhodl, že požádá vévodu, aby poslal paní Barrowfieldovou do důchodu, a nahradil ji nějakou rozumnou ženou s mateřskými sklony.

Musíme najít někoho, rozvažoval, kdo by se nejen postaral o to nejzákladnější, ale připravil děti i na svět venku, kam většinou odcházely po dosažení dvanácti let.

Ze všeho nejvíc ho však znepokojoval nedostatek jídla a slušného oblečení v sirotčinci.

Znovu si prohlédl Taru a s úlevou zjistil, že

její šedé šaty s bílým límcem jsou nejen čisté, ale i docela dobře vyspravené.

Až přespříliš strohý stejnokroj ovšem vypadal odpudivě, zvláště pak těsně přiléhající čepec ne nepodobný helmě. Jenže si vzpomněl, že o uniformě pro sirotky rozhodla kdysi dávno vévodkyně Harriet.

Zakladatelkou sirotčince Bezejmenných byla přísná Skotka, o níž lidé říkali, že „není na parádu“.

Pomyslel si, že by Tara mohla být docela přitažlivá, kdyby nebyla tak zoufale hubená a kdyby se její ruce, které vystupovaly z černého pláště, v němž cestovala, nepodobaly dvěma hůlkám.

„Uzavřu s tebou obchod,“ řekl nahlas.

„Obchod?“

„Ano. Půjčím ti své knížky, ale pouze pod jednou podmínkou. Sníš vše, co před tebe postavím, a to až do doby, než dorazíme do Skotska.“

Tara se usmála.

„Uvidíte, že neodmítnu žádné jídlo, které mi nabídnete.“

To však byl, jak pan Falkirk později zjistil, příliš optimistický slib a splnit jej nedokázala.

Když zastavili u prvního zájezdního hostince v Baldocku, kde měli přespat, Taře přidělili pokoj v horním poschodí, který překonal všechny její představy o pohodlí a přepychu.

Umyla si ruce a obličej, převlékla se do jiných šedých bavlněných šatů, stejných jako měla na cestu, a sešla do přízemí za panem Falkirkem.

Podle jeho zmínky při příjezdu a podle toho, že ze střechy kočáru snesli část jeho zavazadel, uhodla, že i on se převlékne na večeri.

Nebyla však připravena na to, jak ho večerní oblek úplně změní. Překvapila ji elegancie žaketu s dlouhými šosy a mušelinové vázanky u krku.

Její obdiv pro pana Falkirka však rychle vystřídal úžas nad tím, jak velké množství jídla jim do salonu nanosil majitel podniku se dvěma servírkami.

Na stůl postavili teplé pokrmy - mísu s polévkou mulligatawny skopovou kýtu a dva velké holuby připravené na roštu.

Na vedlejším servírovací stolku pak čekala studená jídla - zapečené ústřice, vepřová pečeně, rosol, který jim paní domu vřele dpo-

ručila, několik dobře vykrmených kuřat a velká šunka.

„Mám pocit, Taro, že jsi určitě vyhládla stejně jako já,“ poznamenal pan Falkirk, když se usadili ke stolu.

S potěšením zaznamenal, že počkala, dokud si nevybral správnou lžici na polévku, sáhla po stejné, a teprve potom se pustila do jídla.

Zpočátku jedla velmi rychle a on vycítil, že kdyby se nehlídala, všechno by doslova zhl-tala.

Jakmile dojedli polévku, v jídelně se objevil majitel podniku s krásnou kambalou na podnosu. Omlouval se, že rybu nemohl servírovat dříve, a vysvětlil, že ji manželka dodělala teprve před chvílí, protože nechtěla, aby vychladla.

„Doufám, že s ní budete spokojen, pane,“ obrátil se k panu Falkirkovi, „a mladá dáma si snad také pochutná.“

Pan Falkirk si všiml, že si Tara vzala jen docela malou porci ryby, a byl si jistý, že v jejím pohledu uviděl nejistotu, zda si i tak nevzala příliš mnoho.

Nijak však nereagoval, ale když došlo na krájení skopové kýty, naložil jí na talíř velkou porci.

Až když dojedl svou dávku, uvědomil si, že dívka snědla sotva čtvrtinu toho, co dostala na talíř.

„Skopové ti nechutná?“ otázal se.

„Zní to asi velmi nevděčně, pane, ale já už do sebe víc nedostanu.“

Tiše si povzdechla a dodala:

„Kéž bych tak mohla poslat něco z toho do sirotčince.“

„V téhle chvíli si nedělám starosti o sirotčinec, ale o tebe. Slíbilas mi, že spořádáš všechno, co před tebe položím.“

„Já vím, pane, ale to prostě nejde... Opravdu ne. Jsem tak plná, že se už do mě nevejde ani sousto.“

„Co jsi dnes jedla?“

Neodpověděla, a proto naléhal:

„Chci to vědět.“

„Měla jsem... k snídani kousek chleba s výpečky pane. Ale při obědě... no, prostě nevyšlo na všechno.“

„Slíbil jsem ti, že to se v budoucnu spraví. Proto chci, abys byla rozumná a pořádně se najedla. Dětem, které tam zůstaly, nijak nepomůže, když ty budeš dál hladovět, protože nejsi schopna na ně zapomenout. Musíš

se snažit zesílit, a jak znám Jeho Jasnost, bude si to přát také."

"Já se... pokusím... Opravdu se pokusím," slíbila Tara.

Pod nátlakem pana Falkirka do sebe vpravila několik lžiček želé s portským vínem, které podle majitele hostince patřilo mezi speciality podniku.

Sám pan Falkirk si bohatě dopřával jednotlivých chodů večeře, jež, jak ujistil Taru, byla mnohem lepší, než jakých se cestou do Skotska dočkají v jiných hostincích.

Vypil také láhev drahého claretu, ale Taře nenabídl.

Druhého dne vyrazili časně zrána. Ačkoli Tara byla zpočátku velice tichá, protože nechtěla být dotěrná a ani jinak pana Falkirka obtěžovat, ten stejně brzy zjistil, že dívka má plnou hlavu otázek, které by mu ráda položila.

Připadalo mu fascinující pozorovat venkov očima děvčete, které bylo téměř osmnáct let vlastně uvězněno v jediné budově a s okolním světem se téměř nestýkalo.

Během cesty ho příjemně překvapila Tařina inteligence a představitivost, která se díky četbě rozvinula mnohem více, než by se u takové dívky dalo předpokládat.

Bavil se jejími reakcemi na novou situaci i jejími názory na lidi chudé i bohaté.

"Není to divné," zmínila se mu během jednoho rozhovoru, "že v Londýně žije tolik boháčů, kteří se ani trochu nezajímají o ty nejubožejší?"

"Myslíš tím lidi, kteří žijí na ulici?"

"Ano, pane, ty, kterým nezbývá než se přehrabovat v odpadcích, aby nezemřeli hladem. Vezměte si třeba Mary. Ta je už velmi stará, ale kdyby nepracovala v sirotčinci, neměla by co jíst. Opravdu by se nenašel někdo, kdo by se o ně postaral?"

"Už jsem o tom také často přemýšlel," připustil.

"A děti, které trpí, ale nikomu na nich nezáleží. Doktor nám často říká, že jestli nepřijmeme dítě, umře buď hladem, nebo prostě proto, že se o ně nikdo nepostará. Dokonce jsou prý lidé, kteří se jich zbaví tak, že je prostě utopí v řece."

V Tařině hlase se při těch slovech ozývala bolest, a pan Falkirk pochopil, jak je citlivá. U dívky takového původu to bylo velmi neobvyklé.

"Kdybych byla bohatá, a víte, občas sním o tom, že mám miliony a miliony liber, posta-

vila bych pořádné školy, kam by mohly chodit všechny děti a nemusely by za to zaplatit ani penny."

"Myslíš, že by se jim tam líbilo?"

"Kdo dostane vzdělání, má naději sehnat lepší práci," trvala na svém Tara. "Lidé, kteří si chodí do sirotčince vybrat učně, se vždy ptají, jestli chlapec umí číst a psát. U děvčat jim na tom tolik nezáleží."

"Takže si myslíš, že by se všechny děti měly naučit číst?"

"Není nic krásnějšího než si přečíst knížku."

Pan Falkirk se usmál.

"Časem určitě zjistíš, že existují i jiné zajímavé věci. Věci, které můžeš dělat, a věci, které můžeš vidět na vlastní oči, nejen o nich číst."

Na chvíli zavládlo ticho. Potom se Tara neubránila otázce:

"K čemu mě bude Jeho Jasnost potřebovat? Myslíte, že tam jsou nějaké děti, o které bych se mohla starat?"

"Nemám ani tušení," odpověděl pan Falkirk. "Opravdu, nelžu ti, Taro. Jeho Jasnost mi přikázala, abych přivezl do Skotska děvče ze sirotčince, a já jsem ho musel poslechnout."

"Paní Barrowfieldová říkala, že jste hlavní hospodář Jeho Jasnosti."

"Ano, to jsem. Byl jsem správcem majetku posledního vévody až do jeho smrti a teď dělám totéž pro jeho syna, pátého vévodu z Arkcraigu."

"A je tam i vévodkyně?" vyzvídala Tora dál.

"Byla, ale nedávno zemřela."

"A nemá žádné děti? Myslela jsem si, že si mě zavolal do Skotska právě kvůli nim. Že se budu starat o děti."

"Obávám se, že na Arkcraigském hradě žádné děti nežijí," odpověděl pan Falkirk. "I když na okolním panství je jich nepočítaně."

"Tak mě třeba zaměstnají v prádelně," přemýšlela nahlas Tara. "Umím docela obstojně vyprat, když mám mýdlo."

Pan Falkirk zůstal zticha a ona po chvíli rozváděla dál:

"Byla bych radši, kdybych nemusela do kuchyně, ale nedá se předpokládat, že mi dají na vybranou. Musím dělat, co si bude přát Jeho Jasnost."

"To musíme všichni," souhlasil pan Falkirk až příliš srdečně.

Samotného ho podráždilo, že se mu vévoda nesvěřil, co s dívkou zamýšlí, a přemítavě Tařiny otázky, proč zrovna ji odvázejí do Skotska, jenom jeho pochybnosti dále zvyšovaly.

Chápal ovšem, že vévoda byl stejně jako on sám otřesen a zdrcen událostmi ve Francii. A tak se svého zaměstnavatele raději na jeho záměry nevyptával, i když za jiných okolností by to nejspíš udělal.

Vévoda mu jen přikázal, aby přivezl do Skotska dívku ze sirotčince, a téměř vzápětí nato nastoupil do připraveného kočáru.

Vévodu doprovázeli čtyři ozbrojení jezdci na koních a za ním jel landauer, kočár se sklopnou střechou, se zavazadly, komorníkem a tajemníkem, kterému musel na poslední chvíli pan Falkirk dávat instrukce, jak má vyrovnat účty v hostincích, kde bude Jeho Jasnost nocovat.

Natolik ho tehdy překvapila skutečnost, že tentokrát nebyl zařazen do doprovodu, který obvykle pečoval o vévodu během jeho cest po zemi, že si teprve po odjezdu kočáru uvědomil, kolik důležitých otázek zůstalo nezodpovězeno.

Teď si chvílemi lámal hlavu, zda si příkazy svého pána nevyložil nesprávně.

Jenže Jeho Jasnost hovořila velice jasně a jeho instrukce byly formulovány tak přesně, že je nebylo možné nepochopit.

Postupoval jsem rozumně a taktně, ubezpečoval se pan Falkirk, že jsem se vévody v té chvíli na nic nevyptával. Bylo jasné, že jeho zaměstnavatel právě probděl další bezesnou noc, která se mu do tváří vepsala hlubokými tmavými vráskami a pod očima mu vykreslila tmavé kruhy.

Bylo zřejmé, že mu není do řeči. Pan Falkirk by mu sice velice rád vyjádřil soustrast a dal mu najevo, že s ním cítí, ale včas usoudil, že nejhleduplnější bude mlčet.

Teď, když za kočárem zůstávala jedna míle za druhou, však bylo obtížné, ne-li přímo nemožné nezamýšlet se nad tím, co potká jeho samého i Taru po příjezdu do Skotska.

Čekala je však ještě velmi dlouhá cesta a pana Falkirka těšilo, že silnice jsou suché a že v této roční době jim nehrozí, že uvíznou v blátě nebo zabloudí v mlze, jak se jim to stávalo při putování do Skotska nebo opačným směrem v jiných ročních obdobích.

Počasí bylo jasné a slunečné, ale přestože léto již začínalo, horko nebylo úmorné a nevyčerpávalo je.

Staženými okny proudil dovnitř kočáru slabý osvěžující vánek.

Zpočátku pana Falkirka zneklidňovalo, že si vévoda s sebou vzal všechny ozbrojené jezdce, a nechal druhý kočár, v němž jel on s Tarou, bez ochrany.

S úlevou však zjišťoval, že nikdo jiný než kopyta jeho koní a kola jeho spřežení prach na silnici nezvedá.

Přestože byla Tara vzrušená, poté co překonala ostych, pana Falkirka zaplavovala přívalem otázek. Ten velkou část cesty prospal.

Věděl, že jakmile zamhouří oči, Tara si otevře jednu z vypůjčených knih, schoulí se v rohu kočáru a bude si číst do té doby, než on zase oči otevře.

Její reakce na dost nezáživné knihy o politice, které měl s sebou, a zvláště na poslední hodnocení vzpoury v pětáctýřicátém roce, ho zajímaly natolik, že s ní večer zůstal sedět u stolu mnohem déle, než původně zamýšlel.

Hovořil s Tarou nejen o tom, co četla, ale vysvětloval jí i své názory na události, o nichž knihy pojednávaly, i na mnoho dalších otázek.

Teprve když se ocitl o samotě ve své posteli, téměř zděšeně si uvědomil, že s dívkou hovořil, polemizoval a vysvětloval jí svá stanoviska, jako kdyby měl co do činění s člověkem na stejné společenské úrovni jako on.

Říkal si, že Tara by se spíš měla starat o to, jakou práci jí na hradě přidělí, než si mořit hlavu problémy, které se jí v jejím omezeném životě nikdy nebudou týkat.

Ale stejně je to výjimečné děvče, pomyslel si, o tom není pochyby. A je škoda...

V té chvíli mu došlo, že kdyby Taře prokazoval příliš mnoho sympatií, určitě by tím proti ní popudil ostatní služebnictvo. Beztak se ocitne ve složité, dokonce v nepříjemné situaci od samého počátku už proto, že je nemanželská.

V Londýně se v tomto ohledu již začínaly rozmáhat svobodomyšlnější názory, a pokud jde o morálku, podle jeho názoru vláda uvedla zemi do politováníhodného stavu, ale Skotové zůstávali i nadále přísnými puritány, kteří byli svázáni svými zásadami a předsudky.

Tara neměla otce, a proto bude od samého počátku pro své okolí nevíтанá. A fakt, že je Sassenach, jak Skotové a Irové říkali Angličanům, její postavení ještě ztíží.

„Nelepší, co bych pro ni mohl udělat, by bylo ji poslat zpátky," postěžoval si pan Falkirk polohlasem.

Začal si klást za vinu, že plnil vévodovy příkazy příliš puntičkářsky.

Bylo by přece tak jednoduché Taru nechat v sirotčinci a vrátit se do Skotska s prázdnýma rukama. Informoval by Jeho Jasnost, že nenašel dívku ve správném věku, a tak se nedalo nic dělat.

Byla by to však lež, nebo spíše vyhýbání se pravdě, protože Tara vlastně nebyla obyčejný chovanec ústavu.

Jeho Jasnost určitě zapomněla, že sirotci odcházeli po dosažení dvanácti let pracovat jako učňové.

Bylo ode mne hloupé, že mě to nenapadlo dřív, pomyslel si v následujících dnech ne jednou, ale aspoň desetkrát.

Jenže teď se už stejně nedalo nic dělat, a zatímco se kočár neúnavně hnál dál severní Anglií ke skotským hranicím, připadala mu Tara stále zajímavější a stále více se obával toho, co ji čeká na Arkcraigském hradě.

Ačkoli uvažoval naprosto nezaujatě, nemohl přehlédnout její mimořádné vlastnosti. I kdyby mohl vybírat podle vévodových instrukcí mezi tisícem osiřelých děvčat, nenašel by ani jednu, která by se jí vyrovnala.

Druhého dne těsně před příjezdem do hostince, kde měli přespat, ho Tara velice váhavě oslovila:

„Směla bych... vás požádat... o laskavost, pane?"

„Ale samozřejmě," odpověděl. „Oč jde?"

„Uvědomuji si, že jsem příliš... nepoučená, pokud jde o to... jak mám vystupovat, nebo jak se mám chovat," začala Tara. „Nerada bych dělala... chyby a byla bych vám vděčná, kdybyste mně... mohl poradit a opravit mě."

Nervózně se na něho zadívala a pokračovala:

„Nechtěla bych vás... obtěžovat, pane, ale vždycky jsem toužila umět se chovat jako dáma, když... sedím u stolu, nebo dělám cokoli jiného, jenže nikdy jsem nenašla žádnou knihu, která by se tím zabývala."

„Takové knihy určitě existují, ale myslím, Taro, že máš přirozený instinkt chovat se správně, a ten je mnohem důležitější než všechny rady, které najdeš v knížkách."

„Jste velmi laskavý, pane, jenže já dobře vím, že dělám hodně věcí špatně. Snažím se vás napodobit a držet vidličku a nůž stej-

ně jako vy. Pani Barrowfieldová je drží jinak."

„Na tom není nic těžkého." Pan Falkirk se usmál. „Ukážu ti, jak se to dělá."

Ačkoli pochyboval, zda jí to bude k něčemu dobré, naučil ji držet správně příbory i jak zvedat k ústům skleničku a jak elegantně sedět na židli.

Stejně stráví většinu života mezi služebnictvem, které se obvykle chová úplně opačně, než považují za vhodné jeho zaměstnavatelé. Obával se, aby se nestala terčem posměšků za to, že je jiná.

Jenže ona je opravdu jiná, řekl si v duchu a opět ho napadlo, že ji raději měl nechat v sirotčinci, i když si na druhé straně nebyl jist, jak dlouho by v takových podmínkách ještě přežila.

Dokonce i po jediném týdnu, a to i přes únavnou cestu, se její vzhled podstatně zlepšil.

Pleť na tvářích už neměla tak napjatou, ani bradu tak špičatou, a zpod kůže už jí tolik nevyčnívaly kosti, jako když ji viděl poprvé.

Zřejmě trochu přibrala, protože se mu svěřila, že si v noci musela povolit sukni, která jí začínala být úzká.

„Doufám, že až přijedeme do Skotska, ušijete si úplně nové oblečení."

Tara se na něho zadívala a ještě než stačila otevřít ústa, uhodl, nač se ho zeptá.

„Myslíte si, že budu muset... až budu na hradě, nosit tenhle stejnokroj? Nebo se budu smět oblékat jako ostatní lidi?"

„Řekl bych, že i na tohle ti odpoví až Jeho Jasnost."

„On rozhoduje o všem, vidíte?"

„Ano, rozhoduje," přitakal pan Falkirk. „Víš, Taro, přestože má anglická šlechta velkou moc a významnou roli, vévoda z Arkcraigu patří do úplně jiné třídy."

„A proč?"

„Není to jen význačný šlechtic, ale také vůdce svého klanu."

„Četla jsem o klanech v jedné z vašich knih."

„A myslím, že tam najdeš mnoho zmínek o McCraigových. Patří k dějinám své země a bojovali ve všech velkých bitvách, kterých se skotské vojsko zúčastnilo."

„Také třeba u Stirling Bridge?"

„Samozřejmě. A také v bitvě v roce 1298. Víš, která to byla?"

Tara se na okamžik zamyslela.

„Četla jsem o ní včera večer. Ano, ovšem,

to místo se jmenovalo stejně jako vy - bitva u Falkirku."

„Správně."

„Říkala jsem si, že Wallace byl velice statečný člověk. A přesto ho mučili, oběsili a rozčtvrtili."

„Král Eduard mu nikdy neodpustil, že vyplnil Northumberland a zvítězil u Stirling Bridge," vysvětlil pan Falkirk.

„Ve vašich knihách se o bitvách píše, že byly spravedlivé a slavné, jenže já jsem pořád musela myslet na vojáky, kteří byli raněni, ale nikdo je neošetřil."

„To je pravda. I když nepadli přímo v boji, většinou později podlehl svým zraněním, která utrpěli. Bývala to tvrdá doba, dnes už ale klany mezi sebou přestaly bojovat. Místo toho pokojně obdělávají pole a chovají dobytek."

„Ale pořád se nechávají vést svým náčelníkem?"

„Věří mu, spoléhají se na něho. Bez vůdce je klan jako loď bez kormidla nebo stádo ovcí bez ovčáka."

Pan Falkirk teď mluvil drsným tónem.

Vzpomněl si totiž, jak se někteří náčelníci dali svést zábavami a jinými lákadly jihu a vyměnili rodné Skotsko za lesk královského dvora v Londýně.

Následkem toho se jejich klany rozpadly a mnohé z nich se daly odírat lidmi z nížin shánějícími levnou pracovní sílu.

Jiní odjížděli za oceán, kam je vyhnali statkáři. Ti se snažili proměnit skotskou Vysočinu v jednu velkou pastvinu pro ovce a ničili vřesové louky obyvatel, kteří tam žili po staletí.

V tu chvíli zapomněl na Taru a uvědomil si její přítomnost, až když uslyšel její otázku:

„Nepověděl byste mi něco, pane, o současném vévodovi? Je to mladý člověk?"

„Jeho Jasnosti bylo nedávno třicet let. Je to mimořádně pohledný muž a určitě mi dáš za pravdu, když řeknu, že vypadá právě tak, jak náčelník vypadat má."

Potom se odmlčel a váhavě dodal:

„Jeho Jasnost ale měla v poslední době nějaké problémy. Jenom se modlím, aby jeho budoucnost byla lepší než nedávná minulost."

Taru to zaujalo, ale byla natolik vnímavá, aby pochopila, že pan Falkirk změnil téma, protože se nechtěl o svém zaměstnavateli víc šířit.

Hlavou se jí však honila spousta jiných otáz-

zek, a tak teprve když se přiblížili na jeden den k Arkcraigskému hradu, postava vévody zastínila vše ostatní v její hlavě. Obavy, které se jí zmocnily, ji připravily o klid.

„Vjeli jsme na panství McCraigů," oznámil jí den předtím pan Falkirk.

Tara viděla ženy s košíky na hlavě, jak prodávají svazečky skotského vřesu na londýnských ulicích. Převážně byl bílý, ale občas bylo vidět i tmavě rudý.

Tady však na velikých slatinách, znachovských rozkvétajícím vřesem, vypadal zcela jinak.

Dříve by ji ani nenapadlo, že vůbec může existovat tak krásná krajina plná světla a stínů, kde barvy zářily tak, že vypadaly až nepřirozeně, a kde obloha přecházela z modře k šedi a od slunce k dešti s tak bouřlivým temperamentem, že by se vyrovnala svéhlavé ženě.

„Splnily se tvé představy?" zajímal se pan Falkirk.

„O něčem takovém se mi ani nesnilo," vydechla Tara. „Je tu krásně, tak krásně! Ten pohled na tu nádheru člověka chytí u srdce."

Vycítil, co se tím dívka snaží říci, a stejně mu bylo jasné, proč zapomněla na knihy a celý den seděla u okna a nechala se ovívat větrem prosyceným vůní vřesu.

Občas se tak zahleděla do krajiny, že se jí v očích zrcadlilo stejné tajemství jako v oněch stříbrných kaskádách křišťálově čistých říček kolem cesty.

Nejen Taru zneklidňovalo, co ji čeká dál. Také pan Falkirk si s tím lámal hlavu.

Uvědomoval si, že s jeho pomocí se během cesty stal z Tary jiný člověk, než byla ona dívka, kterou odvedl ze sirotčince.

Nezasloužil se o to však pouze tím, že jí radil, vysvětloval problémy a odpovídal na její otázky.

Také způsob života při jejich společné cestě se zásadně lišil od toho, co ji potkalo v minulosti, byl však i zcela jiný než život, který ji potká v budoucnosti.

Možná měla cestovat jako služebná, říkal si v duchu.

Ovšem v takovém případě by musel opatřit druhý kočár, který by jel za nimi, nebo jí udělat místo nahoře mezi kočím a lokajem, kam by podle zaběhaných zvyklostí patřila.

Místo toho jí vlastně bez rozmyšlení vzal k sobě, jako kdyby byla urozená mladá dáma.

V zájezdních hostincích spala v nejlepších

pokojích, jedla s ním v jeho salonech, komorné ji obsluhovaly a sluhové ji oslovovali s nejvyšší zdvořilostí.

A protože Tara byla vnímavá, citlivá a instinktivně rozlišovala správné od špatného, chovala se během cesty jako dáma z nejlepší společnosti. Prozrazovaly ji jen šaty, které měla na sobě.

„Byla to chyba, ano, určitě to byla chyba," opakoval si pan Falkirk polohlasně, ale přesto věděl, že kdyby se teď rozhodl ještě jednou, zachoval by se naprosto stejně.

I když se do něho zamilovalo nemálo žen, nikdy se neoženil a zůstal bezdětný, a snad proto teď zaujatě pozoroval, jak se poupě rozvíjí a stává se z něho květina překvapující krásy.

V Tašině myšlení našel cosi společného se svým uvažováním. Napadlo ho, že je to žákyně, o jaké sní každý učitel.

Žákyně pozorná, která vnímala nejen jeho slova, ale i jeho myšlenky.

Čert ví, co ji čeká, říkal si v duchu. Věděl, že kdyby teď mohl učinit, co považoval za nejlepší, poslal by ji okamžitě zpět do Londýna, dřív než přijedou na hrad.

Tara však neměla nejmenší tušení, čím se trápí její spolucestující, a vytrvale pozorovala okolní hory a vykláněla se, aby se pokochala pohledem na stříbrné vodopády stékající po holé skále do jezera na jejím úpatí.

„Kdykoli se podívám z okna, připadá mi to tu stále krásnější a krásnější," povzdechla si. „Skotsko má v sobě něco, kvůli čemu mám dojem... i když se to může zdát směšné... že sem patřím. Že je to... součást mého srdce."

DVA KOČÁRY UHÁNĚLY STROMOŘADÍM K HRADU. V nich trůnilo šest mužů oblečených do zelenožluté šachovnice Kildonnonova tartanu.

Náčelník klanu, impozantní muž se štětinatými licousy, hustým obočím a prošedivělým knírem, seděl pohodlně opřený a vypadal jako ztělesněný klid.

Ale jeho bratr a dva synové, také v klanových barvách, se neustále dohadovali, proč byli pozváni na hrad.

„Co myslíš, otče, proč si nás dal vévoda zavolat, a to tak naléhavě?"

„Byl to spíš příkaz než pozvání," dodal druhý syn.

„To je pravda," souhlasil jejich strýc. „Nepřepal se nás, jestli bychom za ním nepřišli,

jako se to dělá obvykle. Spíš to vyznělo, jako by nám málem přikázal, abychom se dostavili 10. června ve čtyři hodiny na hrad, ať se nám to líbí, nebo ne."

„Předpokládám, že nám vévoda chce vylíčit své zážitky z Francie," usoudil nejstarší z Kildonnonů, jejich náčelník.

Jeho titul patřil ve Skotsku mezi nejčelnější. Přestože byl jeho klan jen malý, honosil se prastarými dějinami a byl na ně bezmezně hrdý.

„Ty jsi věděl, že byl ve Francii?" vyzvídala náčelníkův bratr.

„Ano, věděl jsem to."

„A myslíš, že měl nějaký zvláštní důvod, aby se tam vydal?"

Po této otázce se rozhostilo ticho. Až po chvíli náčelník odpověděl otázkou:

„Co tím chceš říct?"

Opět nastalo ticho rušené jen hlukem kol a dusotem koňských kopyt, než se ozval Alister Kildonnon:

„Objevily se pověsti - nevím, jestli se ti také nedonesly - že do Francie odjela asi před měsícem také Margaret."

„Margaret že odjela do Francie? Kdo to povídal? A proč mi o tom nikdo neřekl?"

„Nejsem si jistý, jestli se tomu dá věřit," vysvětloval jeho bratr. „Jen jsem zaslechl, že si prý vyrazila někam na jih."

Oba synové na protějších sedadlech si vyměnili významné pohledy.

Bylo zřejmé, že by mohli leccos vysvětlit, kdyby chtěli, ale jako by dostali nějaký tajný signál, zavřeli ústa a dál seděli beze slova.

Byli to pohlední mladíci, jednomu bylo devatenáct let, druhému třiaadvacet.

Na hlavě měli barety našikmo nasazené podle poslední módy. Kdykoli se někam vydali pěšky, pyšně si vykračovali. Jejich hrdou chůzí pak napodobovala velká část mladých příslušníků klanu.

„No, až dojedeme na hrad, dozvíme se, jestli Margaret odjela do Francie, nebo ne," poznamenal Alister Kildonnon.

Spřežení překonávalo poslední stoupání celé cesty. Hrad byl vystavěn vysoko nad údolím. Toto nádherné místo bylo vybráno před mnoha staletími, když se McCraigové rozhodli opevnit své sídlo proti nájezdům nepřátel.

Z nich nejútočnější byli Kildonnonové. Nenávist mezi oběma klany a jejich neustálé boje zanechaly po sobě památku v po-

době nesčetných hrobů na hřbitově u kostela nad úpatím hory.

Nad opevněným hradem s jeho baštami a střelnami ve zdech hlavní budovy a nad kdy-si nedobytnými hradbami se zvedaly vysoké horské vrcholky které v zimě bývaly pokryté sněhem.

Nyní však na nich právě rozkvétal vřes a vytvářel s šedou skálou nápadný kontrast.

Koně s námahou vystoupali do kopce a zastavili u velké brány ozdobené starodávnými bronzovými hřeby a tepanými železnými mřížemi.

Ve chvíli, kdy spřežení zůstalo stát, se brána široce rozevřela a vévodovo služebnictvo v McCraigově tartanu a se sporrany, brašnami zavěšenými u pasu, zhotovenými z jezevčí kůže, se seřadilo, aby uvedlo hosty.

V druhém kočáru seděla dvojčata, synové náčelníkova bratra Alistera.

Všech šest návštěvníků odváděl s patřičnými projevy úcty majordom s okázalejším sporranem než ostatní služebnictvo po širokém schodišti do prvního patra.

Tam se podle skotského zvyku nacházely hlavní přijímací sály. Z nich největší a nejdůležitější byl náčelnický kde je, jak Kildonnovi věděli, měl přijmout vévoda.

Byla to nádherná místnost s vysokými okny a výhledem do zahrad pod hradem a na šedý loch, jezero, obklopené vřesovišti, plnými jelenů a tetřívků.

Náčelnický sál byl ještě prázdný, a tak se vůdce klanu Kildonnonových postavil k oknu a zálibně si prohlížel jezero, které, jak věděl, oplývalo lososy, a také slatiny, které byly lepší než jeho a v nichž žilo víc vysoké zvěře.

Jenže on nepřišel, aby obdivoval majetek jiného náčelníka, nebo mu jej dokonce záviděl.

I když to nebyl ochoten nikomu přiznat, kladl si v duchu stejnou otázku jako ostatní - proč ho vévoda povolal na hrad a zda ony neuvěřitelné zvěsti o vévodkyni nejsou nakonec pravdivé.

Dveře na druhém konci sálu se otevřely a dovnitř vstoupil vévoda z Arkcraigu.

Kildonnonům stačil jediný pohled, aby poznali, že nepůjde o nějaké přátelské setkání, ale o oficiální schůzku, i když zatím nebylo jasné, proč byla svolána.

Vévoda z Arkcraigu byl vysoký - vyšší než kterýkoli z Kildonnonů. Dnes měl velmi vzpřímené držení těla a výraz jeho tváře všem

jasně dával najevo, že se přihodilo něco velice závažného.

Od loňského roku, kdy se vévoda oženil s jeho dcerou, náčelník klanu Kildonnonových ho poznal a naučil se ho mít rád. Při jejich setkáních obvykle šly všechny oficiality stranou.

Jindy by ho vévoda uvítal přátelským stiskem ruky a hned se pustil do rozhovoru o jejich společných zájmech, které se vždy dotýkaly jejich klanů.

Dnes však vévoda učinil několik kroků jejich směrem, pak se zastavil a prohlížel si je, jako kdyby je viděl poprvé.

Mračil se a jeho oči prozrazovaly, že se zlobí. Všech šest návštěvníků mělo náhle pocit, že se nemohou pohnout z místa, kde stáli.

Jako kdyby vévoda chtěl působit zvlášť oslnivým dojmem, měl na sobě všechny znaky moci. Přes červený, modrý a bílý tartan mu visel bílý, stříbrem ozdobený sporran, kostkovaný pléd měl připevněný k rameni velkou sponou z kouřově žlutého vzácného polodrahokamu. Pod krkem mu zářily bílé krajky a za kostkovanou punčochou se mu blýskal zastrčený tradiční nůž zvaný skeandhu.

Vévoda přijímal vůdce klanu Kildonnonů v naprostém tichu, a to jen umocnilo napětí, které se zdálo být stejně zlověstné jako temná mračna nad vřesovišti.

Starší muž cítil, že by měl prorazit stěnu mlčení a rozehnat neblahé ovzduší, které se kolem nich vytvořilo, a tak s námahou promluvil:

„Dobré odpoledne, Arkcraigu! Požádal jsi nás, abychom tě navštívili, a jak vidíš, jsme tady.“

„Dobré odpoledne!“

Vévodův hlas byl ledově studený a strohý.

„Laskavě se posaďte.“

Ještě během řeči ukázal na židle seřazené na druhém konci sálu.

Proti nim stálo bohatě vyřezávané křeslo s vysokým opěradlem, které se, jak nejstarší Kildonnon dobře věděl, používalo pouze při oficiálních příležitostech.

Neušlo mu, že si jeho příbuzní vyměňují významné pohledy.

Nechtěl dát najevo žádné známky strachu, který se ho náhle zmocnil, a tak se posadil tam, kam mu vévoda ukázal, přehodil si nohu přes nohu a snažil se vypadat klidně.

Ostatní ho následovali, a když se všichni

usadili, vévoda pomalu a důstojně přistoupil ke křeslu, které v té chvíli vypadalo téměř jako náčelnický trůn.

Neposadil se však, zůstal stát proti nim.

„Pozval jsem tě sem, Kildonnone, abych ti řekl pravdu o Margaret, tvé dceři, mé manželce a vévodkyni z Arkcraigu, teď už mrtvé.“

Kapitola třetí

„MRTVÉ!“

To slovo třesklo jako výstřel a jeho ozvěna se dlouho rozléhala sálem.

Návštěvníci nevěřicně zírali na vévodu a až po chvíli se nejstarší z Kildonnonů pomalu zeptal:

„Proč mi nikdo nic neřekl?“

„Říkám ti to teď.“

„A kde je její tělo?“

„Byla pohřbena ve Francii se svým milencem.“

Ozvalo se hlasité vydechnutí a pak vévoda přísným hlasem dodal:

„Jsem ochoten vás seznámit s tím, jak se to seběhlo. Proto jsem vás sem pozval.“

Nejstarší z Kildonnonů se mračil tak, že se jeho husté obočí téměř spojilo.

Ostatní seděli nehybně a jenom vévoda stojící proti nim vypadal téměř urážlivě netečně.

Výraz v jeho obličeji byl však zachmuřený a přísný, jako kdyby se přes noc z něho stal stařec.

Vévoda se obrátil k náčelníkovi:

„Když jsme se my dva dohodli, že naše klany budou žít v míru a že zapomeneme na naše spory doporučil jsi, abych udělal několik věcí a přispěl tím k našemu dobrému sousedství.“

Nejstarší z Kildonnonů přikývl na znamení souhlasu.

„Tvůj první návrh,“ pokračoval vévoda, „znělo, že vám mám poskytnout půjčku deseti tisíc liber na pomoc zchudlým příslušníkům tvého klanu a těm, kterým jsem údajně ublížil.“

„To je naprostá pravda,“ přerušil ho Alis-

ter Kildonnon. „McCraigové nám ničili úrodu, rozehnali naše stáda a kradli nám ovce.“

Mluvil zlostně a útočně, ale vévoda jeho výlev vůbec nevzal na vědomí. Dál se díval do očí vůdci Kildonnonů a tvářil se, jako by nic neslyšel:

„Dále jsi navrhl, abych se oženil s tvou dcerou Margaret, a tak zajistil těsné spojení našich klanů.“

Nastalo hrobové ticho, které se zdálo zaplňovat celý sál. Ticho, jako kdyby šest mužů zatajilo dech.

„Vysvětlil jsi to tak,“ pokračoval vévoda, „že kdyby se tvá dcera stala vévodkyní z Arkcraigu, mohla by nejrozumnějšími způsoby pomáhat ženám z vašeho klanu. Pomáhala by rozvíjet řemesla, a tím by přispěla tomu, aby si všichni uvědomili, že dny války už skončily, a vychovávali své děti k míru.“

Kildonnon nepromluvil, a tak vévoda zdůraznil:

„To jsi navrhl a já jsem na to přistoupil.“

„Ano,“ přitakal náčelník.

„Věřil jsem, že to, co jsme my dva zamýšleli, by velice prospělo nejen tvému klanu, ale i mému,“ pokračoval vévoda.

„Půjčil jsem vám peníze a oženil jsem se s tvou dcerou.“

Na okamžik obrátil zrak k ostatním Kildonnonům a v jeho výrazu se odráželo tolik pohrdání, že ztuhli, jako kdyby je poplival.

„Vůbec jsem netušil,“ pokračoval vévoda přísně, „že tvá dcera s těmito představami nesouhlasí a že se jí nezamlouvá naše společná myšlenka na budoucí mír a prosperitu.“

Opět se ohlédl po ostatních návštěvnících a hovořil dál:

„Podváděla, jako nepochybně podváděli Kildonnonové po celá staletí, jak by řekli McCraigové.“

„To považuji za urážku!“ zvolal Alister Kildonnon.

„To je skutečnost!“ odsekl vévoda. „Margaret Kildonnonová mně o svatební noci oznámila, že nenávidí mě i všechny členy mého klanu, a co víc, že hodlá být mou ženou jen formálně.“

Opět nastalo zlověstné ticho, které přerušil až nejstarší z Kildonnonů:

„Musíš mi věřit, Arkcraigu, když ti řeknu, že tohle se ke mně nedoneslo.“

„Předpokládal jsem, že se časem její nenávisť zlomí. Ale rozhodně mě nenapadlo, i když to bezpochyby někteří tvoji příbuzní

věděli, že Margaret měla milence a nepřestala se s ním stýkat ani po svatbě."

Náčelník ztuhl. Jeho synové se navzájem změřili pohledy a pak se zahleděli stranou, jako by jim to bylo trapné.

"Říká se, že manžel se o nevěře své ženy vždy dozví jako poslední."

Vévodu hlas zněl, jako když musí vyslovit něco odporného, ale nechce se dát svým znechucením unést.

"Ujišťuji tě na svou čest," prohlásil náčelník Kildonnonů, "že jsem o tom neměl ani tušení."

"Tak tě podvedh stejně jako mě," odpověděl vévoda. "Nejen tvá dcera, ale i synové, synovci a bezpochyby i tvůj bratr."

Náčelník se pomalu otočil ke svým příbuzným, ale žádný z nich se mu nedokázal podívat do očí.

Vévoda se krátce zasmál, ale neznělo to vůbec vesele.

"Předpokládal bys, že nevěděli o tom, že se jejich bratranec Neil opakovaně a tajně schází s mou ženou, kdykoli se jim k tomu naskytne příležitost?"

Odpověď nepřišla, a tak pokračoval:

"Bezpochyby by se i v mém klanu našli lidé, kteří mi mohli povědět, co prováděla má žena, když se rozhodla vydat se sama na vyjížďku, kdo na ni čekal na vřesovišti a v lese, kdo na hrad pašoval dopisy a jak je ti zasvěcení k ní dopravovali."

Vévodu hlas připomínal rány bičem. Teď v jeho tónu nebylo už jen pohrdání, ale i neovladatelná zlost, která probleskovala i v jeho hrozivém pohledu.

"Nevím, jak dlouho by ta ponižující fraška trvala, kdyby si tvá dcera neuvědomila, že se její zrada už dlouho neutají. Přišla totiž do jiného stavu."

Nejstaršího z Kildonnonů ta slova dočista vyvedla z míry.

Ruce na opěradlech křesla se mu sevřely v pěst. Z obličeje jeho bratra v tom okamžiku zmizela barva.

"Do jiného stavu? Jak ses o tom dozvěděl?"

"Tvá dcera byla tak úslužná, že mi napsala dopis. Informovala mě o tom, proč a za jakých okolností odjíždí do Francie se svým milencem a bratrancem Neilem Kildonnonem."

Synové náčelníka si opět vyměnili významné pohledy a bylo zřejmé, že jim bylo velmi dobře známo, co si jejich sestra plánovala.

Vévoda si jich však nevšímal. Stále se upřeně díval do očí jejich otci.

"Když jsem zjistil, kam odjela žena, která nosila mé jméno a dítě někoho jiného, vydal jsem se za ní."

"Jel jsi do Francie?" Kildonnon svou otázku spíš zabručel.

"Rozhodl jsem se pro cestu po moři, kdežto oni jeli po pevnině," odpověděl vévoda. "Dorazil jsem do Calais dříve než oni."

"Co se stalo pak?"

To se otázal Alister Kildonnon, který jako by nedokázal už déle snášet to napětí.

"Vyzval jsem Neila Kildonnona na souboj. A zabil jsem ho."

"Zabil jsi ho?"

Byl to náčelník, který vyřkl ta slova, a vyřkl je tak, že vyzněla jako obžaloba.

"Byl to naprosto čestný souboj," vysvětloval vévoda pomalu. "Oba jsme měli sekundanty a rozhodčím byl vážený člověk s nejlepší pověstí."

"A on vás ani nezranil?" To se zeptal Rory starší z Kildonnonových synů.

Vévoda zkroutil rty a odpověděl:

"Neil Kildonnon nikdy nepatřil mezi zvlášť dobré střelce."

"Ale... zabíjet ho?"

Také zvolání Alistera Kildonnona se podobalo obvinění.

"Trvalo skoro celý den, než zemřel," chladně oznámil vévoda. "Bylo o něho co nejlépe postaráno a osobně si myslím, že lékaři udělali všechno možné i nemožné, aby ho zachránili."

"Ale stejně zemřel," poznamenal náčelník. "A co Margaret?"

"Když se dozvěděla o jeho smrti, bodla se do srdce svým skeandhu."

"Ale tomu jste mohl zabránit! Tomu jste určitě mohl zabránit!" vykřikl Rory Kildonnon a vyskočil.

Vévoda si ho změřil pohledem a dodal:

"Dal jsem svou ženu odvézt do kláštera, kde se o ni měly postarat jeptišky. Měla silné bolesti, a tak jí lékař bohužel předepsal laudanum. Sestra, která ji ošetřovala, jí podala předepsanou dávku a odložila skleničku na druhém konci její ložnice."

Vévoda spustil zrak z mladíka, který se výhrůžně vztyčil proti němu, a opět se zadíval na náčelníka.

"Neznámo jak, ale určitě to bylo s vynaložením nadlidského úsilí," klidně vysvětloval

vévoda, „se Margaret zvedla z lůžka, dostala se ke skleničce a celý obsah vypila.“

Nejstarší z Kildonnonů si zakryl rukou oči. Byla to první známka slabosti, která se na něm do té chvíle projevila.

„Upadla do agónie,“ pokračoval vévoda, „a už se z ní neprobrala.“

„Ale to vám přišlo vhod, nebo snad ne?“ vyrazil ze sebe zlostně Rory Kildonnon. „Zbavil jste se jich obou najednou, Neila i mé sestry.“

Přiblížil se o krok k vévodovi. Se zvednutou bradou a rukama sevřenýma v pěst vypadal jako ztělesněná výhrůžka.

„Sedněte si,“ nařídil mu vévoda přísně. „A poslouvejte, co vám chci ještě říct.“

Zdalo se, že mu mladík chce odporovat, jeho otec však svěsil ruce, jimiž si zakrýval oči, a nařídil mu:

„Posaď se, Rory! Margaret je mrtvá a s tím se nedá nic dělat.“

„A Neil je mrtvý taky!“ vybuchl Rory Kildonnon, ale uposlechl svého otce.

Arkraig se znovu zadíval na muže sedící proti němu a opět se rozhovořil:

„Máte teď na vybranou dvě možnosti: buď se zavázete, že se pravdu o smrti mé manželky nedozví nikdo mimo tuto místnost, nebo ji můžete rozšířit, ale v takovém případě mezi našimi klany opět vypuknou boje.“

Viděl na výrazu v obličeji Roryho Kildonnona i ostatních, že v této chvíli by si nic nepřáli tolik jako znovu sáhnout po zbraních.

Ale nejstarší z Kildonnonů rozhodl za ně:

„Co jsi nám řekl, Arkraigu, zůstane jen mezi námi. Vůbec nestojím o to, aby byla pošpiněna památka mé dcery. A stejně tak si nepřejí, aby pokračovaly šarvátky. Už dlouhé roky nepřinesly Kildonnonům nic než bídu a utrpení.“

„Myslím, že tak to určitě bude nejrozumnější,“ souhlasil vévoda. „Ale vzhledem k otřesům, které jsem prožil, a pokoření, které jsem musel snášet, mám jednu podmínku a vy všichni na ni musíte přistoupit.“

Šest návštěvníků najednou ještě více zpozornělo. Vévodův hlas se teď změnil. I držení jeho těla naznačovalo, že ačkoli nic takového nevyslovil, vyzývá je na souboj.

„O jakou podmínku jde?“ otázal se náčelník.

„Je docela jednoduchá. Já jsem přijal ženu, kterou jste mi vybrali vy. Teď přijmete tu, kterou si vyberu já.“

„Ženu?“ zvolal Alister Kildonnon nevěřicně.

Místo odpovědi Arkraig sáhl po velkém stříbrném zvonu, připraveném na stolku vedle jeho náčelnického křesla.

Zazvonil a téměř okamžitě se dveře do sálu rozlétly.

CESTA STOUPALA DO KOPCE A KROUTILA SE MEZI slatinami zářícími rozkvetlým vřesem.

Každou chvíli vzlétl do výše tetřívka vyplašený dusotem kopyt koní. Tara si pomyslela, jak ladně se ti ptáci pohybují.

Cestou z poslední zastávky se nechávala unášet nádherou okolní krajiny.

Viděla tmavé borové lesy, které se jí zdály být plné tajemství, holé skály, po nichž stékaly stříbrné vodopády, blyštící se na slunci a zase mizející v hloubi propastí.

Jezera, ještě krásnější než ta, která viděla dosud, se ve slunečních paprscích třpytila jako zlatá. Připadala si jak v pohádkové krajině a jen obtížně dokázala uvěřit, že něco takového skutečně existuje.

„Může být ještě něco krásnějšího?“ zvolala a pan Falkirk na vedlejším sedadle se jen zasmál.

„Na to ses ptala už včera.“

„A zítra bych se asi divila znovu. Jen kdybychom mohli takhle cestovat věčně.“

Pan Falkirk chápal, že se Tara bojí příjezdu na hrad, a nepochyboval, že má k tomu dobrý důvod.

I jeho občas zamrzelo, že se jejich cesta blíží ke konci a že už nebude moci vyučovat tuto nadanou žákyni.

„Za chvíli se před námi objeví hrad,“ oznámil, když jejich spřežení překonalo další glen a začalo sjíždět do dalšího údolí.

Tara se odvrátila od okna.

„Já... se bojím,“ zašeptala.

„Ujišťuji tě, že to nebude tak zlé, jak předpokládáš.“

„Mohlo by to být... ještě horší.“

Povzdechla si, ale hned již s odhodláním v hlase dodala:

„Budete... tam i vy?“

„Budu tam,“ přikývl. „Ale musíš chápat, Taro, že jsem správce majetku Jeho Jasnosti a že by vyvolalo mnoho pomluv, a možná dokonce nenávisti, kdybych dával jednomu člověku ze služebnictva přednost před jinými.“

„To chápu. Ale slíbil jste mi, že mi budete

půjčovat knížky a že... si s vámi budu moci promluvit, kdyby situace byla... nesnesitelná."

"Ujišťuji tě, že tak zlé to zase nebude," odpověděl pan Falkirk přísně.

V noci o Taře dlouho přemýšlel a rozhodl se, že vévodovi poví o jejích mimořádných kvalitách, a pokud ten nebude mít jednoznačně jasno, co s ní zamýšlí, pokusí se ji dostat pod vedení hlavní komorné, laskavé ženy, která na hradě pracovala už přes třicet let.

"Jednu věc ti nesmím zapomenout vrátit," řekl nahlas. "Mám pocit, Taro, že by ti mohla zvednout kuráž."

Vytáhl z náprsní kapsy malý zlatý medailonek, který kdysi patřil její matce.

Dívka potěšeně zajásala, vzala jej do rukou a prohlížela si jej. Pan Falkirk si uvědomil, že jí tím způsobil velikou radost.

"Myslíš často na svou matku?" otázal se.

"Často si o ní vymýšlím různé příběhy. A o svém otci."

Zdálo se mu, že když vyřkla slovo otec, ozval se v jejím hlase nepatrný náznak vzdoru, jako kdyby si mu odvážila tvrdit, že ať už to byl kdokoli, určitě se zachoval k její matce bezohledně.

"To jsem rád. Kdyby sis nevypomáhala svou bujnou fantazií, natrápila by ses v životě mnohem víc."

"Ale za to vděčím jen tomu, že jsem mohla číst. Knihy mi pomáhaly zapomenout na trampoty v sirotčinci. Nemusela jsem pořád myslet jen na paní Barrowfieldovou, na nedostatek peněz i na to, že děti měly pořád hlad."

"Teď už hladovět nebudou," ujistil ji pan Falkirk. "To ti můžu zaručit."

"Pořád se utěšuji, že všechno, co jste mi slíbil, je pravda. A když budou děti mít co jíst, určitě budou zvládnutelnější."

"O tom nepochybují. Ale radil bych ti, Taro, abys pro změnu konečně myslela víc na sebe. Začínáš nový život a mně záleží na tom, aby byl šťastný."

"Ale stejně... Mám z toho... strach," zašepkala Tara téměř neslyšně.

Pak se usmála a panu Falkirkovi se zdálo, že se v jejích očích rozzářilo slunce.

"Povím vám, co udělám, pane. Budu nosit mamčin medailonek kolem krku, a kdykoli ho ucítím na kůži, připomenu si, že mi dodává odvahu. Takovou odvahu, jakou prokázali Skotové v bitvách proti Anglii."

"Tak co ses o nich dozvěděla nového?" usmál se pan Falkirk.

"Včera večer jsem četla o Cullodenu. Proč jen tam nemohli zvítězit? Byl tam takový zmatek... Skotové byli promrzlí a hladoví a Angličané měli výhodu, že měli děla."

Odvrátila se a podívala se z okna.

Teď už neviděla krásu vřesovišť, ale skotské klany, pokořené a zničené, raněné a umírající na bojišti, i nenáviděné Angličany, jak jásají a pobíjejí ty, kdo ještě žili.

"Války už skončily," vysvětloval pan Falkirk klidně. "Teď se musíme především snažit o povznesení Skotů. Většina z nich je velice chudá. A i kdyby měli jiné nadání než jen se dokázat udržet při životě, ani netuší, jak je využít."

"Tak ráda bych jim pomohla," rozohnila se Tara.

Pak se pousmála a dodala:

"To ale zní nafoukaně, vidíte, pane. Jsem přece pouhá Sassenach!"

"Tím si nemůžeš být jistá. Máš skotské jméno."

"Je to opravdu skotské jméno? Vždycky mi to vrtalo hlavou."

"Samozřejmě že je," ujistil ji pan Falkirk. "Předpokládal jsem, že ti to reverend vysvětlil."

"My jsme si většinou povídali o bibli. Nebo o knihách, které mi půjčil. Ale nikdy mě nenapadlo, že bych se ho mohla vyptávat na sebe samotnou."

Oči se jí rozzářily a pokračovala:

"Pověděl jste mi něco nádherného. Teď vím, že mám skotské jméno, a budu snít o tom, že patřím k téhle nádherné zemi. A budu stejně statečná jako kdysi Skotové."

Panu Falkirkovi neuniklo pohnutí v jejích slovech. Jenže než stačil odpovědět, kočár se náhle zastavil.

"Co se stalo?" zvolal a vyklonil se z okna kočáru.

Ke svému překvapení zjistil, že před nimi stojí podomek ve vévodově stejnokroji, který jim přicválal naproti na koni.

Seskočil, podržel si zvíře za uzdu a zamířil k nim.

"Dobrý den přeju, pane Falkirku."

"Dobrý den, Andrewe."

"Nesu vám vzkaz, pane, od Jeho Jasnosti."

"Co se děje?"

"Jeho Jasnost žádá, pane, abyste přijel na hrad přesně deset minut před pátou. Pak máte

počkat v hale nad schody před náčelnickým sálem, dokud Jeho Jasnost nezazvoní na zvonec. Teprve potom máte jít dal."

Pan Falkirk vypadal překvapeně.

„Neměl bych si předtím s Jeho Jasností promluvit?"

„Ne, pane. Ale až Jeho Jasnost zazvoní, tak máte vy a ta osoba, kterou jste přivezl, jít dovnitř."

Podomek hovořil tak, jako kdyby se vzkaz naučil nazpaměť a teď jej jenom papouškoval.

Když domluvil, pan Falkirk se ho zeptal:

„A to je všechno?"

„Ano, pane."

„Děkuji, Andrewe."

Podomek pozdravil, nasedl na koně, usmál se na kočího a zamířil před kočárem zpět na hrad.

Pan Falkirk vytáhl hodinky a promluvil si s kočím, který sestoupil z kozlíku a čekal na instrukce.

„Kdybychom teď vyrazili přímo na hrad, přijedeme tam příliš brzy. Zastavíme se v hostinci na vrcholu dalšího glenu."

„Jak račte, pane."

Koně se opět dali do klusu, a sotva se pan Falkirk uvelebil na sedadle, Tara začala nervózně vyvídat:

„Proč si asi Jeho Jasnost přeje, abych šla s vámi do náčelnického sálu?"

„Nemám sebemenší tušení," odpověděl pan Falkirk podrážděně.

Nechápal smysl vévodových příkazů, a to ho rozčilovalo.

Všchno to tajnůstkářství je určitě zbytečné, stejně jako bylo zbytečné vozit Taru ze sirotčince do Skotska.

Nechtěl však dívku znepokojit ještě víc, a proto své pobouření ovládl a úmyslně hovořil o něčem jiném, dokud nedorazili do hostince vzdáleného dvě míle.

Byl to chudý podnik, ale na zákuscích k čaji, které tam pan Falkirk objednal, si Tara mimořádně pochutnala.

Bylo to měkké chlebové žemličky a lívance z třešňového těsta, čerstvě upečené a ještě teplé a k tomu doma stlučené máslo k namazání na ovesné koláčky, které do té doby nikdy nepoznala.

„Jsou všechny zákusky k čaji ve Skotsku tak chutné?" zajímala se.

„Skotské hospodyně se pyšní tím, jak umějí péct," rozpovídal se pan Falkirk. „A doporu-

čuji ti, abys je všechny snědla, Taro. Nejsi už sice tak hubená jako na začátku cesty, ale pořád máš hodně co dohánět."

Trochu stydlivě se na něho usmála a on viděl, že dívčiny tváře vskutku už nejsou tak propadlé a že kruhy pod jejíma očima dokonce zmizely.

Stále však byla velice štíhlá. Proto se obával, zda bude schopna snášet chladné zimní noci, až ze zasněžených hor zaduje ledový severák a bude skučet kolem hradu a až ani naplno hořící krby ve všech místnostech nebudou mít dost síly, aby vyhnaly z pokojů chlad.

Bude potřebovat teplejší šaty, než jaké zatím má, pomyslel si a rozhodl se, že na to upozorní vévodu.

Pak se usmál sám sobě, protože ho napadlo, že má o ni starost jako vyděšená slepice o malé kuřátko.

Kdyby začal s vévodou hovořit o tom, že je někdo ze služebnictva nedostatečně oblečený, jeho nadřízený by si pomyslel, že se zbláznil.

Pokud šlo o služebnictvo, měl jako správce majetku plné právo udělat, cokoli uznal za vhodné, věděl však, že kdyby pro Taru vydobyl nějaké výhody, popudil by tím proti ní ostatní.

„Co vás trápí, pane?" ozvala se Tara.

Pana Falkirka nepřekvapilo, že dokázala vycítit jeho nespokojenost. Už na začátku jejich cesty poznal, že dokáže vnímat jeho nálady a pocity stejně jako jeho myšlenky.

„Potěšilo by tě, kdybych ti pověděl, že si o tebe dělám starosti?"

„Byla bych velmi, velmi... poctěna," odpověděla tiše. „Byl jste na mě velice laskavý. Ani jsem netušila, že na mě může být někdo tak hodný, a asi proto se bojím, že o vás přijdu a budu se muset postarat sama o sebe."

„Najdeš mě na hradě," poznamenal pan Falkirk.

Jenže si uvědomoval, že takové ujištění nestačí a že by ráda slyšela něco jiného.

Na chvíli se odmlčela a pak se otázala:

„A co Jeho Jasnost? Jde z něho... velký strach?"

A po další odmlce dodala:

„Samozřejmě že vím, že se s ním normálně nedostanu do styku. Ale on pro mě poslal a sejdu se s ním hned po příjezdu."

„Myslím, že to je jeden z těch případů, kdy si budeš muset vzpomenout, že máš skotskou

krev, a říct si, že se ničeho a nikoho nebojíš."

Neušlo mu, že Tara téměř bezmyšlenkovitě sáhla po medailonku zavěšeném pod šaty na prsou.

„Budu si to pamatovat a předstírat, že můj klan, ať už se jmenuje jakkoli, je stejně významný jako McCraigovi."

„A já si jsem jistý, že to je pravda," dodával jí sebedůvěry pan Falkirk.

Tara ho za to odměnila jiskřičkami v očích a úsměvem, který, jak se zdálo, hned změnil celý její obličej.

Když se však znovu vydali na cestu, úsměv rychle vyprchal a dívka se tvářila vážně. Celou cestu dolů do údolí, a i když pak projížděli velkou železnou branou a směřovali dál k hradu, nedokázala potlačit svou nervozitu.

A když poprvé uviděla vévodovo sídlo vysoko na kopci, s věžemi a hradbami vztyčenými k obloze, pan Falkirk uslyšel, jak prudce zalapala po dechu.

Sám viděl hrad už nesčetněkrát, přesto však jeho krása a majestátnost na něho při každém návratu znovu silně zapůsobily.

V lidech vyvolávala tato stavba pocit úcty a bázně, představovala cosi neměnného a spolehlivého. A přestože sám nepatřil k McCraigům, chápal, proč v ní členové klanu vidí symbol svého bezpečí a sebedůvěry. Jako kdyby tušili, že pokud bude stát hrad, nezahynou ani oni.

Pomyslel si, že ti, kdo vyhánějí obyvatele skotských hor z jejich domovů a ničí jejich klany, jim zanášejí do života zoufalství a beznaděj. Nemohou si pak být ničím jisti a nemají v co doufat.

Arkraigský hrad však zosobňoval vše, nač byli Skotové hrdí, byl jako krev proudící v jejich žilách.

Jeho síla a neměnnost jako by je ujišťovala, že neumírali zbytečně za slávu a věc, jíž věřili.

Koně překonávali poslední stoupání na cestě.

Kočí je hnal tak, aby dorazili k cíli zpěnění. Byl si vědom, že skutečnost, jak snadno dovedl spřežení z Londýna až na hrad, mu vyslouží obdiv mladších.

„Ten je ale... ohromný."

Bylo to poprvé v posledních deseti minutách, kdy Tara promluvila.

Pan Falkirk se na ni usmál, a to již kočár zastavoval před hlavním vchodem.

„Na to si zvykneš," uklidňoval ji. „A neza-

pomeň, že i když je tak ohromný, jak říkáš, je to tvůj domov stejně jako můj."

I ona se na něho usmála, ale trochu nejistě. Dveře kočáru se otevřely a lokajové přivítali pana Falkirka.

Vzali Taře černou pláštěnku, kterou měla přehozenou přes ramena, a pak ji pan Falkirk pomalu odvedl po širokém kamenném schodišti do velké haly.

Zběžně si prohlédla paroží, které dodávalo lesk zámeckým stěnám, štítů a obouručné meče nad krbem, i zástavy, některé potrhane, zavěšené na žerdích.

Teprve potom si uvědomila, že jí srdce buší a v ústech že jí vyschlo.

Sluhové ve skotských suknicích, zvaných kilt, jí připadali málem jako vojáci, a major-dom, který krácel před nimi, se nesl tak majestátně, že by ji nepřekvapilo, kdyby se dozvěděla, že to je sám vévoda.

Než jí v hostinci přinesli čaj a zákusky, využila příležitosti a převlékla se do čistého, nepomačkaného stejnokroje.

Pan Falkirk to považoval za zbytečné. Předpokládal, že se převléknou ihned po příjezdu na hrad, a ona si proto čisté šaty uložila hned navrch svého zavazadla.

V hostinci jí proto výměna šatů trvala jen několik minut, a když si omyla z tváře prach, pan Falkirk se znovu pohledem ujistil, že už není tak hubená a vyzáblá, jako když ji poprvé uviděl v sirotčinci.

Tara se skutečně cítila lépe než kdykoli předtím. Pocit vyčerpání, který dříve jako by ji zarážel do země a který, jak chápala, byl způsoben hladem, už zmizel.

Každé ráno, když se vzbudila, cítila v sobě zase o něco více energie než dne předchozího a večer, když uléhala, vždy v sobě našla dost sil, aby si přečetla alespoň jednu kapitolu z knih, které jí pan Falkirk půjčil.

Stále však nedokázala zahnat obavy, že nebude dost silná na práci, kterou od ní bude vévoda požadovat, a že by ji mohl poslat zpět do Londýna, nebo - a to by bylo ještě horší - do nějakého sirotčince ve Skotsku.

Nesmírně by ji pokořilo, kdyby se zjistilo, že na své povinnosti nestačí.

A co bylo ještě horší, jako úplný sirotek by se po propuštění nemohla na rozdíl od jiných sluhů vrátit domů a znovu si hledat nějakou jinou práci.

Musela by si najít zaměstnání někde jinde, a přitom by neměla jiné doporučující dopisy

než ze sirotčince, který ovšem podléhal vévodovi.

Nesmím zklamat! Nesmím zklamat! opakovala si Tara polohlasně, když se dívala do zrcadla ve svém pokoji. A aby zahнала obavy, začala si upravovat čepec na hlavě.

Ten jí zakrýval nejen temeno hlavy, ale také i uši. Považovala to za nerozumné, protože některé děti slyšely špatně i bez něj a přiléhavá pokrývka hlavy jejich potíže ještě zhoršovala.

Ona naštěstí slyšela dobře, i když měla uši zakryté.

Čepec jí však připadal velice ošklivý, a proto doufala, že jí vévoda dovolí nosit obyčejné šaty, v nichž nebude tak nápadná.

Teď když vyšla s panem Falkirkem po schodech do haly v prvním patře, měla pocit, že si ji skotští sluhové nechápavě prohlížejí a že její šedý bavlněný stejnokroj působí vedle jasných barev jejich tartanu a nablýskaných knoflíků na jejich úboru pustě a bezútěšně.

„Vyřídili vám instrukce od Jeho Jasnosti, pane?“ ptal se majordom.

Pan Falkirk přikývl.

Od příchodu na hrad má úplně jiné držení těla, pomyslela si Tara. V jeho chování se objevilo cosi autoritativního, co jí dalo jasně na vědomí, že správce zastává na hradě významné postavení.

Přes silné dubové dveře k ní občas dolehly hlasy, byly však příliš slabé, než aby rozuměla, o čem se uvnitř hovoří.

Pan Falkirk nepromluvil ani slovo, a tak i Tara postávala vedle něho mlčky. Cítila však, že napětí v celém jejím těle narůstá a svírá ji na prsou a dusí v hrdle.

Vtom se náhle ozval zvonec, a to tak hlasitě, že leknutím sebou trhla.

Majordomus přelétl pohledem pana Falkirka a jeho ruka se natáhla ke klice. Otevřel dveře a okázale oznámil:

„Pan Falkirk, Vaše Jasnosti.“

Tara vstoupila za správcem do velikého sálu, kde jí připadalo, že vše září barvami tartanu jako duha. Pak se její pohled zaostřil na muže, který stál před ní. Ihned pochopila, že to je vévoda.

Vypadal přesně tak, jak předpokládala, jen jí naháněl ještě větší strach.

Jako by převyšoval nejen muže sedící před ním, ale dokonce jako by byl ještě větší než samotný sál.

Nikdy ani netušila, že nějaký člověk může

vypadat tak vznešeně, tak významně a velkolepě.

Z vyprávění pana Falkirka věděla, že je to pohledný muž, nečekala však, že jeho obličej bude tak krásný a že bude mít natolik výrazné rysy, ale nenapadlo ji ani, že v jeho výrazu nalezne tolik pýchy a pohrdání.

Hned poznala, že se vévoda zlobí, a vycítila atmosféru napětí hrozícího každým okamžikem vybuchnout.

Pomyslela si, že jeho zdrojem jsou pánové sedící v židlích, kteří se k ní obrátili a zírali na ni nepopsatelným způsobem, který v ní vyvolával stud i strach zároveň.

Polekala se a na chvíli se jí zmocnila taková hrůza, že měla strach, že se neudrží na nohou.

Vtom však ucítila na prsou matčin medailonek, který jako by k ní promlouval. Řekla si, že je Skotka a že před žádným jiným Skotem přece nebude utíkat.

Trochu zvedla bradu, a protože stála za panem Falkirkem, slyšela ho, jak zdraví:

„Dobré odpoledne, Vaše Jasnosti.“

„Dobré odpoledne, Falkirku. Musím vám blahopřát, že jste to stihl včas.“

Vévodův hlas byl hluboký, a jak Taře blesklo hlavou, rezonoval silněji než kterýkoli jiný mužský hlas, který kdy v životě slyšela.

Přes všechny ostych se neubránila tomu, aby si vévodu nepohlédla. Usoudila, že pokud bude v místnosti on, těžko dokáže pozorovat kohokoli jiného.

Uvědomovala si, že vévoda upřeně pozoruje pana Falkirka a že o ní zřejmě dosud ani nezavadil pohledem. Teď, když se dveře zavřely, slyšela ho, jak říká jasně a zřetelně:

„Už jsem informoval vůdce klanu Kildonnoů o tom, co se stalo ve Francii. On i jeho příbuzní slíbili, že se nikdo mimo tyto čtyři zdi o oněch událostech nedozví.“

Pan Falkirk přikývl.

„Než jste přišel,“ pokračoval vévoda, „vysvětlil jsem náčelníkovi, že podle naší dohody z loňského roku jsem mu dovolil, aby mi vybral manželku. Oba jsme to považovali za věc odpovídající zájmům obou našich klanů. Teď si osobuji právo zvolit si sám.“

Zadíval se na Taru.

„Podle mého příkazu,“ pokračoval, „jste mi přivezl mou budoucí manželku.“

Pan Falkirk jako by zkameněl a Tara se užasle zahleděla na vévodu.

Vévoda se obrátil ke Kildonnonovi.

„Vybral jsem si dívku, kterou nezkazil svět ani příbuzní, protože žádné nemá," vysvětloval. „Pochází ze sirotčince Bezejmenných a myslím, že se mnou budete zajedno v tom, že za nynějších okolností nikdo jiný plnit úlohu vévodkyně z Arkcraigu nemůže, jen ona - parchant!"

Na okamžik zavládlo ticho. Pak Rory Kildonnon a jeho bratr vyskočili na nohy.

„Urážíte nás, Arkcraigu, a to si nenecháme líbit!"

S hroživým výrazem se přiblížil k vévodovi, ale ten se jen pousmál a odpověděl:

„Druhá možnost zůstává otevřená, pánové. Můžete vrátit deset tisíc liber, které jsem půjčil vašemu otci, a třeba vyhlásit válku mně i mému klanu. Ale chci vás upozornit, že všechnu půdu, kterou vám po bitvě zabere-me, si necháme natrvalo."

„To nemůžete udělat!" vykřikl Rory Kildonnon zuřivě. „Půjďme do Edinburghu a podáme na vás žalobu."

„A jakou vám tam dají náhradu za vaši spálenou úrodu, za váš ztracený dobytek a za vaše pobité ovce?" zeptal se vévoda posměšně. „Snad si nepředstavujete, že pošlou vojáky, aby vás chránili? A jestlipak si můžete dovolit vést dlouhé roky soudní procesy?"

Oba mladíci se nerozhodně zarazili, ale nejstarší z Kildonnonů vstal a rukou jim pokynul, aby ustoupili a posadili se.

„Jsou to tvrdé podmínky, Arkcraigu," promluvil klidně.

„Jenže jsou alespoň poctivé," namítl vévoda. „A já tě nepodvádím, jako jsi ty podvedl mě."

Pohledy obou náčelníků se střetly a na chvíli se zdálo, že se střetly v souboji o to, kdo bude mít silnější vůli. Pak Kildonnon kapituloval:

„Víš stejně dobře jako já, že nemám jinou možnost než přistoupit na to, co si přeješ."

„Jestli ale...," vybuchl Rory Kildonnon.

Náčelník se k němu otočil.

„Tak jsem rozhodl, a vy mě budete poslouchat."

„Správně," souhlasil vévoda. „A jelikož předpokládám, že na to bezvýhradně přistupujete, budete teď přítomni mé svatbě a pak vy všichni složíte hold nové vévodkyni z Arkcraigu."

Mladší Kildonnonové chtěli opět protestovat, ale otec je zpražil pohledem a pak vévodovi souhlasně přikývl.

„Přistupujeme na to, Arkcraigu."

Vévoda se však rozhodl, že si vynutí toto prohlášení od každého z nich jednotlivě. Proto se obrátil k náčelníkovu bratru Alisterovi a otázal se ho:

„Přistupujete na to?"

Nastala odmlka, starší muž polkl naprázdno a téměř neslyšitelně odpověděl:

„Přistupuji."

„A co vy, Rory Kildonnone?"

Mladík se podíval na otce, jako kdyby ho žádal o pomoc v nejvyšší nouzi, ten se však jen zamračil, a tak se po chvíli ozvalo nazlobené:

„Přistupuji."

Stejně prohlášení byli donuceni učinit i jeho bratr a dva bratrance. Pak se vévoda obrátil k panu Falkirkovi:

„Požádal byste kněze, aby sem přišel? Najdete ho ve studovně."

Pan Falkirk se jen němě uklonil, nedůvěřoval v té chvíli svému hlasu. Otočil se, vyšel ze síně a nechal stát Taru jako ztracenou u dveří.

Byla tak zděšená a vyvedená z míry, že se ani nedokázala pohnout.

Věděla jen, že se má stát něco neuvěřitelného a nepochopitelného. Zmocnila se jí hrůza, že jí mozek jistě vypověděl službu a že vévoda hovoří jakousi nesrozumitelnou cizí řečí.

Zatímco si Kildonnonové mezi sebou něco šeptali, vévoda k ní přistoupil. Ona se mu s velikou námahou uklonila jako v děsivém snu, z něhož se nelze probudit.

„Jak se jmenuješ?"

Hlas měl klidný a hluboký.

„Ta... Tara... Va... Vaše Jas... nosti," vykoktala.

„Slyšela jsi, co jsem řekl, Taro? Vdáš se za mě. Kolik je ti let?"

„Skoro osmnáct... Vaše Jasnosti."

Vévoda zvedl obočí.

„To je víc, než jsem předpokládal. Žila jsi - v sirotčinci od narození?"

„A... ano... Vaše Jasnosti."

„Nikdy jsi ještě neměla žádné milostné pletky?"

„Ne... sa... samozřejmě že ne... Vaše Jasnosti."

„Jsi si tím jistá?"

„Na... prosto jistá... Va... Vaše Jasnosti."

Dveře se otevřely a do sálu vstoupil pan Falkirk s knězem. Ten měl na sobě černou

sutanu, u krku bílý mušelinový kolárek a v ruce svíral modlitební knížku.

Uklonil se vévodovi a pak Kildonnonovým.

„Přišel jste sem, otče," oznámil mu vévoda, „abyste mě spojil v manželský svazek s Tarou, která nemá jiné jméno. Tito pánové, které jistě znáte, budou při obřadu svědky."

„Jak račte, Vaše Jasnosti."

Kněz hovořil s těžkým skotským přízvukem. Přešel na druhý konec sálu a zastavil se před krbem s velkým znakem McCraigů vytesaným z kamene.

Jak tu stál, celá jeho osobnost vyzařovala pozoruhodnou důstojnost. Čekání si krátil listováním ve své modlitební knížce.

Vévoda podal Taře ruku, ale dívka v té chvíli nechápala, co to má znamenat.

Potom mu stydlivě, jako kdyby neměla vlastní vůli, položila prsty do dlaně a nechala se odvést před duchovního.

Pan Falkirk zůstal stát u dveří. Kněz zahájil obřad.

Byl velmi krátký. Přestože Tara ještě nikdy nebyla přítomna na žádné svatbě, znala její postup ze své modlitební knížky, a tak poznala, že vše probíhá naprosto jinak než v Anglii.

Přesto však rozuměla, když se duchovní otázel:

„Herone Torquile, pátý vévodo z Arkcraigu, náčelníku McCraigova klanu, chceš vstoupit ve svátost manželskou v souladu s vůlí Boží s touto ženou, Tarou?"

„Ano!"

Jeho hlas zněl rozhodně a vzdorně.

„Taro, bereš si tohoto muže za svého manžela, abys ho poslouchala, podřídila se mu a sloužila mu po zbytek života, dokud vás smrt nerozdělí?"

„Ano."

Tara to slovo jen zašeptala. Kněz jim spojil ruce a vévoda jí nasadil prsten, který jí byl příliš velký.

Přečetl modlitbu, jenže Tara ji neslyšela.

Byla vdaná! Byla vdaná za muže, kterého poprvé uviděla před několika minutami!

Za muže, který jí naháněl strach celou cestu do Skotska, kdykoli jen na něho pomyslela!

Za muže, kterého spatřila teď poprvé a který v ní probouzel ještě větší zděšení, než předpokládala!

Byla vdaná!

Kapitola čtvrtá

„NEMĚLA BYCH VÁM POMOCT SE SVLÉKÁNÍM... Vaše Jasnosti?"

Před posledními dvěma slovy se ozvalo slyšitelné zaváhání.

„N... ne, ne... děkuji," vykoktala Tara celá nervózní.

„V tomhle pokoji už nějakou dobu nikdo nebydlel, a tak jsem zatopila v krbu. Večer tady občas bývá pěkná zima i v létě."

„Děkuji, paní McCraigová. Je to... od vás velice... laskavé."

Vrchní komorná se rozhlédla po místnosti.

„Můžu pro vás ještě něco udělat... Vaše Jasnosti?"

Opět posledním slovům předcházela odmlka.

„Ne, děkuji."

Komorná vyšla z místnosti a Tara zůstala sama. Stála uprostřed velké ložnice s vysokým stropem, kde prý spávaly ženy náčelníků od samého založení hradu.

Jak si domýšlela, původně to byl prostý a holý pokoj, teď však byl zařízen se vším přepychem a elegancí, které jí až naháněly strach.

Nikdy jí nenapadlo, ani ve snu, že by jednou mohla spát ve veliké posteli s nebesy a vyšívanými závěsy.

Krásný vykládaný nábytek, zrcadla s pozlacenými rámy, obrazy na zdi, to se jí zdálo přehnané pro někoho tak bezvýznamného jako ona.

Ale vždyť já jsem přece vévodkyně z Arkcraigu! pomyslela si.

Tara až příliš dobře chápala, proč vrchní komorné dělá takové potíže ji tak oslovovat, a byla si jista, že všichni ostatní na hradě budou cítit totéž.

Když ji po obřadu paní McCraigová odváděla do jejího pokoje, styděla se za svůj vzhled.

A jak procházela po chodbách vyzdobených portréty Arkcraigových předků, napadlo ji, že na ni hledí z obrazů s opovržením.

Velmi nepříjemné bylo pro ni i zjištění, že jí služby vybalují z košíku těch pár kousků oděvu, které si s sebou přivezla do Skotska.

Věděla, že sluhové budou stejně zmateni jejími svršky jako jejím novým postavením.

Sama si však nestačila uvědomit všechny

důsledky posledních událostí. Stále byla podivně otupělá, jako kdyby jí mozek dočista přestal pracovat. Nemohla pochopit, co se vlastně stalo, a ani si netroufala odhadovat, co ji čeká v budoucnu.

Velice ráda by se poradila s panem Falkirkem a hledala u něj oporu. Jenže když byli Kildonnonové před odjezdem z hradu nuceni se jí poklonit - a učinili tak mlčky a plní vzdoru - pan Falkirk v síni už nebyl.

Zahlédla ho, až když poslední z Kildonnonů zmizel dole pod širokým schodištěm a zanechal za sebou ovzduší plné nenávisti, které Tara nemohla nepocítit.

Obrátila se k němu s úlevou v očích, ale než jí stačil cokoli říci, oslovil ho vévoda:

„Rád bych si s vámi promluvil, Falkirku. Půjdeme ke mně do studovny.“

„Jak račte, Vaše Jasnosti.“

V té chvíli se objevila paní McCraigová a Tara si pomyslela, že ji poslal pan Falkirk.

„Tohle je, paní McCraigová, nová vévodkyně z Arkcraigu,“ představil ji vévoda ledovým hlasem. „Uveďte Její Jasnost do jejích pokojů a dohlédněte na to, aby měla všechno pohodlí.“

Paní McCraigová se poklonila a Tara za ní odcházela se zoufalým zjištěním, že vstupuje do nového života a nemá ani sebemenší tušení, jak s ním má naložit.

Brzy se však dozvěděla, že vévoda večerí brzy a že by se měla před jídlem vykoupat a převléknout.

Měla však už jen jediné čisté šaty a ty byly ještě chatrnější než ty zbývající dvoje.

Oblečení se v sirotčinci předávalo z jednoho dítěte na druhé, dokud se nerozpadlo na hadry a nebylo použitelné na nic jiného než na úklid.

Ti, kdo odcházeli do učení, si s sebou stejnokroj nebrali, nechávali jej jinému, stejně velkému sirotkovi.

Tara však měla vlastní stejnokroj, protože si jej ušila sama.

Paní Barrowfieldová by jí určitě nedala peníze na látku, ale jedna z předcházejících vévodkyň z Arkcraigu nakoupila za zvýhodněnou cenu mnoho štůček šedé bavlny.

Proto tedy potřebovala jen dost času, aby si ušila šaty nové. Ten se však sháněl nejhůř, neboť Taře pro samou péči o děti nezbýval čas, aby se postarala o sebe.

Vzpomněla si, že si poslední stejnokroj ušila před dvěma roky, a mrzelo ji, že si nestačila

pořídit nový ještě před odjezdem na sever. Pak si ale řekla, že teď, když je vévodovou ženou, bude nosit něco jiného.

„Vévodova žena!“

Opakovala si ta slova stále znova, když se koupala ve vaně, kterou jí přinesli do pokoje a položili na velký turecký koberec, do něhož si mohla osušit nohy.

Byl to přepych, jaký zažila jen málokrát, mít koupel jen sama pro sebe, a proto vůbec nespěchala.

Voda byla měkká a trochu nahnědlá. Překvapeně si ji prohlížela, dokud si nevzpomněla, že to jistě způsobila příměs rašeliny, o které se zmiňoval pan Falkirk.

Vanu do místnosti přinesly dvě služky. I když Taru zdvořile pozdravily, bylo zřejmé, že se stydí, a protože ona sama neměla co říci, nechala se beze slova obsloužit.

Když byla oblečená a přemýšlela, co má dělat dál, vrátila se paní McCraigová.

Taře neušlo, že si ji žena chladně prohlíží a chová se k ní upjatě, ale chápala to.

Vrchní komorná se zřejmě nedokázala smířit s představou, že by se dívka odkázaná na dobročinnost měla stát její paní, a kdo by se jí tedy divil?

Nebyl tam však nikdo jiný, koho by mohla požádat o radu, a tak se nervózně obrátila na ni:

„Řekla... byste mi... co mám... udělat teď?“

V jejím neklidu bylo cosi dětského, a tak přísnost v ženině tváři poněkud ustoupila.

„Jste nejistá, Vaše Jasnosti, a to nikoho nepřekvapuje,“ odpověděla. „Hrad se zdá hrozně veliký, když ho vidíte poprvé.“

„To ano,“ přitakala Tara.

„Jestli jsem správně vyrozuměla ze slov pana Falkirka, nečekala jste, že se stanete ženou Jeho Jasnosti.“

„To opravdu ne. Tak mi, prosím, povězte, co mám dělat.“

„Za několik okamžiků bude večeře,“ vysvětlovala paní McCraigová, „a vy budete stolovat s Jeho Jasností. Sejdete se s ním v náčelnickém sále, kde jste byli oddáni.“

„Myslím, že vím, kde ho najdu,“ pípala Tara.

„Tak tam jděte. Jeho Jasnost tam bude na vás čekat.“

Tara potlačila silné nutkání požádat paní McCraigovou, aby ji doprovodila.

Místo toho se nešťastně, s pocitem, že je pouhý šedý stín, vydala po široké chodbě, která ústila u sálu.

Byla skoro už u dveří, když zaslechla hlasy a poznala, že uvnitř je pan Falkirk.

Jestli je tam on, nebude to snad tak zlé, pomyslela si. Přistoupila ještě blíž a slyšela ho, jak říká:

„Předpokládám, Vaše Jasnosti, že si budete přát hned zítra po rozednění poslat kočár do Edinburghu.“

„Do Edinburghu?“ opáčil vévoda. „Proč bych si měl něco takového přát?“

„Napadlo mě, že byste patrně chtěl koupit šaty pro novou vévodkyni. Nikde blíž se neseženou, jak Vaše Jasnost ostatně velmi dobře ví, šaty z odpovídající látky a dost dobře ušité.“

Chvilku bylo ticho a pak Tara uslyšela hlas vévody:

„Vévodkyně je vhodně oblečená a nevidím důvod, proč by se měla převlékat do něčeho jiného.“

„Vaše Jasnosti...“ začal vysvětlovat pan Falkirk.

„Mám v úmyslu,“ přerušil ho vévoda, „udělat z ní pro Kildonnony symbol všeho, co mi sami nedokázali v osobě předcházející vévodkyně nabídnout.“

Na okamžik se odmlčel a potom pokračoval:

„Až ji Kildonnon uvidí mezi ostatními ženami, bude si muset vzpomenout na hanebné chování své dcery a na ostudu, kterou mi způsobila.“

Tara poslouchala oba muže a přitom se skoro nevědomky k nim blížila.

Pan Falkirk chtěl něco namítnout, ale vtom ji uviděl stát ve dveřích do sálu.

Tváře měla bledé, oči snad až přespríliš veliké na svůj drobný, a teď vyděšený obličej.

Spolkl proto, co chtěl říci, a místo toho se vévodovi uklonil a vyšel z místnosti.

Až když míjel Taru, podíval se na ni, a ona pochopila, že se na vévodu rozhněval, ale jeho rozhodnutí nemá moc zvrátit.

„Doufám, že se o tebe dobře postarali.“

Vévodův hlas byl přísný a Tara byla tak nervózní, že jí trvalo několik vteřin, než mu odpovíděla.

„A... ano... děkuji... Vaše Jasnosti.“

„Musíš být unavená po tak dlouhé cestě, ale zítra si budeš mít příležitost prohlédnout zámek i okolí. Jsem si jistý, že tě to bude zajímat.“

„Ano... Vaše Jasnosti.“

Cítila, že s ní mluví jako s náhodným zná-

mým, o něhož nemá valný zájem, a že se jeho myšlenky toulají kdesi daleko. Komorník ohlásil, že večeře je připravená, a Tara podle výrazu ve vévodově obličejí poznala, že se mu ulevilo.

Neušlo jí, že se převlékl ze slavnostního kroje, v němž se setkal s Kildonnonovými.

Teď měl černý sametový oblek ozdobený stříbrnými knoflíky a pod krkem fiží z nesmírně drahé krajky.

Tara si pomyslela, ale nebyla si tím jistá, že jeho sporran je mnohem lépe propracovaný než ten, který měl na sobě dříve.

Nikdy by jí ani nepřišlo na mysl, že nějaký muž může vypadat tak okázale a velkolepě, a přesto jeho oděv působil naprosto přiměřeným a ani trochu teatrálním dojmem.

Když odcházeli na večeři, nabídl jí ruku jako již dříve a ona tentokrát věděla, co má dělat.

Převedel ji přes halu s nádhernou kamennou balustrádou do místnosti na druhé straně, která sloužila jako jídelna.

I ta byla veliká, měla vysoký strop a dlouhá úzká okna, z nichž se, jak zjistila později, otevíral výhled na prostranství před hradem.

Na okamžik ji málem oslepil třpyt naleštěných zlatých a stříbrných pohárů, který ozařoval dlouhý jídelní stůl stejně jako obrovský lustr se šesti svíčkami.

V čele stolu stála vévodova židle s vysokým opěradlem. Tara se posadila po jeho pravici a zmateně hleděla na dlouhou řadu nožů, vidliček a lžic - ani lekce od pana Falkirka ji na takové množství příborů nepřipravily.

Zatímco jim podávali jídlo, vévoda, jako by jí neměl co říci, se bavil s komorníkem.

„Toho lososa chytili dnes?“

„Ano, Vaše Jasnosti.“

„Kdo ho přinesl?“

„Ross, Vaše Jasnosti.“

„Ulovil ho harpunou, nebo do sítě?“

„Jestli se nemýlím, tak harpunou, Vaše Jasnosti.“

„Už jsem mu jednou řekl, že nemá používat harpunu na příliš malé ryby.“

„Připomenu mu to, Vaše Jasnosti.“

„Promluvím si s ním zítra sám. Vyřídíte panu Falkirkovi, aby za mnou zašel hned ráno.“

„Ano, Vaše Jasnosti.“

Večeře se táhla nekonečně dlouho a jeden chod následoval za druhým.

Tara si povšimla, že vévodův pohled je tem-

ný a plný zloby a že jí jen velmi málo. Šířil kolem sebe takový strach, že jí dělalo obtíže polknout i sebemenší sousto.

Ke konci cesty ji pan Falkirk přesvědčil, aby vždy snědla tolik, že se jí to až zdálo přehnané, teď však, přestože byla zahanbena při pomýšlení, jak je jídlo cenné, nedokázala do sebe vpravit ani nepatrné porce ze svého talíře.

Nabídli jí víno, ale ona je odmítla, a když na stůl přinesli jako dezert veliké broskve, které ještě nikdy v životě neviděla, a tmavé hrozny, s úlevou pochopila, že se večere blíží ke konci.

Vtom odkudsi z dálky zaslechla pronikavé vysoké tóny, které postupně sílily. A když ten zvuk byl opravdu mohutný, uvědomila si, že poprvé v životě slyší hrát na dudy.

Zatajila dech, když se do jídelny přikolébá člen klanu v McCraigově tartanu s našikmo posazeným baretem na hlavě.

Přes rameno mu visel pléd a kolem boků se mu houpal kilt. Obcházel kolem stolu a vydával na svůj nástroj zvuky, které, jak napadlo Taru, určitě slychávala ve svých snech.

Zahrál dvě melodie a pak se postavil v pozoru vedle vévodovy židle a zeptal se:

„Vybral jste si něco pro dnešní večer, Vaše Jasnosti?“

Mluvil s tak silným skotským přízvukem, že mu téměř nebylo rozumět. Vévoda mu dal příkaz v keltštině.

Pak dudák opět kroužil kolem stolu a hudba zaplnila celou místnost a snad i část vřesovišť a krásné divoké přírody kolem hradu.

Konečně dohrál, zastavil se a čekal.

Komorník položil malý stříbrný kalíšek na stůl vedle vévody a ten jej nabídl hudebníkovi.

Dudák jej zvedl a gestem ruky naznačil přípitek.

„Shlainte,“ řekl a jedním douškem jej vypil.

Zasalutoval, odkráčel z jídelny a v té chvíli se vévoda, jak se zdálo poprvé od začátku večere, obrátil k Taře.

„Bylo to nádherné,“ odpověděla. „Vždycky jsem si představovala, že to bude znít asi tak.“

„Jak?“

„Že se přitom bude člověku chtít smát se a plakat zároveň a že z dud budou na člověka promlouvat ty hlasy Skotů, které vycházejí přímo od srdce.“

Vévoda si ji překvapeně změnil pohledem.

„Opravdu to v tobě vyvolává takový pocit?“

„Mrzí mě, že to neumím vyjádřit líp,“ zamyslela se Tara. „Pan Falkirk mi vysvětlil, jak je dudák pro klan důležitý. Teď chápu, jak může svolávat muže k boji za jejich víru a zahánět strach ze smrti.“

Její hlas byl velmi něžný. Přemýšlela o Culodenu a uvědomila si, jak ji příběh skotské porážky od Angličanů rmoutí.

„Jak můžeš takhle mluvit - nebo spíš uvažovat?“

Když uslyšela vévodovu otázku, přemohl ji ostych, a tak se odmlčela. Polekala se, že ji možná považuje za přecitlivělou, a nebo ještě hůře, za opovážlivou, když se takhle vyjadřuje.

Ale když se Tara svlékala ve své velké ložnici, znovu si připomněla, jak jí hudba promlouvala přímo k srdci.

Přesvědčilo mě to, že jsem Skotka, usoudila lakonicky.

Přála bych si žít ve Skotsku v malé chaloupce a seznámit se s lidmi žijícími kolem a pochopit jejich problémy, jejich potíže a snad i zoufalství.

Vždycky jsem si přála být někomu nápomocna, říkala si v duchu, a snad se mi to jako vévodkyni z Arkcraigu podaří.

Stále si však ještě nedokázala srovnat v hlavě, že je nejen vévodkyně, ale také vdaná žena. Prohlédla si prsten na své ruce. Byl příliš velký, a tak se bála, aby jej neztratila.

Vtom jí ohromilo nové poznání.

Je vévodova manželka, a tedy je i součástí svého muže. Svatební obřad je spojil.

Od svého příjezdu na hrad byla tak zmatečná a rozčilená, že si až teď uvědomila plný dosah toho, co vše může svatba pro ni znamenat, a to poznání ji tak ochromilo, jako by dostala políček.

„Vévoda je můj manžel!“

Polohlasně si opakovala ta slova. Celá se roztřásla. Instinktivně došla až k ohni v krbu, ani ten ji však nedokázal rozehrát.

Moc se bojím, honilo se jí hlavou. Nejraději by hned někam utekla, nebo alespoň vyhledala pana Falkirka a požádala ho o radu.

I když se v sirotčinci neustále mluvilo o tom, že sirotci jsou vlastně nemanželské děti a že jejich matky zhřešily proti Bohu a církvi, Tara dosud nikdy nepřemýšlela o tom, v čem takový hřích vlastně spočívá.

Svobodná žena porodila dítě, které, ač samo

nic nezavinilo, neslo na sobě znamení hanby, všichni jím pohrdali a ono musí platit za to, že nedostalo jméno po svém otci.

Neměla však ani tušení, co je vlastně onen prvotní akt, kterým se dítě přivádí na svět. Ale ať už je to cokoli, teď to může potkat i ji.

Bylo to cosi neznámého a nadělalo se kolem toho tolik rozruchu a zmatku, že to určitě muselo být hrůzoplňné. A ona se onoho neznámého děsila.

„Co si počnu? Co budu dělat?“ ptala se sama sebe nahlas. Zmocnila se jí hrůza, že ten velký pokoj se vším jeho přepychem je past, do které upadla nevědomky, ale z níž nebylo úniku.

Zírala na postel s nebesy a nadýchanými polštáři, na její sametový přehoz ozdobený vévodovým monogramem a korunkou.

Otrásla se. Děsila se lněných pokrývek, jako kdyby ji vyzývaly, aby spáchala něco tak hrozného, že na to ani nedokázala pomyslet.

Před krbem ležel tlustý bílý koberec z ovčího rouna, a Tara, celá prochládlá a unavená, se na něj posadila.

Vztáhla ruce k plamenům, jenže ani ty ji nezahrály. Neustále pozorovala dveře, ne ty, které se otvíraly do chodby, ale druhé, které, jak předpokládala, vedly do vévodovy ložnice.

Je to vůdce klanu McCraigů a určitě za ní přijde, protože je její manžel!

KDYŽ VÉVODA POSLAL PO VEČEŘI TARU DO LOŽNICE, vrátil se do náčelnického sálu, odtáhl závěs z jednoho okna a zadíval se dolů na zahradu.

Za ní se rozkládalo velké jezero, v němž se odrážely poslední rudozlaté paprsky zapadajícího slunce. Na obloze se objevovaly první hvězdy.

Tento krásný a klidný pohled však neutišil zlobu, kterou byl vévoda prostoupen.

Od chvíle, kdy se vydal do Francie stíhat svou ženu a Neila Kildonnona, cítil v prsou neutuchající bouři.

Když se poprvé ženil, nebyl zamilovaný, ale Margaret se svými tmavými očima a černými vlasy byla neobyčejně přitažlivá.

Domníval se, že se jejich manželství má zakládat na zdravém rozumu a sloužit ku prospěchu jejich klanů, a proto budou oba žít jako přátelé a jeho žena bude plnit povinnosti vévodkyně stejně jako jeho matka.

Když mu nejstarší z Kildonnonů poprvé navrhl, aby přesvědčil příslušníky obou klanů o tom, že sváry a boje již skončily, a oženil se s příslušnicí Kildonnonova klanu, instinktivně chtěl odmítnout.

Potom ale usoudil, že nesmí podléhat předsudkům. Celá staletí staré přesvědčení, že všichni Kildonnonové jsou jeho nepřáteli, mu připadalo směšné a zastaralé. A kdo jiný než on sám by měl jít příkladem a všem to dokázat?

Svatba se uskutečnila velice brzy, protože se zdálo, že jiným způsobem nelze neustálé potyčky mezi příslušníky obou klanů zastavit.

McCraigů bylo mnohem víc než Kildonnonů, kteří navíc byli měsíc od měsíce chudší.

Vévoda byl k sobě natolik upřímný, aby si přiznal, že ve skutečnosti považoval své rozhodnutí oženit se s Margaret Kildonnonovou a podpořit její příbuzné finančně za projev jisté blahosklonnosti ke slabším.

Jeho sebeúcta a pýcha však utrpěly šok, když ho o svatební noci nevěsta vyhnala s trpkými slovy z ložnice.

Vychrlila na něho, že raději zemře, než aby snášela potupu, kterou by pro ni znamenalo jeho objetí, a že zatímco navenek je ochotna své povinnosti plnit, v soukromí bude spor jejich předků žít i nadále.

„Nenávidím vás,“ prohlásila Margaret a černé oči jí jen žhnuly. „Nenávidím vás i každého McCraiga. A kdybyste všichni leželi mrtví u mých nohou, měla bych radost, že se svět zbavil obtížného hmyzu!“

V tónu i obsahu její řeči se ozývalo cosi téměř šíleného. Vévoda však předpokládal, že celý život jí taková slepá nenávisť nemůže vydržet, a doufal, že čas vše změní.

Litoval Margaret. Musela totiž prožít třidvacet let v upadajícím, nepohodlném a napůl rozbořeném hradu, který si Kildonnonovi nemohli dovolit dát opravit.

Nepřicházelo v úvahu, aby jezdila na plesy, do divadla a společnosti jako jiné dívky v jejím věku.

Nedostávalo se jí peněz na cestování třeba jen po Skotsku a samozřejmě už vůbec ne na drahé společenské šaty a dobré koně.

Tyhle všechny věci jí můžu poskytnout, říkal si vévoda v duchu a nepochyboval, že si toho bude jeho manželka vážit.

Zmýlil se však a dodnes ho nepřebolela rána, pálící jako bodnutí nožem, kterou mu

způsobil její dopis o tom, že čeká dítě s jiným mužem, a proto musí opustit Skotsko.

Už mě nikdy neuvidíte, psala mu. Nežádám vás o odpuštění, protože od vás nepotřebuji nic jiného, než abyste nás nechal na pokoji.

Na to však vévoda nebyl ochoten přistoupit. Ať už byla Margaret jakákoli a nenáviděla ho sebevíc, byla jeho žena, a muž, který ji svedl, musel být potrestán.

Přestože jeho krev bažila po pomstě a nenávisť k předkům jejího milence v něm rozdmýchala plameny zuřivosti, neměl v úmyslu Neila Kildonnona zabít.

Chtěl ho jen postřelit a třeba i zmrzačit tak, aby se nemohl víckrát bez obtíží milovat se ženami. Neil však svému zranění podlehl a Margaret, fanatická až do samého konce, spáchala sebevraždu.

Zdálo se, že se svou smrtí pokusila připravit vévodu o jeho pomstu, a proto on, když si zval na hrad Kildonnony, tolik chtěl, aby trpěli i oni.

Stejně jako Margaret pokořila jeho pýchu, on pokořil jejich.

S velikým uspokojením sledoval, jak ho všichni nenávidí za to, že musejí být přítomni při jeho nové svatbě a potom složit poklonu nové vévodkyni - parchantovi ze sirotčince, dítěti zrozenému v hříchu, které teď zaujme místo dcery náčelníka klanu Kildonnonových.

Když vévodu myšlenky opět přivedly k Taře, vzpomněl si, že na něho čeká nevěsta.

Tentokrát nepřipustí o své svatební noci žádné scény a odmítání. Zajistí si syna, který po něm zdědí titul vévody a ještě důležitější postavení vůdce klanu.

Plný rozhodnosti se odvrátil od okna a zamířil do své ložnice.

Jeho komorník na něho čekal a beze slova mu pomohl svléci nádherný oblek.

Ale když vévodovi vytáhl z levé nohavice skeandhu, vévoda si opět vzpomněl na Margaret. Napadlo ho, jestli by nespáchala sebevraždu, nebo nepoužila proti němu zbraň, kdyby o svatební noci trval na svých právech.

Skotové začali nosit nože skeandhu, poté co jim Angličané zakázali nosit dýky zvané dirk.

Celých pětatřicet let zakazovaly anglické zákony všem mužům a chlapcům oblékat si pléd, suknicu zvanou kilt, pás přes rameno a

další součásti tradičního kroje ze skotské Vysočiny.

Dokonce i dudy byly zakázány, neboť, alespoň jak tvrdil vévoda z Cumberlandu, bylo prý možné dokázat, že jsou „válečný nástroj“.

Krátký nůž skeandhu byl však tak krátký, že jej bylo možné ukrýt v kapse nebo punčošce, a když se Skotové vrátili ke svému tartanu, stal se natrvalo součástí jejich kroje.

Nikdo kromě něho, pana Falkirka a Kildonnonů nebude vědět, že se Margaret ubodala právě touto zbraní.

Byla to však jeho žena a nosila jeho jméno, a proto nemůže zabránit tomu, aby se mu neobjevila před očima vždy, když se dotkne svého skeandhu.

Vzpomínka na Margaret v něm opět vyvolala nával zlosti a obličej se mu zachmuřil. Komorník mu věnoval kratičký pohled a pak se spěšně rozloučil:

„Dobrou noc, Vaše Jasnosti.“

„Dobrou noc!“

Vévodův hlas byl tak nepříjemný, že i ona dvě prostá slůvka zněla jako výhrůžka.

Komorník za sebou rychle zavřel, otřel si čelo a honem zmizel na chodbě.

Vévoda zůstal stát uprostřed svého pokoje. Pokoje, kde spávali a umírali jeho předkové, pokoje, kde připravovali své bitvy s Angličany a tažení proti Kildonnonům, pokoje, který nepoznal jen nenávisť, ale i lásku a štěstí.

Vévodovi se zdálo, že mu jeho předkové kladou na srdce, aby přes všechny potíže zajistil pokračování jejich rodové linie. Opakovali mu, že klan musí přežít, a proto potřebuje náčelníka, který by mu vládl.

Zvedl hlavu a pak stále ještě s potemnělým zrakem a přísným výrazem ve tváři otevřel spojovací dveře mezi ložnicí svou a tou, kterou tradičně obývala náčelníková žena.

Ze všeho nejdříve zpozoroval, že v místnosti je málo světla a že svíčky zůstaly nezapažené.

Pomyslel si, že se zdržel déle, než si uvědomoval, úvahami o minulosti a že Tara je po mnohadenní cestě unavená, a proto na něho čekala tak dlouho, dokud neusnula.

Zamířil k posteli, ale brzy ve slabém světle vycházejícím z krbu zpozoroval, že je prázdná a nedotčená.

Teprve pak se obrátil a spatřil Taru, jak spí na koberci před krbem.

Přešel k ní a dlouho si ji prohlížel. Její tmavé dlouhé řasy kontrastující s bílou pletí, její

vlasý, teď už nezakryté čepcem, rusé jako tmavé plameny.

Měla je krátké, ne delší než pět centimetrů, ale stáčely se jí do kudrn tak, že do sebe přijímaly světlo z ohniště a vytvářely jí kolem hlavy zlatou a blýskavou svatozář.

Ležela na boku s obličejem otočeným ke krku, jako by toužila po jeho teple, a s jednou rukou otočenou dlaní navrch vedle těla.

Měla na sobě hrubou košili, jakou, jak si domýšlel, nosili všichni chovanci sirotčince. Zapínala se vysoko na krku a těsně u zápěstí a jemnou kůži určitě musela dřít.

Z ní vykukovaly malé nožky a ve způsobu, jak ležela, i ve výrazu její tváře bylo cosi velice zranitelného.

Neměl ani tušení, kolik strachu prožila, než usnula, protože koutky jejích úst byly ve spánku zadumaně svěšené.

Vévoda stál a dlouho ji sledoval, a pak se, protože byla tak mladá a bezmocná, z jeho očí vytratila rozhodnost.

Otočil se k posteli a stáhl z ní sametový přehoz. Složil jej a opatrně jím Taru přikryl.

Ani se nepohnula.

Světlo z plamenů tančilo v jejích kudrnách tak, že vypadaly, jako kdyby ožily.

Vévoda se poněkud cynicky ušklíbl, vykročil z pokoje a zavřel za sebou spojovací dveře.

TARA VSTOUPILA DO NÁČELNICKÉHO SÁLU A NAŠLA vévodu, jak stojí s dopisem v ruce u okna.

Zastavila se a soustředěně ho pozorovala. Nechtěla ho vyrušit z jeho zadumaní, potřebovala však, aby jí schválil její úmysl.

Obědvala s ním, ale k její úlevě byl u stolu přítomen nejen pan Falkirk, ale i člověk, který vévodovi radil, jak vylepšit hrad.

Když hovořili o přestavbách, opravách, výměně střechy a škodách, Tary si nevšímal.

Když před obědem vévoda vstoupil do náčelnického sálu, pozdravil ji chladně. Napadlo ji, že ho podráždila její přítomnost, ale nevěděla, kam jinam by měla jít.

Neměla nic na práci, a proto se cítila trapně a ztraceně. V sirotčinci by kolem ní pořád pobíhaly děti a paní Barrowfieldová by jí přidávala další úkoly.

Hrad byl pro ni příliš tichý, prázdný a velký, a tak se jí zdálo, že ona sama je minutu od minuty menší a menší, a dokonce jí hrozí, že úplně zmizí.

Během snídaně se přihodilo něco, co jí

otráslo. V osm hodin vstoupila do jídelny, ale našla tam jen pana Falkirka.

„Jeho Jasnost je na vyjíždce," vysvětlil jí. „Obyčejně odchází z hradu kolem sedmé.“

Taru potěšilo, že se setkává s panem Falkirkem, kolem však neustále přecházeli sloužící, a tak si s ním nemohla promluvit důvěrně.

Uklidňovalo ji však poslouchat jeho hlas a vědět, že má na hradě přítele.

Právě dojedli a pan Falkirk se díval na hodinky, jako kdyby ho čekalo nějaké jednání, když vtom se dole pod okny ozval hluk a nastal zmatek.

Vstal, aby se podíval, co se děje. Tara ho následovala.

Pod sebou spatřili vévodu, který se zřejmě právě vrátil z projížďky, a před ním špinavou a otrhanou stařenu.

Ječivým hlasem na něho cosi křičela a mávala před ním kostnatýma rukama. Bílé vlasy jí přitom vlály kolem vráscité tváře.

„Kdo to je?" otázala se Tara.

„To je babka Beathagová," odpověděl pan Falkirk. „Ještě před padesáti lety by ji upálili jako čarodějnici.“

„Čarodějnici?" polekala se Tara.

Stará žena mluvila směsicí skotské keltštiny a hovorového jazyka. Taře neušlo, že několikrát vykřikla slovo mallachd.

„Ale mallachd znamená kletba, vidíte? Četla jsem to v jedné z vašich knih.“

Pan Falkirk se pousmál.

„Řekl bych, že se babka Beathagová právě doslechla o smrti vévodkyně Margaret. Připomíná vévodovi, jak ho už před rokem varovala, že jestli se ožení s jinou ženou než s McCraigovou, jeho i manželku potká klanová kletba.“

„Kletba?" špitla Tara.

„Tím se neznepokojuj." Pan Falkirk se zasmál. „Každá úctyhodná skotská rodina má svou kletbu a své strašidlo. Dám ti o tom přečíst knihu.“

„Ale vévodkyně... umřela a klan ji určitě proklel.“

„To všechno je jen nesmysl," namítl pan Falkirk přísně. „Kletba není nic víc než jasné vyslovená touha po něčem špatném a babka se jen snaží vybičovat nenávist proti Kildonnům. A to není nic obtížného.“

„Když já... já vlastně také nejsem McCraigová.“

„Ale Taro," konejšil ji pan Falkirk, „jsi pře-

ce příliš inteligentní, než aby ses nechala vyděsit starou ženskou, která to nemá v hlavě v pořádku."

Podíval se na ni, v očích mu blýsklo a pak pokračoval:

„Proti každé kletbě, kterou na tebe babka Beathagová sešle, ti dám zázračné požehnání rodu Falkirků. A můžu tě ujistit, že to zabírá mnohem účinněji."

Tara se pokusila o úsměv.

„Vévodu takové zlé výmysly určitě nevyvedou z klidu."

Během řeči ho oba stále pozorovali a viděli, jak vévoda v dobrém rozmaru hodil stařečně stříbrnou minci.

Obratně ji chytla, obrátila se a odcházela, přitom však stále potřásala hlavou a něco si mumlala.

Oběd byl jen lehký a netrval dlouho. Po něm se návštěvník zeptal, zda si smí prohlédnout střechu, a vévoda nařídil panu Falkirkovi, aby ho doprovodil.

Tara odešla do svého pokoje pro plášť a teď čekala na okamžik, kdy bude moci upoutat vévodovu pozornost.

Ten zvedl oči od dopisu, který držel v ruce, a stroze se otázal:

„Co chceš?"

„Napadlo mě... Vaše Jasnosti... jestli by vám nevadilo... kdybych šla... na procházku."

„Na procházku? Proč ne?"

„Ráda bych šla... kdybyste... jestli nechcete... abych tady něco... dělala."

„Dělala? Co bys měla dělat?"

Opět se začel do dopisu, jenže ona tam dál nejistě postávala, a proto na ni vyštěkl:

„Tak, prokrista, vypadni a zůstaň venku. Každému musí být přece jasné, že nikoho nepotřebuji."

V jeho hlase se ozvalo podráždění a vztek a mluvil tak zlostně, že Tara zůstala jako opařená.

Obrátila se a seběhla po schodišti do haly. Lokaj jí otevřel dveře a ona odcházela, skoro běžela po cestě, jako kdyby ji vévodův hlas přímo popoháněl.

„ČAJ JE PŘIPRAVENÝ, VAŠE JASNOSTI," OZNÁMIL komorník.

Vévoda zvedl zrak od stolu, na němž právě cosi psal.

„Vyřiďte panu Falkirkovi, že si s ním chci promluvit."

„Jak račte, Vaše Jasnosti, ale myslím, že po-

řád doprovází toho pána, který tu byl na oběd."

„Tak mu povězte, ať přijde hned, jakmile se uvolní."

„Jak račte, Vaše Jasnosti."

O půl hodiny se do studovny dostavil pan Falkirk.

„Tomu člověku to ale trvalo," zabručel vévoda.

„Obávám se, že oprava bude mnohem nákladnější, než jsme předpokládali, Vaše Jasnosti."

„To není nic neobvyklého," ulevil si vévoda.

Sáhl po dopisu, který psal, a podal jej správci.

„Připravil jsem tenhle dopis markýzovi ze Staffordu o vyhnání Skotů ze Sutherlandu. Myslím, že s ním budete souhlasit, ale bylo by dobré, kdyby se vám podařilo ho ještě trochu přitvrdit."

„Pečlivě si ho prostuduji."

„Ale dřív si dáme čaj," prohodil vévoda.

Vstal od stolu a přešel přes halu do náčelnického sálu.

Svačina byla již naservírována u krbu. Na stříbrném podnosu stál připravený čajník, nádoba s vodou, konvice, mléko, smetana, cukr a sítko i jemné porcelánové šálky, které dovezl z Francie jeden z vévodových předků.

Na dalších podnosech ležely různé skotské pochoutky, mezi nimi pečivo s rozinkami a teplé žemličky ve stříbrném ohříváči s pokličkou. Pan Falkirk nepochyboval, že právě na nich si Tara pochutná.

Vévoda si ale na ni zřejmě vzpomněl ve stejném okamžiku, protože začal přísně zjišťovat:

„Kde je vévodkyně? Copak si neuvědomuje, že tu má být a nalít mi čaj?"

„Nemám ani tušení, kdo by jí mohl vysvětlit, co od ní očekáváte, pokud to ovšem neudělala Vaše Jasnost sama?"

Vévoda se zadíval vztekle na pana Falkirka, jako kdyby byl drzý, a pak řekl:

„A cožpak to není vaše povinnost říci mé ženě, kdy se podává jídlo?"

„Polepším se, Vaše Jasnosti. Propříště už za to samozřejmě převezmu odpovědnost sám."

Vévoda se nečekaně rozesmál.

„Dobrá, Falkirků, tuhle šarvátku jste vyhrál vy."

Zazvonil - stejným stříbrným zvoncem,

kterým o den dříve přivolal pana Falkirka s Tarou do náčelnického sálu. Objevil se sluha.

„Oznámili jste Její Jasnosti, že čaj je připravený?”

„Její Jasnost se ještě nevrátila.”

„Nevrátila?” podivil se vévoda a hned dodal: „Samozřejmě, vyšla si přece na procházku.”

Podíval se na hodiny nad krbem.

„Už je venku přes tři hodiny. Musí být mnohem zdatnější, Falkirku, než by se dalo soudit podle toho, co jste mi povídal o podmínkách v sirotčinci.”

„Přeptám se na Její Jasnost,” slíbil pan Falkirk a opustil místnost.

Vévoda si vzal z tácu žemličku, ukousl si a zamířil s ní k oknu.

V hale u vchodu se pan Falkirk obrátil na lokaje, kteří měli službu:

„Kam odešla Její Jasnost?”

„Rovnou pryč po cestě, pane.”

„Ještě se nevrátila?”

„Od té doby není po Její Jasnosti ani stopa.”

Pan Falkirk vyhlédl z otevřených dveří. Do poledne bylo slunečno, ale teď se obloha zatáhla tmavými mraky a zdálo se, že brzy začne pršet.

„Pošlete mi do stájí pro koně!” nařídil.

Za několik minut mu ho přivedli a lokaj mu podal i baret. Správce vyskočil do sedla a vydal se po cestě.

Když dorazil k bráně, vyzpovídal strážného a zjistil, že se Tara vypravila směrem nahoru na glen cestou, po níž předchozího dne přijeli.

Pan Falkirk se pomalu vydal tím směrem a neustále se kolem sebe rozhlížel, zda Tara neodbočila do vřesovišť nebo do hájku mezi borovicemi.

Trvalo mu dost dlouho, než ji o tři míle dál našel.

Krajina tu byla holá a on právě přemýšlel, jestli by se už neměl obrátit, když mezi vřesem vysoko nad cestou zahlédl tmavou postavu.

Napadlo ho, že možná nevystoupila nahoru, aby obdivovala okolí, ale aby se rozhlédla, zda někde neuvidí dům, nebo alespoň nějaký úkryt.

Obrátil koně a rozjel se za ní. Nalezl ji skrčenou mezi porostem, jak bezmocně pláče a dlaněmi si zakrývá obličej.

Seskočil z koně a nechal ho, aby se popásl na trávě. Postavil se před Taru, ale kdvž ta ani potom nepřestala plakat, posadil se vedle ní.

„Co se stalo? Co tě tak rozesmutnělo?” zeptal se.

Když uslyšela jeho hlas, zvedla tvář, obrátila se k němu, jako by byla v úzkých a dál mu plakala na rameni.

Zvedl ruce a objal ji, jako kdyby ji chtěl bránit.

„Všechno dobře dopadne,” konejšil ji tiše. „Pověz mi, co se stalo, snad to nebude tak zlé.”

„Je to... ještě... horší,” vzlykala Tara. „Řekl mi... abych vypadla... a zůstala... venku. Jenže... já nemám, kam... jít... A jsem... bez... peněz.”

Její poslední slova se utopila v slzách. Rozplakala se bezmocně jako malé dítě.

Pan Falkirk se nadechl.

„To je v pořádku, Taro,” utěšoval ji. „Jeho Jasnost to nemyslela doslovně. Zlobil se, ale ne na tebe.”

„Vzal si mě... aby se pomstil. O mě... vůbec nestojí... A teď... se pomstil... a já... musím jít... pryč.”

Pan Falkirk se rozhlédl po vřesovištích, jako by mu jejich krása měla pomoci najít ta správná slova.

„Obávám, se, Taro, že takhle jednoduché to nebude.”

„Jednoduché?”

„Víš, má drahá,” hovořil pan Falkirk zřetelně, „každý čin, který učiníme, má své následky, které se naneštěstí nedotýkají jen nás samých, ale i jiných lidí.”

Poslouchala ho, ale nepochopila, co se jí snaží říci.

„Teď poruším svou povinnost mlčet,” zdůraznil pan Falkirk. „Povím ti, proč se vévoda zlobí a proč tě nechal přivést na hrad, aby se s tebou oženil.”

„To proto... aby ublížil Kildonnonům... to chápu.”

„Jenže ani netušíš, proč jim chtěl ublížit.”

„O tom jsem... také přemýšlela.”

„Vlastně bych měl mlčet jako hrob, ale myslím, že teď, když jsi vévodkyně z Arkcraigu, bys ses měla dozvědět, jak se to vlastně seběhlo.”

Tara si mu opřela hlavu o rameno a on jí jednou rukou stále objímal.

Pomyslel si, jaké by to asi bylo, kdyby tak-

hle mohl sedět se svou dcerou, kdyby ji měl. Cítil však, že Tara je mu bližší, než by dokázalo být vlastní dítě, a že by ji měl stejně rád.

Volil velmi prostá slova. Vyprávěl jí, jak vévodu jeho manželka nenáviděla, protože je McCraig, zmínil se o její nevěře s Neilem Kildonnonem i o jejich společném útěku do Francie.

Pověděl jí o souboji i o tom, jak se vévoda ze všech sil snažil, aby souboj proběhl čestně, i to, že stejným způsobem se šlechtici utkávali už celá staletí.

„Ale on... ho zabil," špitla Tara.

„Neil Kildonnon zemřel následkem svých zranění. A to je něco úplně jiného."

„A... vévodkyně?"

Pan Falkirk opět nevykreslil její smrt v tak dramatickém světle, jak se vše odehrálo ve skutečnosti. Omezil se na to, že se poranila nožem a že přes veškerou snahu lékařů zemřela na následky požití příliš velké dávky prostředku proti bolesti.

Když dovypprávěl, nastalo dlouhé ticho. Pak Tara zašeptala:

„Byla... hodně... krásná?"

„Většina lidí ji považovala za velice atraktivní, nebo prostě pěknou ženu, jak se říká obyčejně."

„A vévoda... ji miloval?"

„Nebudu ti namlouvat, že se do ní Jeho Jasnost opravdu zamilovala. V jeho životě se objevilo hodně žen, ale jestli někoho miloval opravdu, byl to vždy jen jeho klan."

„A teď je... zraněný... a nešťastný."

„Urazila jeho pýchu - a pýcha je u McCraigů velmi silný cit. Dokonce podle nich ospravedňuje i násilí. Nějaký čas mu potrvá, než se dokáže se svým trápením vyrovnat, a ty mu v tom, Taro, budeš muset pomáhat."

„Jak?"

„Jsi jeho žena."

„Nikdy jsem netušila... ani ve snu... co na mě čeká... ve Skotsku."

„Víš, já taky ne. Ale už se stalo a ty před tím nemůžeš utéct. Neseš za to odpovědnost, je to tvá povinnost a - jestli chceš - je to správná věc, ve kterou musíš věřit a bojovat za ni."

Tara se nadechla.

„Jako Skotové bojovali za to... co považovali... za nejsprávnější."

„Přesně tak!"

Tara si otřela slzy.

„Nechci, abyste... si myslel, že jsem... zbabělá. Vrátním se."

„O tom jsem nepochyboval," pokýval hlavou správce.

KDYŽ PAN FALKIRK VSTOUPIL DO STUDOVNY, VÉVODA tam seděl a probíral se velkým svazkem dopisů, které na něho čekaly po příjezdu z Francie.

Zavřel za sebou a postavil se před stůl.

„Kde jste se tak dlouho zdržel?" vyptával se vévoda. „Už jsem si říkal, jestli se vám něco nepříhodovalo."

„Vzpomínáte si," spustil pan Falkirk, „jak vám bylo asi šestnáct a zbil jste člověka, mnohem většího a silnějšího než vy, jenom proto, že jste se dozvěděl, že krutě zachází se svým psem?"

„Ano, ovšemže si to pamatuji!" zvolal vévoda. „Byl to ovčák a přeháněl to s pitím. Ten pes byl v tak zuboženém stavu, že ho museli utratit. Ale dal jsem mu tak za vyučenou, že potom už těžko nějakému zvířeti ublížil."

„Když jste se s ním tenkrát vypořádal, vrátil jste se na hrad a vyprávěl jste mi, jak nenávidíte krutost. Prohlásil jste, že si to vyřídíte s kýmkoli, kdo bude takhle nějaké zvíře týrat."

„Vzpomínám si, že jsem byl tenkrát vzteklý a znechucený," připustil vévoda. „Ale oč vám jde, Falkirků? Chcete mi snad naznačit, že se někdo na mém panství takhle chová? Tak, že bych to nesnesl?"

„Ne na panství, Vaše Jasnosti, na hradě."

Vévoda chtěl něco říci, ale pan Falkirk ho nepustil ke slovu:

„Našel jsem vévodkyni asi o tři míle dál. Ležela ve vřesu a bezmocně plakala, že nemá kam jít a je bez peněz."

„Prokristapána!"

„Řekl jste jí, aby odešla. Alespoň ona si to tak vyložila. Je zvyklá dostávat příkazy a plnit je."

Vévoda vstal od stolu.

„To mě ani nenapadlo. Nechtěl jsem jí ublížit. Objevila se zrovna ve chvíli, když jsem četl dopis od tety. Ta se někde doslechla, že Margaret odjela do Francie, a vyčítala mi, že s ní nemám dítě."

Odmlčel se.

„Nesnáším, když se mi někdo plete do mých věcí."

„Já také ne," přikývl pan Falkirk. „Ale vévodkyně je úplně jiná než ostatní ženy, se kterými jste se zatím setkával."

Vévoda vstal, přešel místnost, zastavil se u okna a zadíval se ven. Pan Falkirk však cítil, že se dívá dovnitř své vlastní bytosti.

„Byl jsem tak slepý vztekem, že jsem si ji vzal bez rozmyšlení, a neuvědomil jsem si důsledky. Předpokládám, že teď už ji nemůžu poslat zpátky?“

„Už je příliš pozdě, Vaše Jasnosti. Je to jednou provždy vaše žena.“

Vévoda si povzdychl a zdálo se, že ten zvuk vychází z nejtajnějších hlubin jeho duše.

„Dostal jsem se do pěkné bryndy, Falkirků. A vy mě z toho zřejmě nemůžete vytáhnout, jako jste to udělal v minulosti už tolikrát?“

„Obávám se, že s tím se budete muset vypořádat sám, Vaše Jasnosti.“

Nastalo dlouhé ticho. Pak se vévoda zeptal:

„A kde je vévodkyně teď?“

„Poradil jsem jí, aby si šla lehnout. A paní McCraigové jsem nakázal, aby jí přinesla čaj a zákusky.“

„Bude se mnou večeřet?“

„Určitě bude.“

„Tak se tedy, Falkirků, pokusím chovat civilizovaněji.“

„Jsem si jistý, že to vám nebude dělat sebelepší potíže, Vaše Jasnosti.“

Pan Falkirk zamířil ke dveřím. Sahal právě po klice, když na něho vévoda velmi smírlivým hlasem zavolal:

„A děkuji vám, Falkirků.“

Kapitola pátá

TARA VYSTUPOVALA VÝŠ A VÝŠ DO KOPCE lóukou plnou vřesu. Vítr jí chladil tváře a kolem vylétávali do výše vyplašení tetřivci. Napadlo ji, že v životě neprožila nic úchvatnějšího než tento výlet.

V první chvíli nechtěla věřit svým uším, když se jí během oběda vévoda zeptal:

„Nechtěla by sis dnes odpoledne vyrazit na procházku k mohyle na vrcholu Ben Ark? V celém Skotsku nenajdeš lepší vyhlídku. Bývá odtamtud vidět na sto mil daleko.“

Prohlédla si ho očima rozšířenýma údivem.

Nevěděla, zda má vzít pozvání vážně, a tak ze sebe jen vypravila:

„Opravdu... bych mohla?“

„Rád tě s sebou vezmu, jestli budeš chtít.“

„To by bylo skvělé,“ zajásala Tara.

Od okamžiku, kdy za ním předchozího večera přišla ze své ložnice do náčelnického sálu, aby s ním povečeřela, se k ní choval úplně jinak.

Vrátila se s panem Falkirkem na hrad a styděla se za své chování. Teď už jí připadalo bláznivé utíkat jen proto, že se na ni vévoda obořil.

Jenže její vyděšená reakce byla jen jednou ze součástí strachu, který pocítila první noci na zámku, kdy čekala na svého manžela ve své velké ložnici a on bez vysvětlení nepřišel.

Kdy usnula, to si nepamatovala, ale vstala, až když už začínalo svítat.

V krbu mezitím vyhasl oheň a zůstaly v něm jen žhavé uhlíky.

Téměř poslepu a bezmyšlenkovitě doklopýtala k posteli a padla do ní. Vzbudily ji až ráno služky roztahující závěsy na oknech a zvonící konvemi s horkou vodou.

Neměla tušení, že ji v noci někdo přikryl sametovým přehozem z postele, natož že se vévoda u ní objevil a zase odešel.

Během oběda dospěla k názoru, že by bylo pošetilé, kdyby se ho bála. Zdál se jí teď mnohem mladší a naháněl jí podstatně menší hrůzu než zpočátku.

Hovořil s ní naprosto přirozeně a vyptával se na její život. Zmínila se mu, že si vypůjčila knihy od pana Falkirka.

„V naší knihovně také najdeš leccos zajímavého,“ řekl, „většinu nakoupil můj děda. Nedivil bych se, kdyby ti připadaly těžké a nesnesitelně nudné.“

„Vždycky mi udělá takovou radost, když si můžu něco přečíst. Nedovedu si představit knížku, která by mě nudila tak, abych u ní nevydržela až do konce.“

Vévoda se usmál a Tara se znovu ujišťovala:

„Smím si opravdu půjčovat knihy z vaší knihovny?“

„Bude mi velkým potěšením.“

Trochu si povzdechla.

„Všechno je tady tak vzrušující. Dokonce jsem dostala i svatební dárek.“

„Svatební dárek?“ podivil se vévoda.

„Bylo to od Janet, jedné ze služek, které se

o mě starají. Její babička louhuje voňavé látky z vřesu a dělá z nich parfémy. Přinesla mi lahvičku."

Viděla, že to vévodu trochu překvapilo, a tak se chvatně a poněkud nervózně otázala:

„Neudělala jsem chybu, když jsem si ji vzala?"

„Ne, ovšemže ne," odpověděl rychle. „Jenom mě trochu zarazilo, že Janet napadlo, na co já zapomněl. Nejspíš si teď říkáš, že ode mě nebylo právě ohleduplné, že jsem ti žádný dárek nedal."

„Proč bych si to měla říkat?" opáčila Tara. „Není žádný důvod, proč byste mi měl něco dávat. Nikdy jsem žádné dárky nedostala, ale když ta lahvička voňavky byla tak krásná."

„Nikdy jsi žádný dárek nedostala?" opakoval vévoda pomalu.

V jeho slovech se ozval tak nelíčený úžas, že se Tara upřímně rozesmála.

„Ovšemže ne, v sirotčinci se žádné nedávají."

Stále se tvářil nechápavě, a tak vysvětlovala dál:

„Když mi vybylo trochu času, vyráběla jsem pro malé děti panenky z hadrů, ale kluci si nikdy neměli s čím hrát. Myslím, že to je jeden z důvodů, proč se pořád perou."

„Až pojedeme do Londýna, sama budeš moct předat dárky do sirotčince."

Tara se na něho nevěřičně zadívala.

„Myslíte to vážně?"

„Samozřejmě."

Na okamžik se zadumala.

„Asi by... bylo příliš drahé... kdyby každé dítě dostalo hračku," vyzvídala.

„Možná by bylo lepší, kdyby se peníze utratily pro tebe. Pak by stačil jen jeden dárek."

Kradmo si ho prohlédla. Měla pocit, že si ji nějak divně prohlíží, jako kdyby ji zkoušel.

„Já nic nepotřebuji," namítla. „Ale kdyby každé dítě v sirotčinci dostalo hračku, byl by to nejkrásnější dárek. Pro mě i pro ně."

„Opravdu nechceš nic pro sebe?"

„Jenom knihy. A vy jste mi už slíbil, že si je můžu vypůjčit."

Zdálo se jí, že se vévoda zatvářil překvapeně a raději honem změnil téma rozhovoru.

Se zájmem ho poslouchala, jak jí vysvětluje různé věci, stejně jako ráda poslouchala pana Falkirka. Jenže vévoda mluvil mnohem rychleji a živěji, a tak Tare připadalo, že rozhovor má v sobě jiskru, která ji uchvátí.

Když dojedli, navrhl jí, aby ho doprovodila na kopec k mohyle.

Uvěřila, že to myslí vážně, teprve když vyšli z hradu. Tentokrát se ovšem nevydali po cestě, ale přes zahrady a mezi keři.

Mezi nimi se stáčela pěšinka, vedoucí až na vrcholek Ben Arku, který se tyčil vysoko nad slatinami.

Po několika minutách si Tara uvědomila, že je jí teplo, jak se konečně v červenci dalo očekávat.

V sirotčinci ale panoval jednoznačný zákaz, který zavedla už vévodkyně Harriet - žádná dívka nesměla vyjít z budovy bez těžké černé pláštěnky přes šedý bavlněný stejnokroj.

A tak si ji bez sebemenšího zaváhání oblékla a ani ji nenapadlo, že to bude nepohodlné a že jí bude horko.

Když vystoupili tak vysoko, že hrad zůstal hluboko pod nimi, vévoda se obrátil a řekl:

„Teď je horko, ale na vrcholu nám zase bude zima."

„Jsem docela uhřátá," připustila Tara, „ale jestli vám nestačí, Vaše Jasnosti, je to proto, že se pořád zastavuji a rozhlížím. Musím si prohlédnout tu nádheru kolem. A právě jsem objevila trs bílého vřesu."

„Toho najdeš ještě hodně," poznamenal vévoda. „Ale proč si nesundáš tu pláštěnku?"

„To bych směla?"

„Proč by ne? Není tu nikdo, kdo by ti to vyčítal, snad kromě tetřívků."

Trochu stydlivě se usmála a pak si rozepnula pláštěnku u krku.

„Vlastně se k tobě přidám a také se svléknu. Naštěstí jsem nechal pléd doma."

Během řeči si i on odložil svrchník. Pod ním měl tenkou lněnou košili, která ostře kontrastovala s vrchní částí jeho kiltu obepnutého kolem pasu.

„Tak to bude lepší," vydechl s úlevou. „A radši bychom měli jít dál. Čeká nás ještě dlouhý výstup, ale dolů to pak půjde o to rychleji."

Tara mu dala za pravdu, přestože žádnou únavu necítila.

Všechno kolem ní bylo tak nové a vzrušující, že si připadala mnohem silnější než kdykoli dříve.

Vystupovali výš a výš, až Tara před sebou uviděla mohylu. Vévoda jí už předem vysvětlil, že byla postavena na památku jeho pradědečka. Kameny na ni s velikou námahou vynosili příslušníci jeho klanu.

„Časem se z ní stala strážní věž. Za starých dob tam neustále někdo hlídkoval, jestli se neblíží nepřátelé.“

„A jak varoval klan, když se objevili?“

„Zapálil oheň. Ve dne signalizoval nebezpečí stoupající kouř, v noci svítily do tmy plameny.“

„Tomu, kdo držel stráž v zimě, když kolem ležel sníh, musela být pěkná zima.“

„Tehdy ještě bývali McCraigové hodně otužilí,“ odpověděl vévoda s úsměvem. „Vlastně až poměrně nedávno jsme si zvykli na pohodlí a příjemný život, který z nás vysává síly.“

Tara si pomyslela, že pro mnoho Skotů zůstává dodnes život tvrdý, bez jakéhokoli pohodlí, ale nechtěla se s vévodou přit. Byla rozhodnuta jenom poslouchat.

Když ho následovala po klikaté pěšince, říkala si, že by se toho chtěla od vévody tolik dozvědět a položit mu ještě mnoho otázek.

Musím si dát pozor, abych ho nenudila, pomyslela si však skromně.

Zároveň se však téměř instinktivně k němu přiblížila.

„Už jsme skoro na místě,“ houkl na ni vévoda přes rameno. „Vzal jsem si dalekohled, takže uvidíš do takové dálky jako ještě nikdy.“

Od mohyly rysující se proti obloze je už dělilo jen několik kroků. Byla mnohem větší, než se zdálo z údolí.

Vévoda se během řeči sklonil k boku, kde měl na řemínku upevněn dalekohled. Nedával v té chvíli pozor, co se děje před ním, a tak nikoli on, ale Tara uviděla muže, který se znenadání zjevil za mohylou.

S úděsem postřehla, že drží v ruce pušku.

Namířil na vévodu a Tara zoufale vykřikla.

Tím výkřikem zachránila vévodovi život. Otočil se a kulka, která by ho jinak zasáhla přímo do srdce, mu jen uvízla ze strany v paži.

Po zásahu ztratil rovnováhu. Vévoda klesl na zem a při pádu se udeřil do hlavy o kamenné mohyly.

Tara zůstala na místě stát neschopna pohybu. Když vévoda padl, viděla střelci přímo do obličeje.

Okamžitě ho poznala. Byl to jeden z Kil-donnonů a během její svatby seděl v náčelnickém sále.

I on na ni hleděl stejně upřeně.

Brzy se však otočil a vydal se na útěk po opačném svahu hory. I když se přitom jeho

kilt stále pohupoval ze strany na stranu, nebylo pochyb o tom, že jeho tartan je zelený a žlutý.

Tara se vrhla k vévodovi a poklekla vedle něho.

Červený pramínek krve mu už stékal z paže přes bílou košili. Také na hlavě měl v místě, kde se udeřil o špičatý kámen, hlubokou, krvácející ránu.

Jiná žena by možná propadla panice, Tara však byla ze sirotčince na nešťastné příhody zvyklá.

Sáhla do vévodova svrchníku ležícího na zemi, vytáhla z něj kapesník a uvázala jej pevně nad ránou, aby zastavila krváčení.

Potom vzala z pouzdra na vévodově noze skeandhu. Rozřízla jím lněný rukáv od manžety až k rameni, aby zkontrolovala ránu.

Na okamžik si ji vyděšeně prohlížela. Pochopila, že kulka zůstala v roztrženém svalu, ale ve vytékajícím praménku krve nebylo dobře vidět kde.

Hned pochopila, že musí utáhnout kapesník ještě pevněji. Potom hledala, co by se hodilo jako obvaz.

Vévoda neměl při sobě nic kromě kapesníku, jenže ten už použila.

Otočila se ke zraněnému zády, nadzvedla si svou šedou sukni a snažila se nožem odříznout pruh látky ze své bílé kalikové spodničky.

Šlo to velmi obtížně, ale přitom jí hlavou bleskl nápad. Pan Falkirk přece věděl, kam jdou, protože ho potkali před odchodem z hradu.

„Doprovodím vévodkyni k mohyle nahore na Ben Arku,“ řekl mu přece vévoda, vzpomněla si.

Pan Falkirk se usmál.

„Je to pěkná procházka, a to Taře po tak dlouhé cestě kočárem jenom prospěje. Než jsme sem přijeli, oba jsme se báli, že nám upadnou nohy.“

„No, jestli ji budou bolet dnes večer, tak ať mi nikdo nevyčítá, že jsem ho nevaroval,“ odpověděl vévoda zvesela.

Ještě když procházeli zahradami, je pan Falkirk vyprovázel pohledem.

Až zjistí, že jsme nevrátili, pošle někoho nahoru, aby nás hledal, napadlo ji. Jenže to by znamenalo, že vévoda ještě dlouho nebude pořádně ošetřen. A kulka musí být z rány co nejrychleji vyjmuta.

Opatrně si rozvázala tkaničky spodničky a

ta jí sklouzla na zem. Zvedla ji, nejdříve z ní utrhla široký pás látky na obvaz a zbytek přivázala na dlouhou hůl, o níž se vévoda opíral při výstupu.

Již dříve se od pana Falkirka dozvěděla, že každý náčelník má mít při sobě hůl z ořešákového dřeva. Je to symbolický obraz berly, kterou kdysi nosívali pasáci ovcí.

„Náčelník vede a chrání svůj klan stejně jako on,“ vysvětlil jí tehdy.

Tara zapíchla hůl do měkké půdy vedle mohyly, a vítr na hřebenu hory se hned zmocnil kusu spodničky, takže se teď třepetal jako opravdová vlajka.

Nepochybovala, že si tohoto znamení všimne někdo na hradě, nebo snad jeden ze strážců, kteří hlídkovali na slatinách.

Poklekla vedle vévody, aby mu ovázala ruku, ale přitom si vzpomněla na to, že na ránu musí přitlačit nějaký polštářek.

Chlapci v sirotčinci se občas při rvačce pobodali noži, a tehdy se dozvěděla, jak se takové rány ošetřují.

Chvilí přemýšlela, co má použít, a pak si strhla z hlavy ošklivý šedý čepec.

Stočila jej do roličky, přikryla jej svým vlastním kapesníkem, a tím získala, co potřebovala. Přiložila jej na vévodovu ránu a připevnila mu jej k ruce dlouhým pruhem látky ze své spodničky.

Věděla, že druhý kapesník, kterým podvázala ránu, tak nesmí zůstat příliš dlouho. Zatímco uvažovala, kolik času jí to vše zabralo, podívala se pozorně vévodovi na čelo.

Nebylo sebemenších pochyb, vévodovo bezvědomí způsobil úder do hlavy. Při pádu narazil hlavou na špičatý kámen, a přitom si přivodil otřes mozku.

Vévoda napůl seděl, napůl ležel v nepohodlné pozici opřený o mohylu. Nohy měl pod sebou skrčené, ale byl příliš velký a těžký a Tara by ho neunesla.

Podívala se dolů do údolí, zda se odněkud neobjeví pomoc, přitom však zpozorovala, že se obloha hrozivě zatáhla a každým okamžikem se spustí liják.

Rychle přikryla vévodu jeho svrchníkem a sama se zahalila do pláštěnky.

Zatímco během výstupu byla rozechřátá, teď už začínala cítit chlad, ještě stupňovaný deštěm, který ji bičoval do obličeje. Její obavy o vévodu vzrostly.

Ztratil hodně krve a ona ze zkušenosti věděla, že se brzy roztřeše zimou.

„Musím se postarat, aby mu bylo teplo,“ řekla polohlasem.

Litovala, že jsou na samém vrcholku hory, a ne někde níž, ale nedalo se nic dělat.

Uvažovala o tom, zda si nemá sundat vlastní pláštěnku a přikrýt jí vévodu.

Pak dostala lepší nápad.

Posadila se a opřela se zády o mohylu a s vypětím všech svých sil si přitáhla vévodu do náručí a držela ho, jako v sirotčinci chovávala nemocné a zraněné děti.

Svou pláštěnku přetáhla přes něho tak, že ji samotnou sice déšť bičoval do hlavy, ale vévodovo tělo zůstalo v suchu a teple.

Nenašla nic, čím by mu přikryla nohy, které měl částečně holé. Doufala však, že je otužilý a že od nohou hned tak neprochladne.

Ráda by mu ovázala čelo, jenže kapesník a spodničku už použila, a nic jiného neměla.

Rána mu stále krvácela a zanechávala stopy na jejích šatech. Ale bylo to už podstatně slabší krvácení.

„To bych ráda věděla, jak dlouho ještě budeme muset čekat,“ povzddechla si.

Pak pochopila, v jak nezvyklé situaci se ocitla. Ona, naprosto bezvýznamný sirotek, teď sedí na vrcholku hory a v náručí chová jednoho z nejmocnějších lidí v celém Skotsku.

Jenže je v bezvědomí a nikdy se nedozví, jak jsem ho držela, pomyslela si. Jiný způsob, jak zabránit, aby neprochladl, neexistuje.

Zdálo se, že déšť ještě zesílil, ale pak stejně nečekaně, jak se spustil, zase ustal. Vyšlo slunce a jeho paprsky, celé jakoby vlhké, rozzářily nad glenem duhu.

Taru napadlo, že to je znamení, které jí posílají nebesa. Nikdy by nevěřila, že může existovat něco tak krásného, nadpozemského a tajemného.

Považovala to za jakési poselství pro sebe, i když neměla ani tušení, co znamená.

Jenom věděla, že nádherná duha ji povznáší a zahání strach, který ji svíral od prvního okamžiku jejího příjezdu na hrad.

Určitě to znamená, že všechno dobře dopadne, a to nejen pro mě, ale i pro vévodu, opakovala si v duchu, jenže vtom si vzpomněla na kletbu.

Pan Falkirk slova té stařeny zlehčoval, ona se však nemohla zbavit dojmu, že vévodu opravdu potkalo mimořádné neštěstí.

Nejdříve se smolně oženil a teď málem přišel o život.

Vrtalo jí hlavou, co by si asi počala, kdyby

ho útočník zasáhl do srdce, kam mířil, a ona se ocitla o samotě s mrtvým člověkem, svým manželem.

Když včera večer odcházela spát, neměla už takový strach jako předchozí noci, protože jí jakýsi instinkt napověděl, že vévoda do jejího pokoje nepřijde.

Nevěděla sice proč, ale byla si tím jistá.

Možná to vyrozuměla z toho, jak jí popřál dobrou noc a hezké sny, možná jí už velká ložnice nenaháněla takovou hrůzu, aby se bála lehnout si do postele.

Vytrpěl si už tolik, říkala si v duchu, že teď považuje každého za svého nepřítele.

A hlavou jí blesklo, že se stejně tak chová i k ní, přestože ji přivezli na hrad na jeho vlastní popud.

Pomsta nikdy nikomu štěstí nepřinese, pomyslela si.

Kdyby se teď podařilo vévodu zabít, vypukla by opět krvavá a dlouhá válka mezi McCraigy a Kildonnony, při níž by přišly o život stovky lidí.

Opět si vybavila v paměti obličej muže, který střílel, a byla si jistá, že to byl Kildonnon, kterého oslovovali jménem Rory.

Připadal jí nejstarší z přítomných mladíků a nenáviděl k vévodovi z něho přímo sálala jako plamen. Taře se dokonce zdálo, že přímo cítí, jak ta zášť rozechvívá vzduch.

Když uchopil její ruku, aby ji políbil, vyšlehl mu z očí plamen nenávisti, a Tara se strachem málem roztrásla.

Tak, a teď dosáhl své pomsty! Zřejmě je sledoval, jak vystupují na vrchol, a čekal na nejvhodnější chvíli, aby ho zabil.

Byl by to vrah a já bych byla jediný svědek, který by ho mohl usvědčit.

Jestli jim teď vyličím všechno po pravdě, McCraigy nikdo nezastaví. Přepadnou Kildonnony.

Už si představovala, jak slyší dudáka svolávat muže do zbraně, jak nohy příslušníků klanu duní při pochodu přes hranice a jak se v jejich rukou lesknou pušky, které mají přinést pomstu.

„Tomu musím zabránit. Vévoda žije a na ničem jiném nezáleží," řekla si tiše sama pro sebe.

Přitiskla ho k sobě blíž a otřela mu zpočené čelo.

„POCHYBUJI, ŽE BY SE JEHO JASNOST MOHLA probrat z bezvědomí dřív než zítra. Pravděpodobně to bude ještě později," usoudil lékař.

Byl to muž s brunátným obličejem a vytáhl kulku z vévodovy ruky tak šikovně, ale zároveň tak rázně, až Tara děkovala nebesům, že pacient nic necítí.

„Jeho Jasnost se udeřila hlavou o mohylu?" zeptal se, když si prohlížel ránu na jeho čele,

„Ano, padl na ni," odpověděla Tara.

„Je to ošklivé, ale když to vyčistím a žádná nečistota se mu tam nedostane, nebude to nic tragického. Jenom mu zůstane na čele jizva."

„Nepředpokládám, že by to Jeho Jasnosti nějak vadilo," ozval se pan Falkirk. „Ale až se probudí, bude mít určitě bolesti."

„To jistě," přikývl lékař. „Bude se mu točit hlava a nějakou dobu ho to trochu potrápí, jenže to pro McCraiga nic neznamena."

„A co ruka Jeho Jasnosti?" zajímal se pan Falkirk.

„Ta se zahojí, ale nějaký čas to potrvá. Nesmí ji namáhat. Jestli to dokážete, udržte ho v posteli." Lékař se rozesmál a dodal:

„Znám Jeho Jasnost už pěknou řádku let a vím, že to s ním bude těžké. Ten neposlechne nikoho, natož pak svého doktora."

Položil pacientovi ruku na čelo.

„Možná bude mít několik dní horečku, ale pak bude zase zdravý, jako byl vždycky. Dlouho to nepotrvá."

„A kdo ho bude ošetřovat?" zeptal se pan Falkirk.

Lékař se zatvářil nešťastně.

„Teď jste mě nachytil na švestkách, pane Falkirků. Asi budete muset najít někoho, kdo by se o Jeho Jasnost postaral, tady na hradě. Ve vesnici není nikdo takový, abych ho mohl s klidným svědomím doporučit."

„Postarám se o něho sama," přihlásila se Tara.

Oba muži si ji překvapeně prohlédli.

S neposlušnými rusými kudrnami na hlavě jim připadala příliš mladá, pravý opak mateřského typu ženy, jak podle nich měla ošetřovatelka vypadat.

Pochyby obou mužů vyslovil lékař:

„Copak vy se umíte starat o nemocné, holčičko... Promiňte, Vaše Jasnosti."

Od první chvíle, kdy se s Tarou setkal, mu dělalo obtíže vidět v ní novou vévodkyni.

Tara se usmála.

„Ošetřovala jsem kluky s polámanýma no-

hama i rukama a s mnohem horšími ranami na čele, než jakou má teď vévoda."

Neušlo jí překvapení v lékařově výrazu, a tak pokračovala:

"Také jsem měla na starosti dvaadvacet dětí, které všechny najednou dostaly spalničky. Některé měly horečku, ale zvládla jsem to sama, bez jakékoli pomoci."

"A kde jste přišla k takovým zkušenostem?" otázal se doktor.

"Její Jasnost pracovala mezi chudými v Londýně," odpověděl pan Falkirk dřív, než Tara stačila otevřít ústa.

"Tak to bude Jeho Jasnost v dobrých rukou," poznamenal lékař.

Všechno nakonec vyřešil pan Falkirk.

Rozhodl, že v noci bude o svého manžela pečovat Tara a přes den komorník Hector, aby se mohla vyspat a jít se projít na čerstvém vzduchu.

Nechal do vévodovy ložnice nastěhovat pohovku, aby si Tara mohla v noci lehnout.

Osobní komorník Hector ji přišel vystřídat v šest hodin. Vrátila do svého pokoje, ulehla do postele a okamžitě usnula hlubokým spánkem.

Trochu ji znepokojovalo, že se vévoda dosud neprobral z bezvědomí, na druhé straně si však říkala, že ho tak alespoň nebolí jeho oteká a zarudlá ruka.

Během noci mu musela třikrát rány převázat a ve dne totéž udělal lékař ještě dvakrát.

"Neměl by se už probít z bezvědomí?" ptala se druhého dne pana Falkirka v náčelnickém sále.

"Zatím se nic nezměnilo," odpověděl. "Hector tvrdí, že je neklidný a pořád se převálkuje."

"V noci to bylo stejné," posmutněla Tara. "Jsem si jistá, že má horečku."

"Myslím, že ho bolí hlava, možná ještě víc než ruka," pokračoval pan Falkirk. "Vzpomínám si, že když jsem měl otřes mozku já, uvědomoval jsem si bolest, ale neměl jsem ani tušení, kde jsem a co se mi stalo."

Když Tara zůstala v noci s vévodou sama, posadila se vedle něho na postel a začala mu jemně třít čelo.

Brzy se přestal převálkovat a zdálo se, že se trochu uklidnil.

Možná jsem opravdu kouzelnice a zaháním bolest, pomyslela si. To jí říkávaly děti, když je takhle masírovala.

Skláněla se nad ním v nepřírozeném úhlu,

a tak ji brzy rozbolela ruka. Usadila se tedy tak, aby mu seděla za hlavou, a přitáhla si ho na prsa stejně, jak ho držela na vrcholku Ben Arku.

Od okamžiku, kdy se o něho začala starat, vlastně od chvíle, kdy byl postřelen, ztratila z něho strach. Už pro ni přestal být tím strašidelným manželem, který se s ní oženil, jen aby se pomstil Kildonnonům.

Teď jí spíš připomínal chlapce ze sirotčince, kteří když si ublížili, přestali být zlobiví a útoční a změnili se v malé kloučky toužící po matce, která by je utěšovala.

Ona byla jediná, kdo ji mohl zastoupit, a tak se snažila nejen zahnat bolest, ale dodat dětem i odvalu, kterou v budoucnu budou určitě potřebovat.

Po sirotčinci se šeptaly otřesné historky o tom, jak bezohlední zaměstnavatelé ubližují učňům.

Tara prosila paní Barrowfieldovou, aby si vybírala mezi lidmi, kteří žádali o sirotky, a nedávala je těm, pro které byli jen kusem zboží.

Občas odcházeli její oblíbenci, celí bledí strachem z toho neznámého, co na ně čeká. To se pak vždy rozplakala a litovala, že je nemůže ochránit před venkovním světem, který se k nim, jak se právem obávala, zachová tvrdě a nepřátelsky.

Teď cítila potřebu ochránit i vévodu, ne snad před tělesnou bolestí, ale před duševním utrpením, které musel prožít.

Považovala je za jed proudící v jeho žilách, který zanechal stopy na jeho těle i charakteru.

Vévoda se probral z bezvědomí až třetí noci.

Tara právě ležela vedle něho a prsty mu třela čelo, když nečekaně otevřel oči a řekl:

"Mám... žízeň."

Opatrně vysunula ruku, kterou mu podpírala hlavu, a uložila ho opatrně na polštář.

"Hned přinesu něco k pití."

Vstala z vysoké postele, aby mu podala sklenici vody s posilujícím extraktem z ječmene. Velmi opatrně ho nazvedla a přidržela mu nápoj u úst.

"Máte hlad?" zeptala se. "Mám tu trochu teplé polévky. Jestli dokážete spolknout aspoň pár lžiček, hned budete silnější."

Podíval se na ni, jako kdyby nerozuměl jejím slovům. Pak se zeptal:

"Co... se... stalo?"

"Měl jste nehodu."

„Kde?“

„Nahore u mohyly. Udeřil jste se hlavou o špičatý kámen.“

„Už si... vzpomínám.“

Vévoda zavřel oči, jako kdyby usnul. Tara se postavila za něho. Nechtěla si jít sednout na pohovku, co kdyby ji potřeboval.

O dvě hodiny později se znovu zeptal:

„Proč... jsi tady?“

„Pokouším se vám pomoci, abyste se uzdravil. Doktor je s vámi velmi spokojený.“

„Někdo na mě... vystřelil?“

„Ano, víte, byla to nešťastná náhoda.“

„Kdo to byl?“

„Neviděla jsem ho. Starala jsem se jenom o vás.“

Potom ho vytrvale přesvědčovala, aby spolkl několik lžic výživného vývaru z hovězího masa a zvěřiny, který se udržoval teplý ve sklenici obalené slámou nad krbem.

„Ne... už dost," bránil se.

„Prosím, ještě trochu," žadonila. „Hned budete silnější. Měla jsem o vás takový strach, když jste tu ležel a nic jste nejedl.“

Přiložila mu lžičku ke rtům a on polévku spolkl. Pak ale zavřel oči, jako by se rozhodl, že víc už nechce.

Když se ve službě ohlásil Hector, Tara odešla, nedokázala však usnout. V poledne se vrátila do vévodovy ložnice.

„Umyl jsem Jeho Jasnost a oholil," oznámil jí komorník. „Vzal si pár lžiček polévky a zase usnul.“

„Půjdu se teď na chvíli projít ven, a až se vrátím, zase se tu zastavím.“

Zamířila k náčelnickému sálu, ale vtom si všimla, že se k ní po schodech blíží skupinka lidí.

Ke svému úžasu poznala náčelníka Kildonnonů s jeho dvěma syny. Doprovázel je pan Falkirk a Taru napadlo, že se na ni dívá, jako kdyby ji chtěl varovat.

„Vůdce klanu Kildonnonů přišel za vámi na návštěvu," hlásil Taře.

„Za mnou?" zvolala překvapeně.

„Ano, paní vévodkyně," přikývl Kildonnon.

Všichni odešli do náčelnického sálu a pan Falkirk za nimi zavřel dveře.

„Doslechl jsem se," spustil Kildonnon, „že ačkoli se všude říká, že to byla nešťastná náhoda, ve skutečnosti někdo vévodu na Ben Arku postřelil, právě když jste si tam s ním vyšla na procházku.“

Tara se dívala Kildonnonovi do očí a neušlo jí, že i pan Falkirk ho napjatě sleduje.

„Chci znát pravdu, vévodkyně!" pokračoval Kildonnon. „Vy jste tam byla a určitě jste viděla vraha. Jestli to byl některý z mých synů, které podezírám, rád bych se dozvěděl pravdu hned, a ne až se nám McCraigové začnou mstít.“

Mluvil ostře a Taře náhle vyschlo v ústech. Tušila, že se takovému výsledku nevyhne.

„Obávám se, že vás špatně informovali, pane," prohlásila po chvíli. „Vévoda se poranil výstřelem z vlastní pušky, kterou s sebou nesl. Zakopl, dopadl na špičatý kámen, puška spustila a zasáhla ho do ruky.“

„Jste si jistá, že se to stalo opravdu takhle?" naléhal Kildonnon.

„Už jste se nejspíš doslechl, že vévoda zůstal dlouho v bezvědomí, jenže ne kvůli ráně v paži, ale protože se hlavou udeřil o kámen.“

Sepjala ruce a pokračovala:

„Bylo to strašná námaha, než se nám podařilo snést Jeho Jasnost dolů z kopce. Naštěstí si jeden z hlídačů všiml mého signálu, kterým jsem se pokoušela upozornit, že jsme v nebezpečí, a když našel vévodu v bezvědomí, přivedl několik mužů. Ti ho pak odnesli dolů na improvizovaných nosítkách.“

Trochu se pousmála a dodala:

„Měla jsem hrozný strach, že Jeho Jasnost upustí, ale naštěstí to byli samí silní chlapi.“

„Přesně tak se to stalo," podpořil ji pan Falkirk. „Ale stejně oceňujeme, Kildonnone, že jste sem přišel, abyste se sám přesvědčil.“

Když se náčelník k němu otočil, Tara se zadívala do očí Rorymu Kildonnonovi. Prohlížel si ji poněkud nechápavě, protože byl zřejmě připraven na to, že od ní uslyší něco úplně jiného.

Taře se zdálo, že pochopil, proč se rozhodla lhát. Pak promluvil nejstarší Kildonnon:

„Doufám, vévodkyně, že vyřídíte Jeho Jasnosti mé upřímné přání, aby se rychle uzdravil.“

„Jsem si jistá, že vám bude vděčný za váš zájem.“

„A smíme doufat, že až mu bude lépe, přijedete k nám oba na návštěvu?“

Z tónu jeho řeči a výrazu v očích vytušila, že se nenechal tou historkou zmást, byl jí však vděčný stejně jako jeho syn Rory.

Když Kildonnonové odmítli nabízené pohostění a odešli z hradu, pan Falkirk prohodil s úsměvem:

„Strážci budou všude hledat pušku, co se s ní Jeho Jasnost nešťastnou náhodou postřelila.“

„Tak se postarejte, aby nějakou našli,“ odpovíděla.

Pan Falkirk se zasmál, ale pak řekl naprosto vážně:

„Neměl jsem ani tušení, že tak rychle pochopíte výbušnost situace, která by mohla vzniknout, kdyby se vám nepodařilo to neštěstí přesvědčivě vysvětlit.“

„Věděla jsem, že si to tak budete přát. A myslím, že Jeho Jasnost s tím bude také souhlasit.“

„Doufám, že ano,“ poznamenal tiše.

Pozdě večer, když už byla Tara přesvědčená, že vévoda usnul, přešla přes ložnici, aby přiložila polena do ohniště. Potom se obrátila a ve světle plamenů zpozorovala, že ji sleduje pohledem.

„Hector mi říkal, že tu dnes byl Kildonnon,“ promluvil.

„Hector vás nemá co obtěžovat drby,“ odpovíděla Tara. „Vy se teď musíte rychle uzdravit, a tak se nesmíte ničím trápit.“

„Co tu chtěl?“

Tara zůstala chvíli zticha, než odpovíděla:

„Přišel se přeptat po vašem zdraví.“

„A co ještě?“

„Doslechl se, že na vás nahoře u mohyly někdo vystřelil. Podezíral jednoho ze svých synů, že to udělal.“

„A byl to... opravdu on?“

„Dívala jsem se... jinam.“

„Určitě jsi viděla toho, kdo střílel.“

Tara se na chvíli odmlčela a pak řekla:

„Vysvětlila jsem Kildonnonovi, že to byla nešťastná náhoda, že jste zakopl a udeřil se hlavou o kámen a že přitom spustila puška, kterou jste měl při sobě.“

„A on tomu uvěřil?“

„Pokoušel se tomu uvěřit... jako my všichni.“

„A to si myslíš, že se hodlám smířit s tímhle pokusem o vraždu, a ani se nepokusím pomstít?“

„Není nic jednoduššího než si najít záminku a poštvat McCraigy, aby se vrhli na Kildonnony. Ale stojíte o to opravdu?“

„Proč bych o to stát neměl?“

„Protože jste příliš významná osobnost, příliš velký člověk. Vy se nemusíte snižovat k hloupým hádkám a mstít se chlapci, který se také chtěl pomstít.“

Tara nešťastně rozhodla rukama.

„Nikdy by to neskončilo, bylo by to stejné jako dříve. Přiměla jsem pana Falkirka, aby mi vyložil dějiny McCraigů, a zdá se mi, že v nich bylo až příliš mnoho bojů a málo přemýšlení.“

Tara řekla to, co měla na srdci, a až potom se zalekla, že se nehodí mluvit tak opovážlivě. Nervózně se podívala na vévodu.

„Promiňte, Vaše Jasnosti, jestli jsem byla prostořeká,“ omlouvala se pokorně. „Ale já se prostě bojím krveprolévání a nechci, aby se vás zase nějaký Kildonnon pokusil zavraždit. Jednoho dne by se jim to mohlo podařit. Přece nemůžete chodit v brnění.“

Nadechla se, aby obhájila své rozhodnutí:

„Násilí bude pokračovat, dokud se všichni nepovraždí, možná i jejich děti a vaše děti. A přitom je celá ta záležitost tak tragicky zbytečná.“

Vévoda mlčel, a proto po chvíli dodala:

„Nemohla jsem se zeptat Vaší Jasnosti, co... chcete, abych jim řekla. Měla jsem ale pocit, že... byste si nepřál, aby ani vaši lidé, ani Kildonnové poznali... skutečnou pravdu.“

„Tak ty jsi ochotná dovolit, aby z toho Rory Kildonnon vyšel neposkvřený jako anděl?“

„Vy jste věděl, že to byl on?“

„Rory má jediný z nich dost kuráže, aby se mě pokusil odstranit.“

„Když sem dnes přišel, tak se bál,“ namítla Tara. „Bál se, že to na něho prozradím a že ponese následky. A jejich náčelník se bál taky.“

„Proto jsi je poslala domů, aby se kochali představou, že jsem starý blázen, který ani neumí zacházet s puškou!“ utrousil vévoda štiplavě.

„Věděl velice dobře, jak se to stalo opravdu,“ odpovíděla Tara. „A zeptal se mě, jestli bychom, až se udravíte, k nim... oba nepřijeli na návštěvu.“

Místnost naplnilo ticho, které až po chvíli přerušil vévoda:

„Opravdu nás pozval?“

„Ano. A... myslel to vážně.“

„Tak mám takový pocit,“ řekl vévoda, „že jsi právě zahájila novou kapitolu v dějinách McCraigů.“

VÉVODA POMALU, ALE DŮSTOJNĚ PROŠEL CHODBOU do náčelnického sálu.

Pan Falkirk před ním tlačil pohodlnou židli, na níž se vévoda v sále okamžitě usadil.

Komorník k němu přispěchal se sklenicí vína na stříbrném podnosu. Vévoda ji zvedl k ústům, upil z ní doušek a řekl:

„Cítím se mnohem líp, než jsem čekal.“

„Když člověk poprvé vstane po nemoci, vždycky bývá celý zesláblý,“ poznamenal pan Falkirk. „A obléct se je doslova nadlidská ná-maha.“

Vévoda se usmál.

„Cítíte se mnou, Falkirků. Dovádí mě k zuřivosti, když si připadám bezmocný jako nemluvně.“

„Brzy zase zesílíte. A měl byste poděkovat vaší ženě, že se o vás tak pěkně postarala.“

„Velice dobře vím, komu mám být vděčný,“ zabručel vévoda. „Vy patříte mezi ně.“

Pan Falkirk se zatvářil překvapeně.

„Jste na tom určitě mnohem hůř, než jsem myslel, když mi děkujete, Vaše Jasnosti. Ob-čejně mě zpražíte za to, že jsem neudělal něco, co jste měl zařídít sám.“

„To jsem takový netvor?“

„Ani z poloviny ne tak hrozný jako váš otec,“ odpověděl pan Falkirk.

Vévoda se upřímně rozesmál.

„Vaše poklony mě ohromují. Často si říkám, že pokud jste poblíž, nikdy nezpychnu. Až příliš dobře si uvědomujete mé slabé stránky.“

„A jsem velice hrdý na vaše přednosti,“ do-dal pan Falkirk klidně.

Oba muži se usmáli. Už když byl vévoda chlapec, pan Falkirk mu pomáhal, radil mu a občas kryl jeho hříšky.

Vévodovi byl správce jeho majetku mnohem bližší než kdokoli z příbuzných a měl ho i mnohem radši.

V té chvíli se na chodbě před sálem ozvaly hlasy.

„Návštěva,“ zabručel vévoda. „Proboha, Falkirků, nikoho nechci ani vidět.“

Pan Falkirk vykročil ke dveřím, ale bylo už příliš pozdě. Otevřely se a do místnosti vpadla majestátní postava.

Byl to velice elegantní čtyřicátník v kiltu.

„Charlesi!“ zvolal vévoda potěšeně.

„Ahoj, Herone,“ zahlaholil muž. „Po všech těch historkách, co jsem slyšel, jsem čekal, že tě najdu na smrtelné posteli.“

„To ti tedy napovídali pěkné lži.“

„Jsem rád, že jsem na ně neskočil. Ale co to vidím, ty máš ruku na pásce?“

„Budu ti o tom vyprávět, ale nedáš si dřív něco k pití? Falkirků, pamatujete si na mého bratrance Charlese?“

„Samozřejmě,“ odpověděl pan Falkirk. „Jsem rád, že vás zase vidím, mylorde.“

„Vypadáte pořád stejně, vy starý šibale! Pořád se otravujete s těmi hroznými venkova-ny McCraigy? Říkal jsem vám přece, že jak-mile budete chtít od nich odejít, máte místo u mě jisté.“

Pan Falkirk se potěšeně usmál. Byl to starý vtípek.

„Mám takové neblahé tušení, mylorde, že u nich složím své staré kosti.“

„Jenže to ještě pěkně dlouho potrvá,“ za-reagoval návštěvník.

Usadil se vedle vévody.

„Tak, Herone, co jsi to vlastně vyváděl?“ otázal se. „Na venkově kolují hrozně divoké fámy.“

„Jaké fámy?“

„Třeba že Margaret je mrtvá.“

„Tak to je pravda.“

„Bože můj! A včera jsem zaslechl, že si lidé povídají, že ses znovu oženil!“

„To je také pravda.“

„Tak to tedy byl nejvyšší čas, abych za tebou přijel na návštěvu. Už se v těch tvých za-motaných milostných pletkách vůbec nevy-znám a trvám na tom, abys mi vysvětlil, co se tady vlastně stalo!“

Odmlčel se, protože mu komorník podá-val sklenici šampaňského.

„Radši bych si dal whisky! Jenže předpo-kládám, že musím připít na tvé zdraví, He-rone. Budeš si muset pospíšet a dát se do po-řádku, protože brzy pojedíš do Edinburghu.“

„Proč bych tam měl jezdit?“

„Bože, tady v téhle divočině se o ničem ne-do-zvíš! Na návštěvu přijede král!“

„Jaký král?“

„Král Anglie, Skotska, Irska a Walesu! Co-pak tady máme nějakého jiného krále? Mi-mochodem, Herone, je to znamenitý člověk a jsem přesvědčen, že se ti bude líbit.“

„Můj drahý Charlesi, jestli tě baví tvrdnout u dvora, nebudu ti v tom bránit, ale mě pompa a obřadnost nesnesitelně nudí. Navíc mám hodně práce tady.“

„To přece nemůžeš udělat! Je to jedna z nej-důležitějších událostí v dějinách, když král Karel oficiálně navštíví Edinburgh.“

„Předpokládám, že to je ten pravý důvod, proč ses laskavě uvolil sem vůbec přijet.“

„Jeho Veličenstvo mě poslalo napřed, ne snad abych tady čenichal, ale abych zajistil, že všechny červené koberce budou včas a řád-

ně rozvinuty. Miluje potlesk a vyžaduje, aby ho všichni přivítali přátelsky a upřímně."

"A kdy má přijet?"

"Třináctého srpna."

"Takže máš na to patnáct dní," poznamenal vévoda. "Zůstaneš u mě přes sobotu?"

"Ne, musím se vrátit do Edinburghu, ale aspoň tady přespím."

"Dobře!"

Pan Falkirk právě odcházel ze sálu, vévoda však na něho ještě zavolal:

"Hrabě ze Strathairdrie tady zůstane přes noc. Postarejte se o jeho doprovod. Jak ho znám, určitě si s sebou přivezl spoustu služebnictva."

Pan Falkirk se usmál.

"Nechte to na mě, Vaše Jasnosti."

Hrabě ze Strathairdrie se pohodlně uvelebil na židli, vypil další doušek šampaňského a řekl:

"Dost jsem se o tebe bál, Herone."

"Proč?"

"Protože jsem od samého počátku cítil v kostech, že tvé manželství je omyl."

"Vzpomínám si, jak jsi mě před ním varoval."

"Tyhle idealistické plány vypadají na papíře nádherně, ale v praxi téměř nikdy nefungují. Nikdy jsi o Margaret opravdu nestál a co ona cítila k tobě, bylo taky jasné na první pohled."

"Asi jsem byl domýšlivý, ale doufal jsem, že bych pro ni mohl být snesitelný manžel," vysvětloval vévoda.

"Pro hodně žen bys byl mnohem víc než snesitelný, ale to by si musely vybrat buď ony tebe, nebo ty je. A to ti přitom žádný otec nevnucoval nevěstu kvůli věnu pro sebe a svůj zubožený klan."

"Ale to už je za námi. Margaret je mrtvá a pohřbená."

Řekl to tak důrazně, že se na něho hrabě tázavě podíval.

"No, dobrá. Nebudu se tě vyptávat na podrobnosti, ani nechci strkat nos do tvých soukromých záležitostí. Říkal jsi ale, že ses oženil znovu."

Než mohl vévoda odpovědět, dveře do sálu se otevřely a vešla Tara.

Vlasy jí v posledních třech týdnech povyroستly a jejich rusá barva proti tmavým dubovým dveřím doslova zářila, jak tam na okamžik zůstala nehybně stát a hleděla na vévodu sedícího v křesle u okna.

Pak se radostně zasmála a ten perlivý zvuk jako by se v sále ještě dlouho rozléhal.

Na zahradě nastříhala růže do vévodovy ložnice a teď jich měla plný košík.

"Vy jste už vstal?" zvolala radostně. "Vstal a oblékl se? Jak se cítíte? Doufám, že jste se příliš neunavil."

Běžela k němu s očima upřenýma na jeho tvář, a teprve když byla u něho, všimla si, že v místnosti je neznámý muž.

"Mimochodem, cítím se velice dobře," odpověděl vévoda. "A teď bych ti chtěl, Taro, představit svého bratrance, vévodu ze Strathairdrie. Charlesi, to je má žena Tara."

Vévoda se v křesle vzpřímil a prohlížel si dívku s prapodivným výrazem v obličeji.

Nevydal ze sebe ani hlásku, jen seděl a upřeně na ni zíral, jako by zkameněl.

"Jak se vám daří, mylordě?"

Tara vysekla poklonu.

Neodpověděl a dál na ni upřeně hleděl, dokud vévoda, který si všiml Tařiny nejistoty, neopakoval:

"Charlesi, jak jsem ti říkal, to je má žena."

"Kdo jste?" zeptal se hrabě se sevřeným hrdlem. "Jakže se jmenujete?"

Cosí v jeho hlasu Taru zarazilo. Upřela na hraběte překvapený pohled a pak pomalu odpověděla:

"Jsem Tara... Jiné jméno... nemám."

"Má žena je sirotek," oznámil vévoda útočně. "Přišla ke mně ze sirotčince Bezejmenných, který založila má babička a tvá prateta vévodkyně Harriet."

Hrabě vůbec nebral vévodu na vědomí a zeptal se Tary:

"Jiné jméno nemáte?"

Pomyslela si, že návštěvník je snad slabomyslný. Zdálo se, že nepochopil, co mu řekli.

Jeho zkoprnělý pohled ji vyvedl z míry natolik, že znejistěla a obrátila se na vévodu:

"Netušila jsem, že tady má Vaše Jasnost návštěvu. Půjdu a dám ty květiny k vám do ložnice."

"Ano, to udělej," přikývl vévoda.

Tara se otočila, ale hrabě ze Strathairdrie k ní natáhl ruku, aby ji zastavil.

"Ne, počkejte chvílku. Chci vám něco ukázat. Musíte si to prohlédnout."

Rozepnul si vestu a knoflíky u košile. Na holé kůži jeho hrudi visel silný řetěz.

Natáhl jej tak, aby si Tara mohla prohlédnout přívěsek. Byla to miniatura.

"Vidíte to?" zeptal se hrabě. "Prohlédněte

si to a povězte mi, koho vám to připomíná."

Tara uposlechla a obrázek si prohlédla.

Byl už poněkud zašlý přesto bylo na něm jasně vidět ženu s půvabnou tváří, modrýma očima i tmavými řasami a s rusými vlasy.

"Víte, kdo to je?" zeptal se hrabě a hlas se mu chvěl naléhavostí.

"Nevím," odpověděla Tara nechápavě.

Pak jí najednou blesklo hlavou, že se ten obličej podobá jí samé.

Prohlížela si jej, ale bála se vyslovit, co ji napadlo.

"Kolik je vám let?" zeptal se hrabě.

"Bude mi osmnáct. Tento měsíc."

"A víte, v kterém roce jste se narodila?"

"1804."

"Já to věděl," zvolal hrabě.

"Co to má, k čertu, znamenat?" okřikl se ho vévoda podrážděně. "Proč by tě mělo zájmat datum narození mé ženy, Charlesi?"

Hrabě si zhluboka vydechl, vytáhl řetěz tak, aby mohl rozepnout sponu, pak jej podal vévodovi.

"Podívej se na tohle."

Vévoda si prohlédl obrázek.

"Ano?"

"Copak nevidíš tu podobu?" naléhal hrabě.

"Podobu s Tarou?" podivil se vévoda. "Co tím chceš říct?"

"Na to je jednoduchá odpověď... To je portrét mé ženy..."

"Tvé ženy?" Vévoda byl viditelně zaražený. "Ale, Charlesi, ty jsi přece nikdy nebyl ženatý!"

"To si ovšem myslíš jenom ty a zbytek rodiny," odpověděl hrabě. "Nejenže jsem měl ženu, Herone, ale právě jsem zřejmě našel i svou dceru!"

Kapitola šestá

TARA A VÉVODA SE ZDĚŠENĚ OBRÁTILI k hraběti, jako by mu v hlavě přeskočilo.

Pak se vévoda zeptal:

"O čem to mluvíš, Charlesi? Nerozumím ti."

Ten ho však neposlouchal a jen se upřeně díval na Taru.

"Proč vám dali právě to jméno?"

"Moje matka měla kolem krku medailonek a na něm bylo vyryto jméno Tara."

"Takže vy ho máte!"

Tara si sáhla rukou ke krku a hrabě netrpělivě naléhal:

"Ukažte mi ho!"

Nadzvedla svůj bílý límec, přetáhla si řetízek přes hlavu a podala mu medailonek.

Dlouho si jej prohlížel a v obličeji se mu objevilo hluboké pohnutí.

"Až ho otevřeš," vysvětloval namáhavě, "najdeš v něm pramínek mých vlasů."

"Dlouho jsem... toužila zjistit... či asi jsou," zašeptala Tara.

Hrabě zvedl oči.

"Dal jsem ho tvé matce," vysvětloval, "místo snubního prstenu."

"Ona byla... za vás... provdaná?"

Tara ze sebe vypravila tu otázku až po velkém úsilí.

Ještě nepochopila, co všechno pro ni toto setkání znamená, jen tušila, že se tu děje cosi nádherného a náhle ji to zvedá ze země na sluncem prozářenou oblohu.

Celé to bylo tak neuvěřitelné, že se nezmohla ani na slovo a dál zmateně hleděla na muže, který před ní seděl s jejím medailonkem v ruce. Nemohla se ubránit dojmu, že se jí to určitě jenom zdá.

"Doufám, Charlesi, že nám všechno vysvětlíš," ozval se vévoda. "Zřejmě nejsem dost chápavý, ale musím se přiznat, že se v té historii vůbec nevyznám."

"To mě nepřekvapuje!" odpověděl hrabě. "I mně to připadá skoro nemožné. Takových let jsem hledal svou dceru a teď, když ji najdu, je vdaná za tebe."

"Já že jsem... skutečně... vaše dcera?" vykoktala Tara.

Vztáhl k ní ruce.

"Pojď a posad' se." Bylo patrné, že ovládá svůj hlas jen s největší námahou. "Teď ti povím, jak se to celé seběhlo."

Vedle něho byla prázdná židle. Tara se na ni usadila a hrabě jí pevně stiskl ruku, jako kdyby se chtěl ujistit, že je opravdová a že se mu skutečně splnilo to, o čem tak dlouho jenom snil.

"Bylo to v roce 1803, asi dva měsíce před mými osmnáctými narozeninami," začal své vyprávění, "když jsem se zamiloval."

V jeho hlase zněl hluboký smutek, který Taru silně dojímal.

„Tehdy mě pozvali do Carlton House na ples a princ z Walesu mě tam představil jediné ženě, kterou jsem v životě opravdu miloval.“

„Jmenovala se... Tara?“

Ta slova vyslovila proti své vůli. Nemohla se dočkat, jak bude příběh pokračovat.

„Jmenovala se Tara Kildonnonová,“ přikývl hrabě.

„Ted' už vím, o kom mluvíš,“ vzrušeně zvolal vévoda. „Když jsem byl ještě kluk, jednou jsem ji potkal. Byla to mimořádně krásná žena.“

Hrabě stiskl Tařinu ruku ještě pevněji a obrátil se k ní.

„Vypadala úplně stejně jako dnes ty. Když ses objevila tady v místnosti, zdálo se mi, že jsem se vrátil o mnoho let zpět.“

„Jenže byla Kildonnonová,“ připomněl vévoda.

„Ano. Ted' už jistě chápeš, co jsme si museli vytrpět. Ale naše láska byla silnější než staré nepřátelství. Nedalo se odolat jí a nikdo a nic se nám nemohlo postavit do cesty. To jsme si ovšem netroufli říct svým otcům do očí.“

„V té době hrozilo, že oba klany znovu proti sobě povstanou,“ poznamenal vévoda.

„V podstatě vlastně proti sobě bojovaly neustále. Teprve ty, Herone, jsi měl dost odvahy otevřeně prohlásit, že se oženíš s Kildonnonovou. Kdybych se já o něčem takovém před otcem jenom zmínil, asi by mě přizabil,“ posteskl si hrabě.

„A jak jste to zařídili?“ neubráníl se zvědavosti vévoda.

„Scházeli jsme se s Tarou tajně a myslím, že to tak mohlo pokračovat ještě dlouho, kdyby nevypukla válka s Napoleonem.“

„Ovšem, skončilo příměří,“ přikývl vévoda.

„Hned po obnovení bojů můj pluk vyrazil do Indie. Dostali jsme rozkaz připojit se k vojskům guvernéra generála lorda Wellesleyho, který se tehdy snažil rozprášit povstaleckou armádu, podporovanou a vyzbrojenou Francouzi.“

„Takže vy jste odjel do Indie!“ zvolala Tara.

„Dorazili jsme tam právě včas, abychom se zúčastnili bitvy u Lasvarí, a ta byla jedna z nejtěžších a nejkrvavějších, jaké kdy Indie zažila.“

Hrabě se odmlčel a pak dodal:

„Nemusím vám ale zdůrazňovat, že celou tu dobu jsem myšlenkami zůstával v Anglii.“

Smutek v jeho hlasu Taře napověděl, jakou bolest mu přivodilo odloučení od milované ženy.

„Měl jsem strach, že zatímco budu pryč, Taru ztratím, a tak jsem na ni naléhal, aby se za mě vdala,“ vzpomínal. „Prosil jsem ji, abychom se vzali ještě před vyplutím. Dohodli jsme se, že ať se stane cokoli, po mém návratu oba oznámíme rodinám, že jsme už svoji. Pak už by proti tomu nemohli nic udělat.“

„Takže jste se brali tajně.“

„Byli jsme oddáni brzy ráno a pak jsem odvedl svou ženu do hotelu, kde jsme spolu strávili celý den.“

Hrabě se odmlčel a zdálo se, že před jeho očima ožívá minulost.

„Řekl bych, že jsem tehdy poznal, co je opravdové štěstí, a vím, že Tara cítila totéž.“

Opět nastalo ticho, dokud ho vévoda nepobídl:

„Jenže tebe poslali do zámoří.“

„O dva dny později jsem odcestoval se svým plukem. Ještě jsme prožili několik nádherných hodin s Tarou, ještě jsem jí přísahal věčnou věrnost a pak... jsem už musel vyplout.“

Zhluboka si povzdechl.

„Nikdy nezapomenu na to, jak se nám vzdalovaly poslední břehy Anglie a já se snažil bojovat proti své žárlivosti. Modlil jsem se, aby mi zůstala věrná. Byl jsem si tehdy jistý, že se brzy zase setkáme.“

„A co se stalo pak?“

„Nemohl jsem se vrátit do Anglie celé tři roky,“ zachmuřil se hrabě. „Teprve když jsem byl v jedné bitvě zraněn, propustili mě z armády. A když jsem přijel zpátky, Tara nebyla... zmizela.“

„Zmizela?“ podivil se vévoda.

„Dlouho jsem se pokoušel zjistit, co se stalo pak. Jejích rodičů jsem se samozřejmě vyptávat nemohl.“

Opět stiskl Tařinu ruku.

„Nakonec jsem vypátral starou služku, která ji vroucně milovala a starala se o ni už od dětství. Ta mi prozradila, že tři měsíce po mém odjezdu Tara zjistila, že je v jiném stavu.“

„A rodičům se nesvěřila?“ vyptával se vévoda.

„Copak mohla?“ odsekl hrabě málem vztekle. „Byl jsem McCraig, a stejně jako já se bál svého otce, ona měla hrůzu ze svého.“

Byl to tvrdohlavý neústupný samovládc! Ostatně jako hodně jiných Kildonnonů."

V jeho hlase se ozvala zloba, ale hned se zase usmál na Taru. „Naštěstí ne všichni. Třeba tvá matka ne. Ta byla krásná, sladká a něžná.“

„Škoda že jsem ji nikdy nepoznala," hlesla Tara.

„Určitě by tě moc milovala," ujistil ji hrabě.

„Co se stalo dál? Přece to nemohla jen tak oznámit rodičům," zeptal se vévoda, jako kdyby chtěl, aby hrabě neodbočoval.

„Tara utekla z domova se svou starou služkou Mairi. Našly si byt, kde se nemusely bát prozrazení. Tara mi zřejmě poslala několik dopisů o tom, co se stalo, jenže já je nikdy nedostal."

O bolesti v jeho hlase nebylo pochyb a bylo patrné, jak se přemáhá:

„Podle služby jednoho dne odešla Tara na nákup. Bylo to asi měsíc před tím, než se dítě mělo narodit. Mairi ji prosila, aby byla opatrná. Ale pak už ji víckrát neviděla."

„Stala se jí nehoda," vstoupila mu do řeči Tara. „Paní Barrowfieldová mi vyprávěla, že ji srazil kočár. Přejel přes ni kolem, ale ani nezastavil. Odnesli ji v bezvědomí do sirotčince a tam jsem se narodila."

„Tak takhle to bylo," zvolal hrabě. „Obešel jsem všechny londýnské nemocnice, abych se přesvědčil, jestli někde nenajdu záznam o tvém narození."

„Má matka se z bezvědomí už neprobudila," dodala Tara. „Nikdo v sirotčinci, ani lékař, neměl tušení, jak se jmenuje."

„Copak neměla kolem krku ten medailonek?" podivil se hrabě, který stále ještě držel šperk něžně ve své ruce.

„Jenže jí chyběl... snubní prsten."

„Proto jsem jí věnoval medailonek. Netroufl jsem si jí dát prsten," vysvětloval vévoda. „Měla strach, že by ho matka nebo otec mohli najít, i kdyby ho schovala sebedůkladněji."

„Takže já... nejsem... nemanželská?"

Tara to slovo jen vydechla, ale hrabě je slyšel a odpověděl téměř rozčileně:

„Jsi má dcera a narodila ses po uzavření řádného manželského svazku ženě, kterou jsem miloval víc než sama nebesa!"

„To jsem ráda! Jak já jsem ráda," vzlykla Tara.

„Musíš mi vyprávět o sobě," žádal hrabě.

„Promarnil jsem osmnáct let, nic o tobě nevím, ale tolik bych toho chtěl slyšet."

„Prostě mě vychovali v sirotčinci. Když mi bylo dvanáct, měli mě poslat do učení, jenže jsem se jim osvědčila při hlídání dětí. A tak si mě tam nechali i dál."

„A to jsi tam byla pořád?"

„Poprvé v životě jsem sirotčinec opustila, když mě sem na příkaz Jeho Jasnosti odvezl pan Falkirk."

„Tohle asi nepochopím," ulevil si hrabě.

Vévoda zůstal zticha. Když však hrabě mlčel také, aby dal najevo, že trvá na odpovědi, spustil:

„Margaret mi za manželku vybral náčelník Kildonnonů. A tak jsem se po její smrti rozhodl, že si příští ženu vyberu sám."

„Takže je pravda, co se povídá! Udělal jsi to z pomsty! Proto sis sem přivedl Taru a teď ji nutíš nosit ty ohavné šaty, které dostala v dobročinném ústavu!"

V jeho hlase neomylně zazněly výčitky i náznak hněvu, na který Tara rychle zareagovala:

„Nesmíte se zlobit, prosím. Dobře že jsem tady, alespoň jsem mohla ošetřovat Jeho Jasnost, když byl zraněn."

„Jestli se nemýlím, nešťastnou náhodou ses postřelil..." poznamenal hrabě téměř pohrdavě.

Vévodovy rty se pevně sevřely a Tara vysvětlila:

„Tuhle historku... jsem rozšířila já... protože mě napadlo, že nesmím... vyprovokovat McCraigy k pomstě. A oni by se určitě pomstít chtěli, kdyby se dozvěděli, kdo zaútočil na jejich náčelníka."

Hrabě si ji změřil zkoumavým pohledem a usmál se.

„Už to začínám chápat," řekl vesele. „Něco podobného by zcela jistě udělala i tvá matka. Nikdy se nedokázala smířit s představou, že naše klany musí neustále mezi sebou bojovat. Když muži odcházeli do války, považovala to za kruté a nespravedlivé. A když se do mě zamilovala, zjistila, že McCraigové mohou být úplně jiní, než jí pořád vtloukali do hlavy."

„Jestli jsem vaše... dcera, tak tedy mám... i jméno."

„To samozřejmě máš," odpověděl hrabě. „Jsi lady Tara McCraigová."

Podívala se na něho očima rozšířenýma údivem.

„Je to... skutečně... pravda?"

„Patříš stejně tak k McCraigům jako já a tvůj manžel."

„Jenže má... matka byla Kildonnonová."

„Přebíráš klanovou příslušnost po otci, i když ti pochopitelně může dělat potíže nenávidět ty jejichž krev ti teče v žilách stejně jako moje, nebo proti nim dokonce bojovat."

„Tomu snad nikdy neuvěřím," povzdychla si Tara s rozzářeným pohledem. „Takže já konečně také k někomu patřím... A mám příbuzné."

„To tedy máš," prohlásil hrabě. „A teď jako otec bych chtěl políbit svou dceru. Abych se ti přiznal, dlouho jsem o takovém okamžiku snil."

Během řeči ji objal, přitiskl ji k sobě a políbil na obě tváře.

„Jsi hrozně hubená. Copak tě v sirotčinci pořádně nekrmili?"

„Moc dobře ne," připustila Tara.

Hrabě se ohlédl na vévodu téměř zuřivě.

„Jestli se nemýlím, ten ústav patří naší rodině, vid', Herone?"

„Podle Falkirka a Tary to tam po smrti mé matky velice zpustlo. Ale už jsem vydal příkazy, aby všechno zase uvedli do pořádku."

„To také doufám," zabručel hrabě. „A ještě jednu věc jsi zanedbal, Herone. Podívej se, jak má dcera vypadá."

Odmlčel se, ale hned pokračoval:

„Myslím, že za těchto okolností nebudeš nic namítat proti tomu, abych si ji zítra s sebou odvezl do Edinburghu. Obléknu ji tak, aby vypadala, jak se na tvou ženu sluší a patří. A taky bych ji chtěl představit králi."

Taře se rozšířily oči údivem.

„Představit... mě... králi?"

Dělalo jí potíže vůbec tu větu vyslovit.

„Když ses stala vévodkyní z Arkraigu, tak je to naprosto přirozené," odpověděl hrabě. „Král je můj osobní přítel, a proto nepochybuji, že tě rád přijme."

„To by bylo nádherné," zasnila se Tara. „Jenom doufám, že neprovedu nic... proč byste se za mě... musel stydět. Že neudělám žádnou... trapnou chybu."

„Postarám se o tebe," ujistil ji hrabě. „A stejně tak má matka. Žije v Edinburghu."

Tařin obličej se rozzářil nadšením. Pak se nervózně obrátila k vévodovi.

„Směla bych tam... odjet?" zeptala se. „Prosím, Vaše Jasnosti, směla... bych?"

Obrátil se k ní a ona uviděla jeho pohled.

Byl stejně temný a přezíravý jako při jejich prvním setkání.

„Proč ne?" řekl chladně. „Nic tě tady nedrží."

TARA SE PROHLÍŽELA V ZRCADLE A ZDÁLO SE JÍ NAPROSTO NEUVĚŘITELNÉ, ŽE ONA JE TA ZANEDBANÁ, PODVYŽIVENÁ DÍVENKA ODKÁZANÁ NA DOBROČINNOST, KTERÁ SE POKOUSHELA UDRŽET POŘÁDEK V SIROTČINCI A ČAS OD ČASU OMDLÍVALA HLADEM.

Měla na sobě krásnou večerní toaletu, dárek od babičky. Byla z bílého tylu, který byl bohatě zdoben bílým saténem. Těžko už si dokázala vybavit v paměti chatrný stejnokroj z šedé bavlny. Musela jej vyhodit hned po příjezdu do Edinburghu.

Účes jí upravil vyhlášený kadeřník a komorné se právě chystaly že jí do vlasů vpletou širokou briliantovou pásku.

K ní byla připevněna tři nádherná rajčí pera, která měla mít vetknuta ve vlasech, až bude v salonu Holyroodského paláce představována králi.

Panovník přicestoval do Leithu na palubě lodi Royal George a Taru stejně jako všechny nakazilo vzrušení, jež zaplavilo Edinburgh jako příbojová vlna.

V té chvíli byla zapomenuta skotská nechť a nedůvěra vůči Angličanům, zapomenuty byly i kruté tresty, které vynášel po bitvě u Cullodenu nenáviděný vévoda z Cumberlandu.

Teď všichni, od nejvýše postavených po ty nejhudší, byli připraveni vřele a srdečně přivítat anglického krále, který se jako první po Karlu II. rozhodl vykonat oficiální návštěvu Skotska.

Ale Tara si nestačila Edinburgh ani prohlédnout, protože většinu času jí zabrali krejčí a švadleny.

Do domu její babičky přicházeli každý den a stále jich neubývalo. A tak poznala, že nic není tak úmorného jako nekonečné hodiny stát a čekat, než jí vyzkoušejí všechny možné i nemožné druhy oblečení.

Výsledek jí však celé to trápení vynahradil.

Každým dnem v sobě nacházela novou dávku sebedůvěry. Její vzhled se měnil i štěstím, které dříve nepoznala - teď k ní byli všichni milí a pozorní.

Svého otce si zamilovala snad od prvního okamžiku, kdy ho poznala.

Když odjížděli do Edinburghu, držel ji za ruku a vyprávěl o svém dětství a o její matce. Srdce ji naplňoval nádherný, blažený pocit, že už ví, kam patří, a znovu a znovu za to děkovala nebesům.

Setkání s babičkou a s početným houfem bratranců a sestřenic bylo krásné. Přijali ji mezi sebe tak mile, že brzy překonala všechny ostychy.

Jen když v noci usínala, dělala si starosti o vévodu a přemítala, zda se mu už rány zahojily a jestli ho přestala bolet hlava.

Dosud ji však nepřebolela vzpomínka na okamžik, kdy ji poslal do Edinburghu beze slova lítosti a ani jí nepoděkoval za to, jak ho ošetřovala.

Neočekávala přece od něho žádnou vděčnost, ale poslední večer na hradě jí připadalo, že ji opět začal nenávidět stejně jako po jejím příjezdu.

Občas se v noci probouzela s představou, že ho stále ještě drží v náručí a doteky svých prstů se mu snaží odpomoci od bolesti hlavy, jako to dělávala v prvních dnech po jeho zranění.

Už jí nenaháněl strach, ale připomínal jí spíš trpícího kloučka, kterému by snad dokázala pomoci.

Když se na sebe podívala do zrcadla, napadlo ji, zda by se mu teď, kdyby tady byl, nelíbila víc.

Ale hned si zoufale pomyslela, že nejspíš pro něho navždy zůstane jen dítětem ze sirotčince, které mu posloužilo jako nástroj pomsty.

„Přijede vévoda do Edinburghu na oslavy?“ vyptávali se lidé alespoň desetkrát denně.

„Obávám se, že se do té doby nejspíš neuzdraví,“ odpovídala.

„On je nemocný?“

„Ne, utrpěl úraz, ale samozřejmě doufám, že sem za mnou brzy dorazí.“

Uvědomila si, že umění, jak se vyhýbat nepříjemným otázkám a hovořit tak, aby to vyhovovalo jejímu otci, zvládla rychle.

„Tvá matka musela být velice krásná,“ zdůrazňovali příbuzní. „Vždycky nám vrtalo hlavou, proč se Charles neožení. Tolik půvabných žen by ho přivítalo s otevřenou náručí. Jenže on zůstal celé ty roky věrný své první lásce.“

Musí to být krásné, když se lidé takhle milují, pomyslela si Tara.

A zatímco se hřála na výsluní pozornosti svého nového příbuzenstva, začala i ona cítit vřelou náklonnost vůči nim. Často snila o tom, že snad jednou svůj život obohatí něčím navíc - láskou, podobnou, jako byla ta, kterou chovala její matka k jejímu otci a on k ní.

Byla tak odvážná, říkala si, když se dokázala vzepřít nenávisti panující mezi oběma klany, tehdy ještě mnohem silnější než dnes. Kdyby žila, třeba by je dokázala usmířit.

Poplakala si, když si představila tu tragédii.

A pak ji srazil kočár, čímž se uvedl do pohybu celý řetěz událostí, který skončil její neuvěřitelnou svatbou s vévodou.

Měla jsem veliké štěstí, pomyslela si. Mohli mě také poslat do učení k někomu, kdo by mě týral, nebo jsem také třeba mohla zůstat v sirotčinci, dokud bych tam nezemřela hladem a vyčerpáním.

Ocitla se však místo toho v Edinburghu, oblečená jako pohádková princezna, a za hodinu ji měla její babička představit Jeho Veličenstvu králi Karlovi.

Babička, hraběnka vdova, vypadala opravdu impozantně v šatech ze zlatého hedvábného lamé. Vlečku jí zdobilo zlaté lemování a ve vlasech měla překrásnou čelenku s perlami a brilianty nezměrné ceny.

Tara ovšem chápala, že ani ona, ani její babička nemohou nikdy vypadat tak majestátně jako hrabě v rodovém kroji McCraigů. Věděla, že pouze jeden člověk může působit ještě vznešeněji, a to vévoda.

Když odjížděli kočárem do Holyroodského paláce, litovala, že ji nedoprovází. Přijetí u krále mělo začít ve dvě hodiny odpoledne a trvat až do půl čtvrté.

Hrabě se jí svěřil, že výsady setkat se s Jeho Veličenstvem se dostalo třem stovkám dam a všechny měly zaujmout svá místa ještě před jeho příjezdem.

Král se ubytoval v paláci Dalkeithů u teprve šestnáctiletého vévody.

Do Edinburghu přicestoval v doprovodu příslušníků skotského pluku v uniformě polního maršála.

Na nádvoří paláce drželi čestnou stráž královští lučištníci.

Sál, kde se mělo konat přijetí, byl překrásný a jeho lesk ještě zvyšovaly dámy vyšňožené diamanty a rajčími pery a důstojníci v krásných slavnostních uniformách.

Když přišla řada na Taru, aby byla představena, propadla málem panice, ale hraběnka se na ni usmála a povzbuzovala ji:

„Nikdo tady není dnes krásnější než ty a byla bych opravdu hrdá, kdybych mu dnes mohla představit nejen tebe, ale i tvou matku.“

Tara si nacvičovala úklonu, přitom však neměla ani tušení, kolik lidí zaujala ladností pohybů a krásou rusých vlasů ozdobených brilliantovou páskou.

Nebyla však tak nevšímavá, aby si neuvědomila, že mezi přítomnými vyvolala jako nová vévodkyně z Arkcraigu doslova senzacii.

Otec jí později vyprávěl, že byl přímo zahrnován poklonami na její adresu.

Když slavnost skončila a kočár je odvážel domů, Tara opět zalitovala, že se té slávy nemohl zúčastnit vévoda.

Než jí služby pomohly vysvléci se z elegantní toalety, podívala se na sebe ještě jednou do zrcadla, na vlečku z bílého saténu a tylu a na elegantní účes.

Vlasy jí za poslední měsíc vyrostly a byly šikovně načesané tak, aby nikdo nepoznal, že přes veškerou kadeřníkovu snahu zůstaly ještě příliš krátké.

V zrcadle však místo svého obrazu Tara na chvíli zahlédla tvář v ošklivém čepci a tělo zahalené do beztvarych šatů z šedé bavlny, jež svým bílým límcem a černou pláštěnkou hlásaly celému okolí, že jeho majitelka je odkázána na dobročinnost.

Musím na to zapomenout, už je to za mnou, připomínala si. Nemá přece smysl, abych se stále ohlížela do minulosti.

Přesto jí v mysli neustále vyvstávala jedna otázka: zapomene na to i vévoda? Stane se jednou pro něho něčím víc než pouhým sirotkem, kterého si dal přivést do Skotska?

Dny po přijetí v salonu byly vyplněny slavnostmi pořádanými na počest Jeho Veličerstva.

Konal se okázalý průvod na hrad a z celého širého okolí se sjely davy zvědavců, aby na vlastní oči viděly královskou nádheru a poslechny si vojenskou kapelu.

Tara slyšela hrát na dudy každý den od rána do večera, a přesto jí ten zážitek nezevšedněl.

Teď už věděla, že pocit, který se jí zmocnil po příjezdu do Skotska, totiž že k té zemi a její hudbě patří, nelhal.

V doprovodu hraběte zhlédla také velkolepou přehlídku jízdních vojsk, která se konala 23. srpna v Portobello Sands.

Tam vedle příslušníků skotské kavalerie Tara poznala královské lučištníky členy Keltské společnosti a představitele různých skotských klanů.

Když obdivovala jejich slavnostní pochod před králem, mrzelo ji, že na rozdíl od Campbellů, v jejichž čele kráčel vévoda z Argyllu, nevede McCraigy její manžel.

Hrabě, jako kdyby uhodl její myšlenky, poznamenal:

„Moc tady postrádám Herona. Měl jsem trvat na tom, aby přijel.“

„Řekla bych, že se nemohl tak rychle uzdravit,“ bránila ho Tara.

„Před tou zatracenou svatbou by přijel, i kdyby kvůli tomu musel vstát ze smrtelné postele,“ zabručel hrabě podrážděně.

Pak se polekal, zda se jí tím nepříjemně nedotkl, a zeptal se:

„Nevadí ti, že o něm takhle mluvím?“

„Samozřejmě že ne. Myslím, že mu nenávidíš ke Kildonnonům, a tu ta nedávná příhoda jenom zesílila, ubližuje na těle i na duši.“

„Máš naprostou pravdu. Celý život mi záští mezi McCraigy a Kildonnony nepřinášela nic než starosti a utrpení. Nesnesu pomyšlení, že ty bys měla kvůli těm starým nešvarům trpět také.“

Tara si povzdychla.

„Také se toho bojím, otče. Nepromluvil by sis s vévodou a nepokusil se ho přesvědčit, aby zapomněl na minulost a staral se o budoucnost?“

„To rád udělám.“

„Už když jsem přijela do Skotska, věděla jsem, že chci pomáhat chudým a těm, kdo žijí v nevědomosti. Možná že teď, když jsem tvá dcera, všechno bude jednodušší. A až se dozvědí, že má matka byla Kildonnonová, možná mě i oni přijmou snáz.“

„Myslím, že Kildonnonové budou mile překvapeni a nadšeni,“ usoudil hrabě s úsměvem, „až zjistí, že nová vévodkyně z Arkcraigu je jejich příbuzná. A také je možná dobré, že tvůj dědeček McCraig už nežije.“

„Jsem ráda, že mu nic nemusím vysvětlovat.“

„Já také,“ přiznal hrabě.

Oba se zasmáli, ale Taře ten rozhovor utkvěl v paměti a znovu si jej vybavila, když šla spát.

Vrcholným bodem programu připravené-

ho pro krále byl velký ples, který se měl uskutečnit na závěr jeho návštěvy.

Skotská šlechta byla rozhodnuta uctít krále s největší možnou pompou, ale jelikož nikdo neměl dostatečně velký plesový sál, rozhodli se pro společenské místnosti na George Street.

V této honosné budově byly plesové sály dva, a navíc několik dalších salonků používaných při ne tak okázalých večírcích nebo při čajových dýcháncích.

Od Tařina příjezdu do Edinburghu nic tolik nezajímalo dívky ze šlechtických rodin, kterým ji představil její otec a babička, jako právě tento ples.

„Bude to nejnádhernější podívaná, kterou kdy Skotsko zažilo,“ tvrdila nadšeně hraběnka Elginová.

„Jestli tohle neudělá na Jeho Veličenstvo dojem, tak už nic,“ usoudila markýza z Queensbury.

„Můžu vás ujistit,“ zdůraznil hrabě, „že se Jeho Veličenstvo na ples velice těší.“

A když se ocitl s Tarou o samotě, dodal:

„A já se na něj těším také, drahoušku, protože tam si promluvíš s králem a já tě představím všem svým přátelům. Jsem na svou dcerušku velice pyšný.“

„Jsi na mě tak hodný, tatínku.“

Objal ji a políbil.

„Jsem tak nadšený, že jsem tě našel a že i tebe blaží naše shledání.“

„Ani ti nedokážu vylicít, co to pro mě znamená,“ odpověděla Tara pohnutě. „Vyprávěla jsem dětem pohádky o svém otci, ale ještě krásnější je dozvědět se, že opravdu existuje a je to tak významná a důstojná osobnost.“

Hrabě se rozesmál a políbil ji ještě jednou.

„Zřejmě zapomínáš, že jako vévodkyně z Arkcraigu jsi teď sama velice významná osobnost.“

Zpozoroval, jak přes Tařinu tvář přelétl stín, a klidně pokračoval: „Modlím se, aby ti všechno vyšlo, drahoušku. Měl jsem Herona rád už jako malého chlapce. Má veliké přednosti. Je to vůdce a náčelník, na kterého můžou McCraigové být hrdí, a oprávněně.“

Na chvíli se odmlčel.

„Ale nejspíš se nemýlím, když řeknu, že se ve svém srdci nevyzná ani on sám.“

„Pan Falkirk mi na něho prozradil, že patrně nikdy nebyl skutečně zamilovaný,“ řekla Tara.

„A to určitě měl pravdu. Jenže já nevěřím,

drahoušku, že by se kdokoli, kdo vedle tebe stráví delší čas, do tebe nezamiloval.“

Tara o takovém tvrzení okamžitě zapochybovala, jenže ani jí nemohlo ujít, že kdykoli si někde vyšla, sbíhali se kolem ní mladíci a nadšeně jí skládali poklony.

Začala si uvědomovat jejich obdivné pohledy. Dodávaly jí sebedůvěru, která jí dříve chyběla.

Přesto když se vracela domů se zčervenalými tvářemi a rozzářenými očima, podívala se do zrcadla a spatřila v něm temný vévodův výraz.

A v takových okamžicích se jí vždy zmocnil strach z budoucnosti.

Odpoledne před plesem se Tara vykoukala v měkké vodě nasycené rašelinou a provoněné květinami a pak ji komorné oblékly do rozkošné toalety, kterou jí hrabě zvlášť vybral pro tuto příležitost.

Byla zhotovená z bílé látky, protože, jak říkal, právě tato barva dávala skvěle vyniknout jejím rusým vlasům. Ale byla to zvláštní bílá, při sebemenším pohybu házela stříbrný lesk.

Když se Tara potočila, připadala si, jako by byla oblečená do měsíčního svitu, a opět ji zamrzelo, že se nemůže předvést vévodovi.

Kadeřník ji učesal podle nové módy, a účes jí vskutku slušel.

„Musíte si nechat narůst delší vlasy, Jasnosti,“ zlobil se. „Nepochopím, jak jste mohla dovolit, aby vás ostříhali tak nakrátko.“

A téměř káravým tónem pokračoval:

„Přesto jsou velice krásné a vsadím se, že se nikdo na celém plese Vaší Jasnosti nevyrovná.“

„Děkuji,“ usmála se Tara.

Kadeřník odešel a Tara se zadívala na šperky rozložené na toaletním stolku.

Půjčila jí je babička. Jen slavnou rodovou čelenku si hraběnka ponechala pro sebe, vnučka si měla dát do vlasů brilantovou pásku, kterou se ozdobila, když byla oficiálně představena panovníkovi.

Sáhla po ní a právě chtěla požádat komornou, aby jí pásku upevnila, když vtom zaslechla, jak kdosi zaklepal na dveře. Nestačila ještě ani odpovědět a dovnitř někdo vstoupil.

Po sluchu poznala, že to je muž, a tak usoudila, že to nemůže být nikdo jiný než otec.

„Už jsem skoro hotová, otče.“

Jenže když se návštěvník přiblížil a ona zahlédla jeho tvář v zrcadle... znehybněla.

Na chvíli podlehla představě, že se jí ta vznešená tvář, kterou zahlédla, jenom zdá. Pak se obrátila a přesvědčila se, že je to opravdu vévoda.

„Vaše... Jasnosti!“

Neodpověděl. Ona se k němu pohnula a slova, která z ní vyhrkla, se pletla jedno přes druhé:

„Já jsem... nečekala... vás tady. Je ale skvělé... že jste přišel. Jste v pořádku? Vaše rána... vás už nebolí? Doufám, že cestu... jste neměl... příliš únavnou.“

„Jsem v pořádku, Taro,“ odpověděl vévoda. „A přinesl jsem ti šperky, které si dnes musíš vzít na sebe.“

Teprve teď si všimla, že drží v ruce krabičky vykládané kůží, a mimoděčně, aniž si uvědomila, co dělá, si je od něho vzala:

„Šperky?“ zeptala se přihloupě.

„Arkcraftské smaragdy,“ vysvětloval. „Máme je v rodině už po několik staletí. Určitě ti budou slušet.“

„Ano, to... určitě. A vy... půjdete na ples?“

„Jsem pevně rozhodnutý, že tě tam doprovodím.“

Vévoda mluvil chladně a jí se zmocnil pocit, že ho něco podráždilo.

Komorná taktně odešla z místnosti, a když osaměli, Tara se rozpovídala:

„Jsem tak ráda, že jste si to... rozmyslel a přijel jste do Edinburghu. Tolik jsem si přála, abyste tu... byl také.“

Podíval se na ni s výrazem, který považovala za projev nedůvěry.

„Považuji za svou povinnost setkat se s králem.“

„Tatínek bude moc rád. Často říkal, že vy dva byste si padli do oka.“

Když vévoda neodpověděl, Tara se zeptala:

„A jste si jistý, že to pro vás... nebude příliš namáhavé?“

„Naprosto jistý. A navíc povinnosti jsou vždycky důležitější než pocity. Jestli jsem správně rozuměl, tak všechna ta paráda dnes skončí. A zítra tě odvezu domů.“

Ještě ani nedomluvil a už se otočil a vyšel z místnosti stejně nečekaně, jako se v ní objevil. Tara stála a hleděla se za ním.

Nebyla si jistá, co cítila, když ho uviděla. Hned si však připomněla, že po něm touží a že on se konečně objevil.

Bála se však, aby se neopozdila, a tak zazvonila na komornou a rychle začala otevírat krabičky.

Arkcraftské smaragdy byly opravdu skvostné a Tara byla přesvědčena, že jimi zastíní všechny šlechtičny v sále.

Jenže zároveň se nemohla zbavit myšlenky na to, jak jsou drahocenné, a že by se za pouhý jediný drahokam v náhrdelníku dalo pořídit dost jídla pro sirotky na celé měsíce, ne-li dokonce roky.

Vzpomněla si, jak jí vévoda slíbil, že až pojedou do Londýna, bude smět koupit dětem hračky.

„Teď, když si začínám uvědomovat, že jsem opravdu vévodkyně z Arkcraftu,“ řekla polohlasně, „budu chtít ještě mnoho jiného.“

A v duchu už si začala sestavovat předlouhý seznam postelí, podlahových krytin, kuchyňských potřeb a stovky jiných věcí, které v sirotčinci chyběly.

Jenže pak si polekaně uvědomila, že před ní leží ještě polovina šperků od vévody a že na ni manžel, babička i otec čekají, aby už vyrazili na ples.

Později Tara téměř na vše, co se tam přihodilo, zapomněla, ne však na to, jak sál byl vyzdoben bílou a zlatou barvou a kolem trůnu visely zářivě červené draperie.

Podél stěn byly rozestavěny pohovky a ty zaplnili příslušníci skotské šlechty soupeřící mezi sebou o pozornost královské návštěvy.

Ačkoli Tara byla znovu představena Jeho Veličenstvu, které s ní hovořilo velmi přátelsky a blahoprálo jejímu otci, že má tak krásnou dceru, v myšlenkách se neustále vracela k vévodovi.

Hrabě trval na tom, aby si s ním zatancovala reels, který ji naučil po večerech před královým příjezdem.

A zatímco se ladně pohybovala po sále, zájímalo ji hlavně, zda se na ni dívá vévoda a zda postřehl, že by mnoho pánů stálo o výsadu být jejím partnerem.

Když se pak vraceli kočárem do hraběncova domu, otec se jí dojatě svěril:

„Všichni tě dnes večer obdivovali, miláčku. Sám král prohlásil, že jsi nejkrásnější bytost v celém sále.“

„Děkuji,“ řekla Tara a vztáhla k němu ruce.

„Musíte být hrdý na svou ženu, Herone,“ poznamenala hraběnka. „Od chvíle, kdy přijela do Edinburghu, každý se koří její krásě.“

„To jsem už zjistil,“ odpověděl vévoda chladně.

DRUHÉHO DNE SE VYDALI NA CESTU ZPĚT DOMU už časně ráno.

Taru trochu překvapilo, že se ji otec nepokoušel zdržet v Edinburghu, a jen konstatoval:

„Heron je tvůj manžel, drahoušku, a jestli si přeje, aby ses vrátila, musíš ho poslechnout.“

„Kdy tě zase uvidím?“ zeptala se Tara smutně.

„Mnohem dřív, než čekáš! Musím se vrátit do Londýna stejnou lodí jako Jeho Veličerstvo, ale hned, jak to bude jen trochu možné, zase přijedu na sever a ubytuji se na hradě, ať mě tam tvůj manžel pozve, nebo ne.“

„Ovšemže tě pozve!“

„Možná si tě bude chtít nechat jen pro sebe.“

Tara neodpověděla.

Trápil ji zoufalý pocit, že vévoda si ji vůbec pro sebe nechat nechce, a dokonce že by mu ani trochu nevadilo, kdyby od něho odešla navždy.

Na druhé straně jí vlastně téměř nařídil, aby se s ním vrátila, a tak ji napadlo, zda se nerozneslo příliš mnoho pověstí o tom, co dělala v Edinburghu bez něho.

Ale ať už má jakékoli důvody, pomyslela si, mně se s nimi nejspíš nesvěří, a tak mi nezbyde nic jiného než se dohadovat.

Zpátky si odvážela tolik zavazadel, že ji ani nepřekvapilo, když před hraběnciným domem čekaly dva kočáry.

Co však nečekala, byl jezdecký kůň osedlaný pro vévodu. Tara si ho zděšeně prohlížela.

„Přece nepojedete v sedle!“ zvolala. „To byste se příliš namáhal! Víte přece, co říkal lékař, několik měsíců se musíte šetřit.“

„Definitivně jsem se rozhodl, že pojedu,“ odpověděl vévoda. „Jestli něco opravdu nesnáším, jsou to nekonečné hodiny, kdy jsem zavřený v kočáře.“

„Jenže brzy se unavíte.“

Neodpověděl a jenom se obrátil, aby se rozloučil s hraběnkou a hrabětem.

„Byl jsi tu příliš krátce, Herone,“ omlouval se hrabě, „takže jsem ti ani nestačil blahopřát ke svatbě a rozhodnout, co dám svému zeti jako svatební dar.“

„Byl jsi velice štědrý k mé ženě,“ poznal vévoda a ohlédl se po nespočetných zavazadlech, která zcela zaplnila druhý kočár.

„To byly dárky pro mou dceru,“ opravil ho hrabě. „Teď musím přijít na něco vhodného pro vás oba. Budu o tom přemýšlet celou dobu, pokud právě nebudu na Royal George bojovat s mořskou nemocí.“

Oba se rozesmáli. Pak hrabě Taru objal a přitiskl ji k sobě.

„Kdybys jen věděla, má drahá dceruško, co pro mě znamená, že jsem tě našel,“ zašeptal. „Přál bych si pro tebe tolik věcí, ale ze všeho nejvíce toužím po tom, abys byla šťastná.“

„Pokusím se o to,“ slíbila.

Poznala, že její otec chápe problémy, které se položily mezi ni a vévodu, a když pak seděla v kočáře a mávala, dokud on a babička nezmizeli z dohledu, připadala si jako ztracená.

Vévoda jel na koni před ní, a tak ho mohla sledovat z okna kočáru a říkat si, jak mu to v sedle sluší.

Je to pohledný muž, pomyslela si. Otec má pravdu, je přesně takový, jaký by měl být náčelník.

A vtom jako by nějaký hlas posměšně dodal:

Náčelník bez srdce!

„Bude se bát milovat po tom, co ho potkalo v prvním manželství,“ řekla Tara polohlasem.

Ale stejně byla přesvědčena, že je tak pohledný a výjimečně přitažlivý, že by se z něho každé ženě hned rozbušilo srdce.

„Kéž bych se jen vyznala lépe v lidech a věděla víc o životě,“ zašeptala a vzpomněla si na svou nezkušenost.

Když jí pánové v Edinburghu skládali poklony, trochu se styděla a cítila se trapně. Jak ráda by všechny ty lichotky vyměnila za jedině laskavé slovo od vévody.

Je to můj manžel a chci, aby o mě stál. Chci, aby mě obdivoval!

Dál ho pozorovala otevřeným oknem kočáru a uvědomovala si, že ani v přeplněném plesovém sále, ani jinde v Edinburghu nepotkala muže, který by se jí líbil víc.

Kvůli komu jinému by ji přemohl stejný pocit jako kvůli němu, když za ní včera vpozdvečer vešel do pokoje a přinesl jí šperky, kterými se měla ozdobit.

V té chvíli jako by se jí srdce obrátilo v hruď a zrodilo se v něm něco úchvatného. Zdálo se, že když vstoupil do pokoje, všechno kolem se hned rozzářilo.

Když ho zahlédla v zrcadle, sevřela se jí hrud' podivnou tíhou.

Snad to bylo tím překvapením, pomyslela si.

Celý večer si neustále uvědomovala jeho přítomnost. Byl v plesovém sále, a proto se musela namáhat, aby slyšela, co jí říkají její partneři, nebo aby si vzpomněla na správné taneční kroky.

Dokonce i ve chvílích, kdy hovořila s králem, část jejích myšlenek patřila vévodovi stojícímu opodál.

Lámala si hlavu tím, zda by souhlasil či nesohlasil s jejími názory, a zda se mu líbí stejně jako králi.

Události, které zažila v Edinburghu, byly úchvatné, jenže včerejší večer byl jiný.

Byl jiný, protože ji doprovázel, a tím byly všechny její pocity ještě mnohem silnější.

Spal v pokoji vedle jejího, a než šli večer spát, chtěla za ním zajít a zeptat se, zda nepotřebuje převázat zranění.

Jenže když při návratu vycházeli do schodů, nepozval ji k sobě, a pak ho slyšela, jak rázně zavírá dveře jen vteřinku po té, co zavřela sama.

Blesklo jí hlavou, že je rozděluje mnohem víc než pouhá zeď z cihel a malty.

„Jsem za něho vdaná," řekla nahlas.

Ale bylo jí jasné, že ji za ním do jeho pokoje nepohánějí obavy o jeho poraněnou ruku jako před časem, když byl nemocný.

Ráda by s ním zůstala o samotě a promluvila si s ním.

Pohodlně se uvelebila na sedadle v kočáře a koně ji rychle odváželi po dobré silnici pryč z Edinburghu.

Během cesty museli jednou přespat. Když konečně dorazili do zájezdního hostince, Tara byla po večeru stráveném na plese unavená.

Ten podnik nenabízel folik přepychu jako hostince v Anglii, které vybíral cestou na sever pan Falkirk, byl však docela pohodlný.

Vévoda si určitě zamluvil nejlepší pokoje už cestou do Edinburghu, protože je očekávali a dali jim k dispozici i soukromou jídelnu.

Tara se umyla, převlékla a sešla do přízemí, kde už na ni vévoda čekal.

„Musíte být značně unavený," řekla mu ustaraným hlasem. „Je to příliš daleko, než abyste mohl vydržet celou cestu v sedle."

„Jsem unavený, ale dá se to vydržet," připustil. „A zítra večer budeme doma."

„A co kdybyste jel zítra se mnou v kočáře?" zeptala se Tara plaše.

Když to vyslovila, uvědomila si, jak by o to stála. Nejen kvůli jeho zdraví, ale také aby mohla být s ním.

„Uvidíme, jak na tom budu," odpověděl vyhýbavě.

To už hostinský přispěchal, aby jim oznámil, že večeře je hotova, a jelikož je pak obsluhovali číšníci, kteří ani na okamžik nepustili jídelnu, mohli se bavit jen obecně.

Když konečně dojedli a vévoda seděl pohodlně opřený se skleničkou brandy v ruce, Tara váhavě promluvila:

„Jsem... tak ráda, že jste přijel... do Edinburghu."

„Proč?" podivil se vévoda.

Ta otázka ji docela vyvedla z míry.

„Tolik lidí... se po vás vyptávalo. A myslím, že... by bylo správné... kdybyste zastupoval McCraigy vy sám."

„Jsem si jistý, že mě tvůj otec nahradil víc než uspokojivě."

„Jenže to bylo něco úplně jiného, než kdybyste tam byl vy," trvala na svém Tara.

Jejich pohledy se setkaly. Zdálo se, že jí kladě nějakou otázku, nevěděla však jakou.

Vypadalo to, jako kdyby chtěl něco vyslovit nahlas, ale na poslední chvíli si to rozmyslel.

„Jestli je někdo z nás unavený," řekl, „jsi to ty, Taro. Protancovala jsi celé noci, a to je velká změna proti tvému dřívějšímu způsobu života. Běž se vyspat. Až se vrátíme na hrad, promluvíme si o věcech, které se týkají nás dvou."

Tařiny oči se rozšířily překvapením, ale to už vévoda povstal a jí nezbývalo než vstát také.

Ráda by se ho zeptala, co má na mysli, chtěla s ním zůstat, ale on jí jen rychle uchopil za ruku, pozvedl ji ke svým ústům, a se tedy musela uklonit a odejít také.

Když došla do své ložnice, vyděsila se, neboť ji napadlo, že ji patrně nepotřebuje jako manželku a že by se jí rád zbavil.

Před očima se jí vyjevovaly scény, které by ji mohly čekat po návratu, představovala si ho, jak hledá záminky, aby ji vrátil jejímu otci, aby ji vystěhoval z hradu a poslal ji nastálo do Londýna nebo Edinburghu.

Tak o tom si chce se mnou promluvit?

A zatímco se jí v duši hromadily nové a nové nezodpovězené otázky, stále lépe chá-

pala, jak moc stojí o to, aby směla zůstat na hradě.

Zůstat na hradě s vévodou, protože ho miluje.

Kapitola sedmá

KDYŽ TARA KONEČNĚ PŘED SEBOU ZALHÉDLA siluetu hradu, tyčící se vysoko k oblakům, zaplavila ji vlna radosti, že je zase doma.

Z temných mraků, které téměř po celý den zakrývaly oblohu, se znenadání spustil liják provázený ledovým větrem, a v ní se znovu probudily obavy o vévodu.

Když ráno odjížděli z hostince, prohlásil, že pojede na koni celou cestu, ale teď se v ní opět probudila naděje, že si to snad ještě rozmyslí a přisedne si k ní do kočáru, aby nepromokl.

On však jel dál napřed a jí nezbývalo, než ho pozorovat oknem a doufat, že se nenachladí.

Nemohla se zbavit myšlenky, že dává přednost jízdě ve špatném počasí před její přítomností hlavně proto, aby s ní nemusel mluvit mezi čtyřma očima.

„Jenže já si s ním popovídat musím," říkala si polohlasně. „Musíme se přece dohodnout na tolika plánech do budoucna!"

Jenže sotva to vyslovila, zapochybovala, zda ji opravdu čeká budoucnost na hradě a s vévodou.

V noci, kdy si přiznala, že ho miluje, se zoufale bála, že nikdy nedokáže zahnat z jeho pohledu temný výraz a získat si ho pro sebe.

Nežádala jeho lásku, to by bylo marné očekávání.

Jen toužila po jeho přítomnosti, po tom, aby se s ní bavil klidně a vesele jako onoho dne, kdy ji vzal s sebou na Ben Ark a málem přišel o život.

Tehdy jsem byla šťastná, pomyslela si, šťastnější než v celém svém dosavadním životě.

Mohlo by se to zdát nevděčné, ale teď věděla, že ani všechno vzrušení a radost v Edinburghu s jejím otcem jí opravdové štěstí nepřinesly.

Jsem asi nenasytná, že chci ještě víc, blesklo jí hlavou.

Avšak žádná slova by nedokázala zaplašit její touhu po vévodovi. Celým tělem jí postupovalo nutkání přivlastnit si ho jen pro sebe, a to zpětně jen umocňovalo její obavy z budoucnosti.

Když kočár zabočil do údolí, s úlevou zjistila, že se vévoda vydal napřed do hustého deště a odbočil do vřesoviště, aby si zkrátil cestu na hrad.

Jenže nebylo sebemenší pochyby, že je promoklý až na kůži, a to ji zneklidnilo tak, že vlna štěstí, která se v ní začala nezadržitelně zvedat, když uviděla široké kamenné hradby a věže s vlajícími vévodovými prapory, rychle opadla.

Jsem doma, křičela její duše, ale hned se znovu ozval pochybovačný hlas s otázkou:

Ale na jak dlouho?

Když se kola kočáru zastavila, čekal už na úpatí schodiště pan Falkirk.

Hned když lokaj otevřel dveře, Tara vyskočila a běžela ke svému příteli s otevřenou náručí.

„Vítejte doma," pozdravil ji a ona spatřila v jeho tváři potěšený výraz.

„Je moc krásné, že jsem zpátky," odpověděla a myslela to smrtelně vážně.

„Jsem rád, že vás vidím. Moc vám to sluší."

Ve svých obavách o vévodu úplně zapoměla, že svým vzhledem pana Falkirka překvapí.

V novém módním klobouku s rajčími pery a v elegantním vypasovaném kabátku ze zeleného hedvábí vypadala úplně jinak než sirotek, který opustil hrad před třemi týdny.

Tara však nedokázala dlouho myslet na nic jiného než na vévodu.

„A co Jeho Jasnost? Určitě je promoklý až na kůži," vyzvíдалa znepokojeně.

„Přesvědčil jsem ho, aby se svlékl z mokrého a dal si horkou koupel," ujistil ji pan Falkirk.

S úlevou si oddechla.

„Nedal si vymluvit, že by neměl jet na koni, ale v kočáře."

„Doufám, že Jeho Jasnost bude mít dost zdravého rozumu a půjde si před večerí odpočinout. A vy byste to měla udělat také."

„Ale já bych vám toho chtěla tolik vyprávět," zaprotestovala Tara.

„Poslechnu si to později. Jeho Jasnost mě

velice laskavě pozvala, abych s vámi povečeřel."

"To je skvělé," zvolala Tara.

Přestože v jejím hlase zaznělo nadšení, napadlo ji, zda vévoda nepozval pana Falkirka jenom proto, aby s ní nemusel zůstat o samotě.

Pan Falkirk ji vyprovodil do schodů a ona mu zatím vyprávěla, jak s ní král mile hovořil a jak skvělé byly oslavy v Edinburghu.

"Klany působily při přehlídce skvělým dojmem a mě jen mrzelo, že tam nebyl vévoda, aby se postavil do čela McCraigům."

"Myslím, že by si to přál i on sám," odpověděl pan Falkirk, "jenže po vašem odjezdu se necítil dost dobře, aby se mohl vydat na cestu, a to až do dne, kdy za vámi odjel."

"Přitížilo se mu?" zeptala se stroze.

"To se nedá říct. Ale připadal mi bez nálad a smutný. Hector povídal, že špatně spal, a mně se zdá, že ho trápily bolesti."

"Měla jsem tu zůstat," povzdychla si Tara, jenže vtom si vzpomněla, jakým tónem se na ni vévoda obořil.

V ložnici už na ni čekaly komorné, ale když se svlékala, nedokázala myslet na nic a na nikoho jiného než na vévodu ve vedlejšímu pokoji.

Doufala, že spí, a měla sto chutí se přesvědčit, že opravdu odpočívá.

Spojovací dveře však byly zavřené tak pevně, jako by byly zamčené, a když se vykoukala a služby konečně odešly, dlouho se na ně dívala, než konečně usnula.

Po dvou hodinách se probudila dobře odpočínutá a vybrala si na večeři s vévodou a panem Falkirkem jedny z nejhezčích nových šatů.

Když vcházela do náčelnického sálu, kde už na ni oba muži čekali, pozorovala vévodu, zda uvidí v jeho očích podobný záblesk obdivu, jako vídala u tolika mužů v Edinburghu.

K jejímu zklamání se však vévoda k ní ani neobrátil, dál ukazoval panu Falkirkovi pamětní list vytištěný na počest královny návštěvy a vypočítával mu události, jichž se McCraigové zúčastnili.

Tary se jeho nezájem dotkl natolik, že se před něho záměrně postavila a prohodila:

"Pan Falkirk ocenil mé nové oblečení. Doufám, že se Vaší Jasnosti tahle toaleta líbí. Měla jsem ji na sobě jenom jednou, ale všem se moc zamlouvala."

"O tom nepochybuji," poznamenal vévoda.

Z jeho odpovědi nepoznala, jestli jí nové šaty schvaluje, a nic nevyčetla ani z jeho pohledu.

Zklamaně se pustila do rozhovoru s panem Falkirkem, ale ani na chvíli si nepřestávala uvědomovat, že jediný člověk, s nímž by si chtěla popovídat, je její manžel.

Když komorník oznámil, že večeře je připravena, odebrali se do jídelny a Taře neušlo, že si kuchaři dali mimořádně záležet, aby oslavili jejich návrat nejlahodnějšími pokrmy.

Snažila se alespoň ochutnat z každého chodu, ale nebylo to snadné. I při jídle měla každý nerv napjatý, protože vévoda seděl vedle ní.

Nevypadal zvlášť vyčerpaně, i když nepochybovala, že po dvou dnech v sedle musí být unavený. Napadlo ji však, ale jistá si tím být nemohla, že ho těší, že je zase doma.

Milovala ho natolik, že se snažila vcítit nejen do jeho nálad, ale i do jeho myšlenek.

Okenicemi zatřásl poryv větru a Tara se usmála na pana Falkirka:

"Jsem ráda, že nejsme dnes večer s vévodou nahoře na Ben Arku."

"Předpokládám, že byste se postarala, aby byla Jeho Jasnost v suchu a v teple jako minule," odpověděl.

Vévoda se obrátil k Taře.

"Když mě postřelili, tak pršelo?"

"Ano, přišel dost velký liják."

"A ty ses postarala, abych nezmokl? Jak?"

Tara zrudla a nedokázala se v té chvíli podívat vévodovi do očí. Jenže on čekal na odpověď, a tak po chvíli zašeptala:

"Při... přikryla jsem vás... svou... pláštěnkou."

"A drželas mě v náručí?"

"A... ano."

Bála se, aby to nepovažoval za troufalost. Ale než stačil promluvit, ozvala se znovu hlasitá a sladká melodie, kterou vyluzoval dudák.

Když večeře skončila a všichni si na chvíli ještě popovídali v náčelnickém sále, Tara se zvedla.

"Myslím, že jsme po dvou dnech cesty oba unavení. Jsem si jistá, že by si Vaše Jasnost měla odpočinout."

Vytušila, že mu její péče nepřišla vhod, a tak se rychle, aby jí nestihl říci něco nepříjemného, uklonila panu Falkirkovi. Když ten

pozvedl její ruku ke svým ústům, zeptala se:

„Jste rád, že jsme zpátky?“

„Hrad mi připadal opuštěný, když jste byli pryč,“ řekl upřímně.

„Děkuji,“ špitla a zdálo se jí, že jí poskytl aspoň trochu útěchy, která ji bude hrát.

Paní McCraigová rozdělala oheň v krbu, protože okna bičoval déšť poháněný studeným severákem.

„Poslední dva dny tu byla zima, Vaše Jasnosti,“ poznamenala. „A slyšela jsem, že to v Edinburghu o moc lepší nebylo.“

„I Jeho Veličenstvo několikrát zmoklo,“ postěžovala si Tara. „Doufám, že se Jeho Jasnost nenachladí. Jel na koni i v dešti.“

„Jeho Jasnost nikdy nebrala živly vážně,“ spiklenecky na ni mrkla paní McCraigová.

Otevřela dveře, uklonila se a popřála Taře dobrou noc. Po jejím odchodu se v pokoji rozhostilo tíživé ticho.

Tara sfoukla svíčky a uložila se do postele.

Neměla ani chuť na čtení. Očima pozorovala spojovací dveře a uvažovala, zda si na ni vévoda vzpomene, než půjde spát.

Vybavila si noci, které s ním strávila, kdy mu převazovala ruku a byla mu nablízku, když spal neklidně. Ráda by věděla, jestli si on na ně pamatuje také.

Teď mě ale nepotřebuje, pomyslela si zdrčeně a snažila se uhodnout, co si asi řeknou zítra.

Co kdyby jí třeba oznámil, že je volná a jestli chce, může se odstěhovat ke svému otci?

Propadala smutku, protože chápala, že před ním nedokáže vyslovit pravý důvod, proč by chtěla zůstat na hradě.

Cožpak by se mu mohla svěřit, že ho miluje? Cožpak by mohl pochopit, že přestože k němu nepřišla dobrovolně, nalezla u něho cosi, co naplnilo její život, její myšlení a její duši tak, že tam už nezbylo místo pro nic jiného?

Já ho miluji, miluji ho! Ach, Bože, jak já ho miluji. Kéž by se naučil najít si pro mě trochu citu, modlila se. Ať si přeje, abych u něho zůstala, když už pro nic jiného, tak abych usmířila znesvářené klany a aby už přestaly ty věčné potyčky.

A zatímco tak vzývala nebesa, oči se jí naplnily slzami. Otevřela je a... znehybněla. Mezitím zcela neslyšně vstoupil do ložnice vévoda.

Viděla ho stát mezi spojovacími dveřmi. Ve světle vycházejícím z krbu postřehla, že má

na sobě dlouhý tmavý župan, který si dobře pamatovala.

Na chvíli nebyla schopna ani vydechnout, natož pak promluvit. První prolomil ticho vévoda:

„Bolí mě hlava.“

Tara se zvedla na lůžku.

„To mě nepřekvapuje. Jak jste mohl být tak pošetilý a sedět celé dva dny na koni, když vám lékař nařídil, abyste se několik měsíců šetřil?“

Vévoda neodpověděl, jen si položil ruku na čelo.

„Vezmu na pomoc všechna svá kouzla a tu bolest zaženu. Neposadil byste se do křesla?“

„Je mi zima a v mém pokoji nehoří krb.“

„Určitě jste se nachladil,“ zvolala Tara. „Lehněte si na postel a přikryjte se. Já zatím rozdělám pořádný oheň.“

Ještě než domluvila, vstala z postele, přešla ke krbu a přiložila do něj velké poleno z koše se dřevem.

Zapomněla ovšem, že už nemá na sobě tlustou kalikovou noční košili, jakou nosívala celý život, ale jen tenoučký a průhledný kousek hedvábí ozdobený krajkami, který jí v Edinburghu koupil otec.

Světlo vycházející z ohniště odhalovalo i ty nejtajnější měkké křivky její postavy.

Přikrmila plameny několika dalšími poleny a pak se obrátila k posteli.

Když přistoupila k lůžku, zjistila, že vévoda neleží na přikrývce, jak mu navrhla, ale pod ní, a to přímo uprostřed lůžka.

Zmateně se na něho zadívala. Postel byla tak široká, že by mu z jejího kraje na čelo nedosáhla.

„Myslím, že se budete muset posunout kousek víc na stranu,“ pípla vyplašeně.

„Bylo by příjemnější, kdybys to udělala tak, jako když jsem ležel zraněný na Ben Arku a jako když jsem se probíral k vědomí.“

Do Tařiných tváří se nahrnula krev.

„Já... já jsem netušila... že... víte... co... se děje,“ zrozpačitěla.

„Byl to ten nepohodlnější způsob, jak mi promasírovat čelo stejně jako teď. Navíc je v pokoji stále ještě chladno.“

„Tak dobře,“ souhlasila Tara, která cítila, že mu musí vyhovět.

Protože byl přikrytý pokrývkou, říkala si, že se posadí vedle něho. Ale náhle, ani nevěděla jak, ležela vedle něho a vévoda ji pečlivě přikrýval pokrývkou.

Opřela se o polštář, položila si jeho hlavu na prsa a konejšila ho stejně jako tenkrát, když byl v bezvědomí.

Ted' ovšem měl jednu ruku nataženou přes její tělo.

Tehdy myslela jen na to, že je nemocný. Nyní si sice říkala, že mu chce odpomoci od bolesti, jejím tělem však probíhaly vlny vzrušení.

Musím si dát pozor, aby mu všechno připadalo stejné jako tenkrát, přikazovala si v duchu.

Položila mu prsty na čelo a velice jemně jimi přejížděla od obočí k vlasům v rytmu, který mu dříve pomáhal.

„To už je lepší," liboval si. „Mnohem lepší."

„Musíte o sebe víc pečovat. Pan Falkirk byl přesvědčený, že jste ještě na tom nebyl tak dobře, abyste se vydal do Edinburghu."

„Nebylas tady, abys mi řekla, jak se mám zachovat," odpověděl vévoda.

„Možná... jsem udělala chybu... že jsem odjela. Ale zdálo se, že jste na tom... mnohem líp a... že mě tu nechcete."

Nedokázala zabránit tomu, aby se při posledních dvou slovech v jejím hlase neozvala mírná výčitka.

Stále ji to bolelo jako rána, na kterou, jak si byla jistá, nikdy nezapomene.

Oba se odmlčeli, dokud se ho po hodně chvíli nezeptala:

„A ruka už vás nebolí?"

„Ruka ne," odpověděl. „Bolí mě srdce."

Tara se vylekala.

„Srdce? Ale to by mohlo být něco vážného! Poradil jste se s doktorem?"

„Ne."

„A jak dlouho vás to trápí?"

„Už dlouho. Od tvého odjezdu."

„A proč jste se mi o tom nezmínil ještě v Edinburghu? Tam jsou odborníci na všechny obory medicíny. Mohl jste za jedním z nich zajít."

„Ti by mi nedokázali pomoci."

„Proč si to myslíte? Je to tak zlé?"

„Moc zlé. Vlastně je to hotové utrpení."

Tařino objetí ještě zesílilo a prsty jí sjely z jeho čela.

„Poslouchejte," řekla poplašeně. „Tohle tak nemůže zůstat! Prosím, nechte mě zavolat po domka, ať sežene doktora."

„Už jsem ti to říkal - on mi nepomůže."

„A co tedy uděláme?" V Tařině hlase se ozvala bezmocnost.

„Právě jsem si říkal, jestli bys mě nevyhléčila ty."

„Udělám cokoli... cokoli, abych vás zbavila bolesti."

„Opravdu?"

Vévoda se znenadání otočil, opřel se o loket a Tara zjistila, že se jí vymanil z náručí, že ona přitom sklouzla dolů a on si ji teď prohlíží z výšky.

Neviděla mu do tváře, protože byl obrácen zády ke krbu, z něhož vycházelo světlo, a jak myslela jen na jeho bolest, řekla:

„To nemůžeme tak nechat. Mohlo by to být... nebezpečné. Musím s tím... něco udělat."

„Představoval jsem si, že řekneš právě tohle."

„A... co mám tedy dělat?"

Cítila se při těch slovech podivně slabá a bezmocná.

Už neovládala situaci ona, ale on.

Vzhledla k němu a snažila se mu podívat do očí a jeho blízkost způsobila, že se jí srdce v hrudi rozbušilo jako na poplach.

„Musím ti to říkat slovy?" zeptal se.

Pak jeho rty klesly na její a zmocnily se jich.

Na okamžik byla tak překvapená, že se nemohla ani pohnout a dýchat. Líbal ji dál a dál a ona podlehla představě, že se svět zastavil a že z něj nezůstalo nic než nádherné dotyky jeho rtů.

Ztratila schopnost uvažovat, protože celého jejího těla se zmocnil pocit tak strhující, tak extatický že by to nedokázala popsat slovy.

Zdálo se jí, že jí prostoupily zlaté paprsky slunce, že ji ozářila duha, která se rozklenula nad údolím.

Oslepil ji jas toho pocitu a nechávala se unášet jeho nádhrou.

Už nebyla sama sebou, ale stala se součástí třpytivých barev, které jaksi vyzařovaly z vévody se vši jejich velkolepostí a oslnivostí.

V celém svém hladovém, osamělém životě netušila, že se může otevírat jako květina před nepředstavitelnou vřelostí a kouzlem.

Věděla, že to, co prožívá, je láska, její láska k vévodovi umocněná tak, že se stala součástí nebes a slávy, kterou cítila jako Skotka.

Vévoda zvedl hlavu.

„Ted' už rozumíš?" zeptal se hlubokým, příjemným hlasem.

„Já se... bála, že mě... chcete poslat pryč."

„Poslat tě pryč? Přijel jsem si pro tebe, pro-

tože už jsem tady nemohl bez tebe vydržet."

"To je... pravda?"

"Jak tě vůbec mohlo napadnout ode mne odjíždět, když jsi věděla, jak moc tě chci?"

"Jak jsem to... mohla vědět? Nikdy jste... mi to neřekl. Povídal jste... že mě tu... nic nedrží."

"Zuřil jsem, že chceš jít pryč, i když to mělo být s tvým otcem. Jsi moje, Taro. Já tě přivedl do Skotska a oženil se s tebou."

"Jenže jste... mě ne... nechtěl," šeptala Tara. "Byla jsem jen... nástroj vaší... pomsty."

"To jenom ze začátku. Ale když ses o mě tak pečlivě starala, začal jsem si najednou uvědomovat, že den ode dne pro mě znamená víc a víc. Mnohem víc než kdokoli jiný v mém životě."

Tara si povzdechla.

"Kdybych... to jen tušila."

Vévoda vydal ze sebe zvuk připomínající smích.

"Bojoval jsem proti své lásce neústupně, o každou píď, chtěl jsem se dál rvát za svou pomstu. Jenže ty jsi mě okouzila, jestli chceš, uhranula."

"Tomu... nemůžu uvěřit."

Mezi jejími slovy se ozval vzlyk. Pak Tara řekla:

"Jsem tak nechápavá... Budete mě učit... abyste se za mě... nemusel stydět?"

"Nikdy jsem se za tebe nestyděl a stydět nebudu, drahoušku. Ale je toho tolik, co bych tě chtěl naučit."

"Jak vás... mám milovat, jak si... přejete... být milován?"

"Nechci nic jiného, než abys mi držela hlavu na svých prsou, abys mi dávala krásu svého dotyku a měkkost svých úst."

"To jsem... vždycky chtěla udělat... ale bála jsem se, že byste... to považoval... za opovržlivost."

"Ale teď už víš, že nic krásnějšího mě v celém životě nepotkalo."

Tara zatajila dech a nechala se unášet štěstím. Vévodovy rty se pohybovaly po jejích tvářích. A jak toužila, aby ji znovu políbil, vyšel z jejích úst slabý sten.

"Co se stalo?" vyzvídal.

"Právě mě napadlo... že kletba... už neexistuje."

"Jaká kletba?"

"Kletba klanu, když jste se oženil s někým, kdo nepatřil k McCraigům."

Vévoda se rozesmál.

"Nedokážu pochopit, jak jsi mohla uvěřit těm nesmyslům, které na mě vykřikovala zlá stará ženská."

"Pan Falkirk mi také říkal, že to je jen nesmysl. Jenže když vás postřelili tam nahoře na Ben Arku, a já vás držela, abyste nepromokl, bála jsem se, zoufale jsem se bála... že by vás ta kletba... mohla zahubit."

"Nevěřím na kletby," vysvětloval vévoda, "zato věřím v tebe, má drahá, a vím, že jsem nikdy netoužil po nikom jiném. Myslel jsem, že tě nikdy nenajdu."

"Vévodkyně Margaret zemřela," nechtěla ustoupit Tara, "vás postřelil Kildonnon, a to všechno jen proto... že jste se neoženil... s ženou vašeho klanu."

"Ale já se s ní přece oženil."

"Jenže jen náhodou. Mohla jsem být třeba... Sassenach, Angličanka, za kterou jste mě považoval."

"Jestli věříš na kletby, měla bys věřit i na osud. A byl to osud, který mi tě přivedl ze sirotčince. A osud také nalezl Charlesovi dceru, kterou tak dlouho hledal."

Jeho rty šimraly Taru na koutcích úst, když jí horlivě říkal:

"Jestli si tvůj tatínek myslí, že mi tě odvede, tak se velice mylí."

"On jen chce, abych byla... šťastná," zašeptala Tara.

Dělalo jí obtíže mluvit, protože ji vzrušovaly vévodovy rty i dotyky jeho rukou.

Nikdy by neuvěřila, že může zakoušet tolik podivných a nádherných pocitů, které jí spalovaly tělo jako plameny a způsobovaly jí napůl bolest a napůl neuvěřitelnou slast.

"A já tě můžu udělat šťastnou?" zeptal se.

"Nestojím o nic jiného... jen být s tebou... starat se o tebe... slyšet tě, jak na mě mluvíš, a vědět, že máš o mě zájem... aspoň trochu."

"Miluji tě," řekl rozhodně, "a to jsem, Taro, ještě nikdy žádné ženě neřekl. Miluju tě. Nevím, jak se to stalo, ale když jsi odjela do Edinburghu, odvezla jsi s sebou i mé srdce. Nedokážu ti vylíčit, jak to bolelo."

"Budu se... snažit tu... bolest zahnat," zašeptala Tara.

Jeho ústa si vzala její a ona cítila, že jas toho, co prožívají, se line z hradu ven jako hudba a stává se součástí divoké, čarokrásné okolní krajiny.

OHEŇ POMALU ODUMÍRAL, ALE VE SVĚTLE RUDÝCH uhlíků vévoda viděl, jak se Taře lesknou kadeře zlatem.

„Postaral jsem se, abys byla šťastná, můj miláčku?”

„Tak šťastná, že se cítím, jako bych se celá... tím zázrakem... rozezpívala.”

„Jsi tak měkká, sladká a k zulíbání, že se zoufale bojím, abych tě neztratil. Víš určitě, že mě pořád miluješ?”

„Právě na to jsem se chtěla zeptat tebe. Stále nemůžu uvěřit, že patříš k tobě, k muži tak nádhernému, tak významnému.”

„Jsi moje a miluju na tobě všechno - jsi nejkrásnější člověk, kterého jsem kdy potkal - jsi také laskavá, chápavá a co mě asi vyvádí z míry nejvíc, je v tobě hodně soucit, dokonce i ke Kildonnonovým.”

„Zapomněl jsi...,” spustila Tara, ale vtom pochopila, že ji vévoda jenom škádlí.

Přitáhl si ji k sobě blíž.

„Musíme sjednotit všechny klany,” rozvažoval. „A máš pravdu, svatou pravdu, že už musíme skoncovat s boji, nešváry a pomstou mezi našimi lidmi.”

Políbil ji a pokračoval:

„Zítra zajedeme ke Kildonnonům za jejich náčelníkem a povíme mu, kdo jsi. I když si jsem docela jistý, že už to ví.”

„Někdo mu to vyzradil?”

Vévoda se zasmál.

„Copak sis ještě nevšimla, má zbožňovaná, že ve Skotsku zprávy roznáší vítr? Tady ani nepotřebujeme noviny, všechno se tu ví hned, jakmile se to stane. Jsem si naprosto jistý, že se Kildonnonové doslechli, že vévodkyně z Arkcraigu má v žilách jejich krev.”

„A tvou také,” připomněla Tara rychle. „Jsem napůl McCraigová.”

„Jsi má žena a na ničem jiném nezáleží,” odpověděl vévoda. „Jsi úplně moje a nebudu se o tebe dělit se žádným klanem.”

„Chtěla bych... abys cítil právě tohle. Je to skutečně... pravda? Že mě miluješ, že jsem tady na hradě, vedle tebe?”

Z hrdla se jí vydral vzlyk.

„A co... kdybych se vzbudila a zjistila, že... tohle byl jenom... krásný sen a že jsem zpátky v sirotčinci a kolem mě pláčou děti, protože... nemají co jíst k snídani?”

Vévoda ji k sobě přitiskl tak silně, že sotva mohla dýchat.

„Jsi vzhůru, můj poklade. Jsi u mě v náručí a nikdy už nebudeš osamělá ani hladová.”

Políbil ji na oči a pokračoval:

„Uděláme ze sirotčince vzorový ústav. Budu vždycky blahorečit tomu, že existuje a patří naší rodině, protože jinak bych tě možná nikdy nenašel.”

„A co... by se stalo, kdyby mě... ve dvanácti letech... poslali do učení?” zašeptala Tara.

Vévodova ústa se něžně dotýkala její tváře.

„Za to může nějaká vyšší síla, než jsme my. Jsem si jistý, že si tvůj otec myslí totéž.”

„Je tak šťastný, že mě našel, a věří, že nás svedl dohromady Bůh.”

„Řeklas mi, abych zapomněl na minulost, miláčku. A ty na ni budeš muset zapomenout také. Budeme toho muset v budoucnu tolik společně vykonat.”

„Dobře víš, že udělám... oč mě požádáš.”

„Bude toho hodně. Když jsi odjela do Edinburghu, uvědomil jsem si, jak tu žiju osaměle. I když na mně záviselo tolik lidí a musel jsem zařizovat tolik různých věcí, byl jsem sám, drahoušku, a mé srdce zůstalo zanedbané.”

„To už nikdy nebude,” slíbila tiše Tara. „Budu tě milovat... vždycky... beze zbytku... celou svou bytostí. Nikdo jiný na světě není, jen ty. Naplnil jsi celý můj život.”

„Chtěl bych, abys mi to říkala často, ale varuji tě, má krásná ženuško, že budu moc žárlivý.”

Prohlédla si ho s úsměvem, který ve světle z krbu spíš jen vytušil.

„Žárlivý?” podivila se.

„Jsi příliš krásná. Když jsem tě uviděl v Edinburghu, pochopil jsem, že nesnesu, abys tam zůstala jediný den navíc. Je tam pro tebe příliš mnoho pokušení.”

Tara se něžně zasmála.

„Bylo tam mnoho příjemných mužů, ale žádný z nich nevypadal... jako ty. Pořád jsem myslela na to, jak bys zastínil všechny v paláci, na plese nebo na přehlídce.”

Vévoda ji k sobě znovu přitiskl a líbal ji znovu. Líbal ji na ústa, na krk, na ramena a nakonec na něžná nadra.

„Miluji tě,” říkal sverepě. „A chci ti to říkat znova a znova, jenže neexistují slova, kterými bych dokázal vyjádřit, co k tobě cítím a jak moc tě potřebuji.”

„Jako já... potřebuji tebe,” zašeptala Tara. „Jenom se bojím, abych tě nezklamala.”

„Nikdy mě nezklameš, protože patříme jeden k druhému. Nejenže je tvá krev i moje a tvoje srdce je i moje, ale je tu ještě něco navíc,

má drahá. Vychází to přímo z našeho nitra a ty jsi to, myslím, vycítila z hudby dudáků."

„To jsem si... také říkala."

„Myslíme stejně a jsme stejní," řekl vévoda. „A proto i kdyby nás čekaly sebevětší potíže a problémy, překonáme je. Našli jsme totiž jeden druhého a dohromady tvoříme jeden nerozdělitelný celek."

Tara, spoutaná pocity nezměrného štěstí, si vydechla.

A pak, protože ji vévoda líbal znovu a zno-

vu, vášnivě a žádostivě, už nedokázala myslet na nic kromě něho.

Jejich láska byla jako duha. Zahalila je jako nebeská záře, která se stala i příslibem naděje pro skotské klany.

© CARTLAND PROMOTIONS 1977

Published by arrangement

with Romantica Holdings International Limited

Translation © JAROSLAV HÖFER, 1996

Cover illustration © Gerber, Luserke Agency,

Stuttgart, 1996

Příští měsíc vyjde:

Barbara Cartlandová STŮJ PŘI MNĚ, LÁSKO...

Odešel z pokoje a Vandy se zmocnil pocit, jako by si s sebou odnesl i část břemene, které ji tížilo od doby, kdy mluvila s Taylorovými.

Hrůza, že lupiči vykradou zámek nebo ublíží hraběti, sice zcela nezmizela, ale vědomí, že na řešení problému není sama a může se opřít o zkušenosti a rozvahu hraběte, jí přineslo úlevu.

Právě doříkala děkovnou modlitbičku, když se vrátil do přijímacího pokoje.

„Všechno je zařízeno," oznámil jí, „můžeš si o mě přestat dělat starosti."

Stál před Vandou a dlouze se na ni díval.

„Nenacházím vhodná slova, abych ti poděko-

val za to, co pro mě všechno podstupuješ a jak se o mě staráš. Ale jsem ochoten ti splnit jakékoli přání."

Věděl přesně, jak na takovou nabídku každá žena odpoví.

Vanda ale jen utrousila:

„Ještě není vyhráno. Já se můžu jenom modlit, aby nás lapkové nezaskočili něčím, s čím nepočítáme."

„Děkuji ti, Vando," vzal ji hrabě něžně za ruku, „budu tvoje modlitby potřebovat."

Jako pravý francouzský kavalír se dotkl rty její jemné rúčky.

Vandě se údivem rozšířily oči a jejím tělem projel lehounký třes.

(Vyjde 13.12.1996)

Barbara Cartlandová - KLETBA KLANU McCRAIGŮ

Edice Královna romantiky Barbara Cartlandová

Z anglického originálu *The Curse of the Clan*, vydaného nakladatelstvím Pan Books Ltd. v Londýně roku 1977, přeložil Jaroslav Höfer. Obálku navrhl Karel Kárász. Vydal jako svou dvoustou šestou publikaci IZ, s. r. o., Václavské náměstí 36, 110 00 Praha 1, roku 1996. Odpovědná redaktorka Květuše Sajnerová., Tisk: MÍR, a. s., Práteleství 986, 101 00 Praha 10-Uhřetěves. Rozšiřují PNS, a. s., a soukromí distributoři. Informace o předplatném podá a objednávky přijímá každá administrace PNS, doručovatel tisku a předplatitelské středisko. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS, a. s., administrace vývozu tisku, Hvoždanská 5-7, 148 31 Praha 4. V Slovenské republice rozšiřují PNS, a. s., a Mediaprint-KAPA. Předplatné přijímá SGT Plus, Pribinova 25, 819 45 Bratislava. Za obsah veškeré inzerce odpovídá inzerent.

Doporučená cena 25,62 + 1,28 DPH = 26,90 Kč

Doporučená cena 28,21 + 1,69 DPH = 29,90 Sk

ISBN 80-7210-011-4